

Møteinnkalling

Utvalg: **Rondane-Dovre nasjonalparkstyre**
Møtested: , TEAMS
Dato: 25.02.2022
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til xxx. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 1/2022	Forberedende klagebehandling - klage på dispensasjon motorferdsel barmark - Andreas Hartz		2021/11443
ST 2/2022	Bestillingsdialogen 2022 - Tildelte midler - prioritering av tiltaksmidler (kap 1420.31)		2021/9548
ST 3/2022	Rondane og Dovre nasjonalparker med tilliggende landskapsvernområder og naturreservat - årsrapport 2021		2022/1653
ST 4/2022	Delegerte vedtak		
DS 1/2022	Delegert sak - Dispensasjon - Motorferdsel snødekt mark 2022 - 2025 - varetransport - Bjørnhollia DNT AS		2022/258
DS 2/2022	Delegert sak - Dispensasjon - Motorferdsel snødekt mark 2022-2025 - Østkjølen-Vuludalen beitelag		2022/5
DS 3/2022	Delegert sak - Myldingi NR - avslag - motorferdsel - 2022 - snødekt mark - oppkjøring av skiløype - Gammelgården - Langglupen		2022/1130
DS 4/2022	Rondane NP - dispensasjon - motorferdsel - snødekt mark - reparasjon Kvannslådalsbua		2022/1542
DS 5/2022	Delegert sak - Rondane NP - dispensasjon - motorferdsel - 2022 - 2025 - snødekt mark - utkjøring av saltstein - Venabygdsfjellet - Ramshytta Gjeterlag SA		2022/1701
DS 6/2022	Delegert sak - Rondane NP - Dørålen LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2022 - 2025 - snødekt mark - transport til Stygghøbue		2021/12411
DS 7/2022	Delegert sak - Rondane NP - Frydalen LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2022 - 2024 - snødekt mark - utkjøring av saltstein - Bløyvangen - Nedre Tverrglitra - Øvre Tverrglitra		2022/414
DS 8/2022	Delegert sak - Hemmeldalen NR - dispensasjon - motorferdsel - 2022 - 2025 - snødekt mark - transport mellom Myklebysætra og Hemmelsjøen - Evenstad Jakt og Fiskeforening		2022/970
DS 9/2022	Delegert sak - Dispensasjon - Motorferdsel snødekt mark og barmark - 2022-2025 - Andreas Hartz		2021/11443
DS 10/2022	Delegert sak - Rondane NP - Frydalen LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2022 - snødekt mark - fiskebu til gbnr 28/1 ved fremre Vulutjønn		2022/951
DS 11/2022	Delegert sak - Dovre NP - Motorferdsel snødekt mark - Hardbakken-Einbuggdalen beitelag		2022/1412

DS 12/2022	Delegert sak- Dispensasjon 2022-2025 - motorferdsel snødekt mark - Høvringen Sti og Løypelag	2021/11767
ST 5/2022	Referatsaker	
RS	Endelig vedtak - klage - Grimsdalen LVO - byggetiltak - Nørstegårdssetra gbnr 86/1/45 - Tverrlisetre - Hans og Inger Skomakerstuen	2019/16655
RS	Vedr tiltak knyttet til Rondvassbu og saksbehandling	2020/10351
RS	Svar - Rondane NP - Dørålen LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2022 - 2025 - snødekt mark - transport til Stygghøbue	2021/12411
RS	Frydalen LVO - om vedlikehald og restaurering av fjøs gbnr 330/6 - Øyasetra - Kvamsnysætrin	2021/8863
RS	Svar - Grimsdalen LVO - motorferdsel - barmark - frakt av gravmaskin Grimsdalsvegen - Stian Brenden Maskinservice AS	2021/12396
RS	Søknad driftsmidler nasjonalparkstyre, forvaltningsplaner- og skjøtselsplan 2022	2021/9548
RS	Administrativ uttale - Forvaltningsplan for rovvilt og samfunn i region 5	2020/12722
RS	Delegert sak - Rondane NP - motorferdsel snødekt mark 2022 - 2025 - Eldåbu - DNT Oslo og Omegn	2021/12781
RS	Endelig vedtak - klage - Grimsdalen LVO - nydyrking - beitekulturering - Haverdalseier gbnr 86/1/95 - Ingvild Haugom Amundgård	2019/10186
RS	Melding om vedtak - Hemmeldalen NR - snødekt mark - leiekjøring - Anders Grønli	2021/12145
RS	Melding om vedtak - Hemmeldalen NR - snødekt mark - leiekjøring - Åmot snøscooterservice	2021/12842
RS	Høring om eventuell deling av Innlandet fylkeskommune	2021/13030
RS	Dispensasjon motorferdsel snødekt mark 2022- 2025- kvisting av skiløyper - DNT Oslo og Omegn	2021/12779
RS	Hemmeldalen NR - svar - utkjøring av elg Strandsameiet øst - Frontier 600 6x6 T3A	2020/613
RS	Endelig vedtak - klage - Frydalen LVO - oppføring av tilbygg til seterhus på Byrsetra - gbnr 290/1 - Hanne Hvattum	2021/4602
RS	Avslag på anmodning om frafall av tvangsmulkt - Frydalen LVO - oppføring av tilbygg til seterhus på Byrsetra gbnr 290/1 - Hanne Hvattum	2019/3866
RS	Melding om vedtak - Rondane NP - Dørålen LVO - snødekt mark - transport til Stygghøbue - Eivind Faldet	2021/12411
RS	20/959-19 Normann-prosjektet - Registrering av villreinen sin områdebruk innan Gråhø/Tjønnsseterfjellet i Nord-Fron og Sør-Fron og Veslefjellet/Kuva i Dovre	2020/11067

RS	Rondane NP - Dovre NP - svar - vilttiltak 2022 - Normann-prosjektet - Nord-Fron kommune	2022/279
RS	Svar - motorferdsel - 2022 - snødekt mark - utkjøring av ved fra Glitterdalen	2022/1360
RS	Rondane NP - Dovre NP - undervegsrapport - oppsetting av informasjonstavler etter merkevaren "Norges nasjonalparker"	2020/5129
RS	Melding om vedtak - Hemmeldalen NR - snødekt mark - leiekjøring - Anders Brenden	2022/71
RS	Søknad tiltaksmidler 2022	2021/9548
RS	Behovsinnmelding SNO-ressurs 2022 - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	2021/9548
RS	Referat fra møte i Administrativt kontaktutvalg for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - 09.02.22	2020/462
ST 6/2022	Eventuelt	

Arkivsaksnummer: 2021/11443-9

Saksbehandler: Eirin Berge

Dato: 27.01.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	1/2022	25.02.2022

Forberedende klagebehandling - klage på dispensasjon motorferdsel barmark - Andreas Hartz

Innstilling fra forvalter

Med hjemmel i forvaltningsloven § 33 opprettholder Rondane-Dovre nasjonalparkstyre delegert vedtak datert 25.november 2021 med vilkår om inntil 5 transportturer på barmark i Hemmeldalen naturreservat

Saken blir sendt til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Det påklagede vilkåret om som gjelder antall barmarkstransporter er vurdert. I klagen er det ikke lagt fram nye opplysninger som er av en slik art at vedtaket datert 25.november 2021 bør endres.

Søknaden fra Andreas Hartz er behandlet på en lovmessig måte, basert på eksisterende kunnskap, verneforskrift, forvaltningsplanens retningslinjer og naturmangfoldlovens §§ 8-12.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Søknad - Hemmeldalen NR - barmark - snødekt mark - vedlikehold av Himmeldalsetra - Andreas Hartz
- 2 Delegert sak - dispensasjon - Hemmeldalen NR - barmark - snødekt mark - vedlikehold av Himmeldalsetra - Andreas Hartz
- 3 Forsyningsløsning for brensel - Hemmeldalen NR - barmark - snødekt mark - vedlikehold av Himmeldalsetra - Andreas Hartz
- 4 Melding om vedtak - Hemmeldalen NR - barmark - snødekt mark - vedlikehold av Himmeldalsetra - Andreas Hartz

- 5 Foreløpig melding - Hemmeldalen NR - barmark - snødekt mark - vedlikehold av Himmeldalsetra - Andreas Hartz
- 6 Vedlegg til klage - Hemmeldalen NR - barmark - snødekt mark - vedlikehold av Himmeldalsetra - Andreas Hartz
- 7 Kjørebok sommer 2019
- 8 Rapport 2020 - Hemmeldalen NR - snødekt mark - barmark - restaurering av Øvre Hemmeldalen seter - Erik Hartz
- 9 Rapport 2021 - Hemmeldalen NR - snødekt mark - barmark - restaurering av Øvre Hemmeldalen seter - Erik Hartz
- 10 Avvik - Kjørerapport 2021 - barmark - Erik Hartz
- 11 Melding om avvik - Hemmeldalen NR - snødekt mark - barmark - restaurering av Øvre Hemmeldalen seter - Erik Hartz

Saksopplysninger

Delegert vedtak med vilkår om motorferdsel i årene 2022-2025 ble gitt den 25.november 2021. Vedtaket setter flere vilkår, blant annet om antall turer på barmark og snødekt mark.

Vedtaket ble mottatt den 6.desember 2021 og påklaget i brev datert 21.desember 2021. Da noe av dokumentasjonen i oversendelsen var vanskelig lesbart, henvendte nasjonalparkforvalter seg til klager og ba om ny oversendelse av deler av klagen. Det ble samtidig opplyst om saksgangen i forbindelse med klagen.

Klagen:

Klage på dispensasjon – motorferdsel – Deres ref. 2021/11443-2 432.4

Orientering

Nevnte Dispensasjon er datert 25.11.2021 og ble mottatt som brev på min adresse 06.12.2021. Dette som opplysning ifht. klagefristens tidsramme.

Med dette skriv inngis klage på:

Dispensasjonens antall innvilgede turer med barmarktransport som ønskes utvidet fra 5 til minst 7 turer pr år som var undertegnedes ønske/behov i søknad datert 02.11.2021, samt kommentarer til mottatte 2 advarselsbrev fra nasjonalparkforvalter (npf) pga. avvik, 1 tur mer enn gitt tillatelse (5 turer) til for hver av sesongene 2020 og 2021.

Det er spesielt de 2 advarslene datert hhv. 25.11.2021 og 13.12.2021 til min far Erik Hartz som viser oss at det er viktig at antall innvilgede turer er avstemt med behovet for å holde setra i god hevd for å unngå at slike «episoder» skal skje igjen. Kanskje skulle det vært gjort en henvendelse til npf om behovet ved disse to tilfellene, men min oppfatning er at det blir en form for nedverdiggende overformynderi å søke hver gang det er behov for turer vi av erfaring vet det blir behov for. I Dispensasjon for perioden 2019-2021 ble innvilgede turer både for vinter og sommerkjøring redusert kraftig. Årsaken slik vi forsto det, fordi det var gitt så rikelig med tillatelser tidligere at det måtte være mulig å kunne redusere antall turer etter at seterkomplekset gjennom flere års vedlikeholdsaktivitet hadde fått en bedre standard. Antall turer på barmark ble uten seriøs begrunnelse eller diskusjon med oss redusert fra 10 til 5 turer. For vinterkjøringen medførte dette en reduksjon fra 15 til 10 turer. Min fars skriftlige reaksjon på dette i epost av 11.02.2019 var at det ville være tilfredsstillende med 10 turer (reduksjon på 33%) på vinterkjøringen, men at en reduksjon på (50%) på barmarktillatelsen neppe ville dekke behovet, men vi ville prøve. Det gikk ikke. Vi har som vanlig samvittighetsfullt rapportert alle kjøringer. I den nye Dispensasjons-søknaden

for perioden 2022-2025 ble det klart gitt uttrykk for at det var gjennomført en tur mer enn innvilget i høst og at vi egentlig også hadde behov for ytterligere en tur senere. Den turen ble ikke kjørt. Pga. erfart behov de siste par årene ble npf anmodet om å tillate 7 barmarksturer i den nye Dispensasjonen. Den ble ikke innvilget.

Kommentarer

Øvre Himmeldalen seter er det desidert største bygningskompleks innenfor Himmeldalen NR. Det er også nevnt i Forvaltningsplanen. Setra består av 6 tømmerlaftede bygninger med en setervoll på ca. 25 da. Seterbygningen, fjøset og låven ble bygget i årene 1890-94. Dette er store bygninger som krever stadig ettersyn og vedlikehold. De øvrige bygningene «sauetfjøset», kombibod (verksted/vaskerom/badstue) og koia er erstattet tidligere bygninger på setervollen bygget over en periode på ca. 30 år. Standarden er nå forholdsvis bra på de fleste av disse bygningene bortsett fra selv seterbygningen som begynner å bli råteskadet. Det har vært vårt mål å bevare setras opprinnelige struktur. Det er det målbevisst jobbet for i snart 50 år nå. Hovedinnsatsen er gjort i løpet av de siste 30 år. Eksempelvis: Nye piper og ildsteder, alle tak skiftet, torvtak tilbake som det var, råtne bunn- og veggstokker skiftet i fjøs, låve og koie, ny låvebru, tjærebehandling av tømmerveggene på fjøs og låve, grasjordet oppgrøftet og forsøkt holdt fri for tilvekst, gjenoppføring av falleferdig bygning og tilsvarende med en tidligere bygning på gammel grunnmur etc.

Det understrekes at tiden vi har til å gjøre den fysiske innsats på setra er i sommerhalvåret. De vanlige/årlige ettersyn og vedlikeholdsarbeidene om sommeren er basert på at man gjør det når det passer og i weekender og ferier. Transporthjelp for utstyr for å få gjort «sommerjobbene» er derfor helt nødvendig. For eksempel: generator, maskinhøvel, båndsag, motor- og ryddesag, kompressor, vannpumpe, div. håndverktøy mm. i tillegg til utstyr og materialer som dukker opp som nødvendige for å få gjennomført arbeidene. Elgtrac'n er også viktig i arbeidet for å fjerne og brenne bjørk ol. fra grasjordene og holde grøftesystem og vannledningsnett intakt.

Med utgangspunkt i vårt eget arkiv med gamle rapporteringer og som ytterligere dokumentasjon for vårt barmarks behov er det sammenstilt en oversikt som i all hovedsak viser kjøringsaktiviteten til setra de siste 23 årene. Oversikten Sommer-/Vintertransporter for Øvre Himmeldalen seter er vedlagt. Den viser at det i de siste 8 årene etter at den største aktivitetsperioden 1997-2014 på setra ble avsluttet, har vært en sommeraktivitet på vedlikehold og naturlandskapspleie tilsvarende 8 til 9 barmarksturer/år. Aktiviteten etter 2014 er representativ for setras normale transportbehov for at den fortsatt skal framstå som et vitnesbyrd på hvordan et gammelt setermiljø så ut. Derfor synes mitt forslag og ønske om å få innvilget minst 7 turer å være et berettiget behovsnivå for setra sommertid. Det er ingen som må tro at vi synes det er lystbetont eller morsomt å «leie» en elgtrac over Himmeldalen, 8 km på en t/r. Vi gjør det kun for å forsøke å holde setra og seterlandskapet i god hevd. Vi ønsker også som npf å holde antall turer så lavt som mulig. Sikkert vil behovet av og til komme ned mot 5 turer. Det viktigste er at det er gitt antall

tillatelser i overensstemmelse med behovet slik at vi ikke kommer i en situasjon som i de siste 2 årene.

Barmark-transportene til setra er normalt de eneste over Hemmelnesset bortsett fra i 1995/96 da Prestsetra 300 m nord for vår seter ble fullrestaurert. Npf'ene Grevrusten og Sørensen befarte setra sommeren 2016 ifbm. med grøfteplanlegging av grasjordet på setra. De gav begge uttrykk for at de var positivt overrasket over liten slitasje på slepet fra Hovddalen til Himmeldalsetra etter 30 års bruk av elgtrekk. Vi syntes det var flott at slik uttalelse ble gitt og vil hevde at det ikke vil øke slitasjen på slepet i nevneverdig grad om tillatelsen økes med 2-3 turer i året.

I den vedlagte transportoversikten finnes flere tilfeller av foretatte transporter enn det er gitt tillatelse til. Dette er ikke kommentert av noen av tilsynsmyndighetene fordi vi antar at overskridelsen har blitt vurdert å ha en lav alvorlighetsgrad og at det har vært tillit til at de overrapporterte 1-2 turene basert på eiers vurdering har vært nødvendig. Vi er derfor som sagt overrasket over de to nevnte advarslene som er mottatt av min far med referanse til diverse lovverk om at slike tilfeller kan bøtelegges og til og med resultere i tilbaketrekking av gitte Dispensasjon. Det er etter vår oppfatning en overreaksjon på en overtredelse med lav alvorlighet. Vi har i alle år samvittighetsfullt rapportert all kjøring til setra og skriftlig redegjort for behovet for motorisert transport til setra for å oppfylle det ansvar vi har for å holde setra og setermiljøet i god hevd. Dette har vi kjempet for helt siden det ble vedtatt å etablere NR i områdene rundt setra. Vår protest til Miljødirektoratet i 2006 mot at arbeidsgruppen etablert og ledet av Fylkesmannen av DN fikk strøket det omforente forslag i forskrift der Øvre Himmeldalen seter ble gitt tillatelse til nødvendig barmark- og vintertransport for vedlikehold av seter og setermiljø. I svaret fra MD som npf kjenner godt heter det bla. «at MD er enig i at fylkesmann og DN mener at bruken og adkomsten til setra skal forsøkes løst ved å finne rimelige ordninger gjennom praktisering av verneforskrift og forvaltningsplan».

Jeg håper på forståelse for synspunktet om at det er eieren av setra som har ansvaret for vedlikehold av seter og setermiljøet. Npf/nasjonalparkstyre bør oppmuntre til at slike miljøer som Himmeldalsetra bevares for fremtiden og ikke legge egne tolkninger av regelverk i en retning som vanskeliggjør eller fratar oss lysten og interessen for setra og miljøet rundt. Det finnes dessverre altfor mange eksempler på setermiljøer som faller i hop/forsviner. Positive tilbakemeldinger vi får fra Åmot kommune og folk som bruker området synes vi er hyggelig og viser at vår innsats settes pris på. Tilsvarende positiv melding har vi også fått fra nasjonalparkstyret i 2017 etter behandling av saken om grøfting av grasjorde. Åmot kommune har tatt konsekvensen av vårt ønske og gitt kjøretillatelse barmark på inntil 10 turer. Vi kommer neppe til å benytte den tillatelsen fullt ut. Det er ikke 1, 2 eller 3 turer mer eller mindre i året for Himmeldalsetra som er avgjørende for om verneverdiene for Hemmeldalen NR ivaretas eller ikke. Rimelig praktisering av forskrift og forvaltningsplan er

viktig for tilliten. Det å ta beslutninger ene og alene basert på egen tolkning av forskrifter og forvaltningsplan fører som vi har erfart ikke alltid til gode løsninger og godt tillitsforhold. Brukermedvirkning er tillitsskapende og viktig for gode løsninger.

Vi imøteser Deres svar.

Vennlig hilsen

Andreas Hartz

Klagen er også sendt som info til Åmot kommune

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for Hemmeldalen naturreservat til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

Styrets vedtekter punkt 12. Klageadgang, klageinstans og klagebehandling :

Fylkesmannen har klagerett på vedtak fattet av nasjonalparkstyret jf. naturmangfoldloven § 62 tredje ledd siste setning. For øvrig gjelder de alminnelige regler om klageadgang. Klage på vedtak truffet av styret, må vurderes/klagebehandles av styret med mindre det er avtalt at saken kan behandles av AU/forvalter. Dersom vedtak truffet av AU/forvalteren etter delegert myndighet påklages, skal klagen vurderes/klagebehandles av styret/arbeidsutvalget før den eventuelt sendes over til Miljødirektoratet som endelig klageinstans. Miljødirektoratet er endelig klageinstans for vedtak som treffes av styret/ forvalter som forvaltningsmyndighet.

Forvaltningsloven

§ 28

Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til det forvaltningsorgan (klageinstansen) som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket (underinstansen).

§ 29

Fristen for å klage er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort.

§ 33

Om forberedelse m.m. av klagesaker gjelder kapittel IV og V tilsvarende, når ikke annet følger av reglene i denne paragraf.

Underinstansen skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, skal underinstansen avvise saken, jfr. dog § 31.

Når noen reknes som motpart i saken skal underinstansen varsle vedkommende snarest mulig, jfr. likevel § 16 tredje ledd. Samtidig skal settes frist for å gi uttalelse. Varsles klagemotparten ved brev, skal kopi av klagen vedlegges med mindre parten etter § 19 kan nektes adgang til den.

Blir det ikke truffet avgjørelse som nevnt i annet ledd, skal sakens dokumenter sendes klageinstansen så snart saken er tilrettelagt. Dersom underinstansen gir til klageinstansen uttalelse som partene kan kreve å få se uten hinder av § 19, skal den sende kopi til partene med mindre Kongen er klageinstans.

Klageinstansen skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Den kan pålegge underinstansen å foreta nærmere undersøkelser m.m.

Verneformål – forskrift

I verneforskriftens § 2 for Hemmeldalen naturreservat angir følgende formål for vernet:

Formålet med fredningen er å ta vare på:

- et stort og tilnærmet urørt naturområde og dets landskapsformer
- biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser
- sentrale leveområder for villrein
- våtmarksområder med et rikt fugleliv
- et myrlandskap med stor variasjon i myrtyper.

Omtale av retningslinjer i forvaltningsplan som er relevante er gitt i det delegerte vedtaket datert 25.november 2021 og gjengis ikke her.

Naturmangfoldloven

Dersom delegert vedtak omgjøres til klagers fordel må naturmangfoldlovens §§ 8-12 vurderes i et eventuelt nytt vedtak.

Vurdering

Klagevilkår

Vedtaket som det klages over ble mottatt av part i saken, Andreas Hartz, den 6.12.2021. Vedtaket ble påklaget i skriftlig form av den vedtaket retter seg mot, den 21.12.2021. Det fremkommer klart i klagen hva det klages over, og hvilke endringer som ønskes. Klagen vurderes etter dette å oppfylle forvaltningslovens klagevilkår, jf §§ 28-32.

Klagens innhold

1. Antall transportturer på barmark

Oversendt klage er i hovedsak en klage på vilkåret om inntil 5 turer på barmark og klager ønsker å få dette vilkåret omgjort slik at det blir anledning til inntil 7 transportturer på barmark. Klager mener at behovet for antall transportturer på barmark er på 7 pr sesong og at 5 er for lite for å holde setra og og seterlandskapet i god hevd. Det vises også til at det i barmarkssesongen i 2020 og 2021 er blitt gjennomført 6 transportturer på barmark (i strid med gitt vedtak, nasjonalparkforvalters merknad) noe som etter klagers oppfatning underbygger behovet om mer enn 5 transportturer på barmark.

Klager viser til at at Øvre Himmeldalen seter er det største bygningskomplekset innenfor Hemmedalen naturreservat, og at bygningene har behov for stadig ettersyn og vedlikehold, og at det er sommerhalvåret hvor det er anledning til å gjøre dette arbeidet. Det er derfor behov for å transportere utstyr som generator, maskinghøvel, båndsag, motor- og ryddesag, kompressor, vannpumpe divseres håndverktøy mm i tillegg til utstyr og materialer som dukker opp som nødvendige for å få gjennomført arbeidene.

Det vises til at sekretariatet i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i 2016 var på befaring og gav uttrykk for at det var lite slitasje på slepet som nyttes til barmarkstransport til setra.

Det vises til Åmot kommunes vedtak om motorferdsel i medhold av motorferdselsloven m forskrift og har gitt tillatelse til inntil 10 turer på barmark ihht disse bestemmelsene.

2. Kjøreboer og tilbakemelding på disse

Klager kommenterer i tillegg nasjonalparkforvalters tilbakemelding på kjørerapporter, som er oppfattet som advarsler. Klager viser til at det tidligere ikke har blitt gitt slik tilbakemelding på kjørerapportert som viser transporter gjennomført i strid med vedtak. Det oppfattes som en overreaksjon på overtredelse med lav alvorlighet. Den tidligere manglende tilbakemeldingen fra forvaltninga om 1-2 overrapporterte turer har blitt oppfattet som tillit til at det ut fra eiers vurdering har vært nødvendig å gjennomføre disse turene. Å eventuelt måtte ta kontakt med forvaltninga for å få dispensasjon til ytterligere turer oppfattes som nedverdiggende overformynderi.

Begge forhold vurderes og kommenteres i vurderingen under. Hele klagen er gjengitt under «saksopplysninger»

Naturreservat er den strengeste verneformen vi har med hjemmel i naturmangfoldloven. Denne verneformen brukes for å sikre urørt eller tilnærmet urørt natur eller en spesiell naturtype som det er knyttet internasjonale, nasjonale eller regionale verneverdier til. Utviklingen i naturreservater skal være mest mulig naturstyrt. Stillhet og fravær av motordur og motoriserte kjøretøyer og luftfartøyer er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Det er derfor et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i slike biologiske naturreservater som Hemmeldalen representerer så lavt som mulig, og begrense dette til det strengt nødvendige.

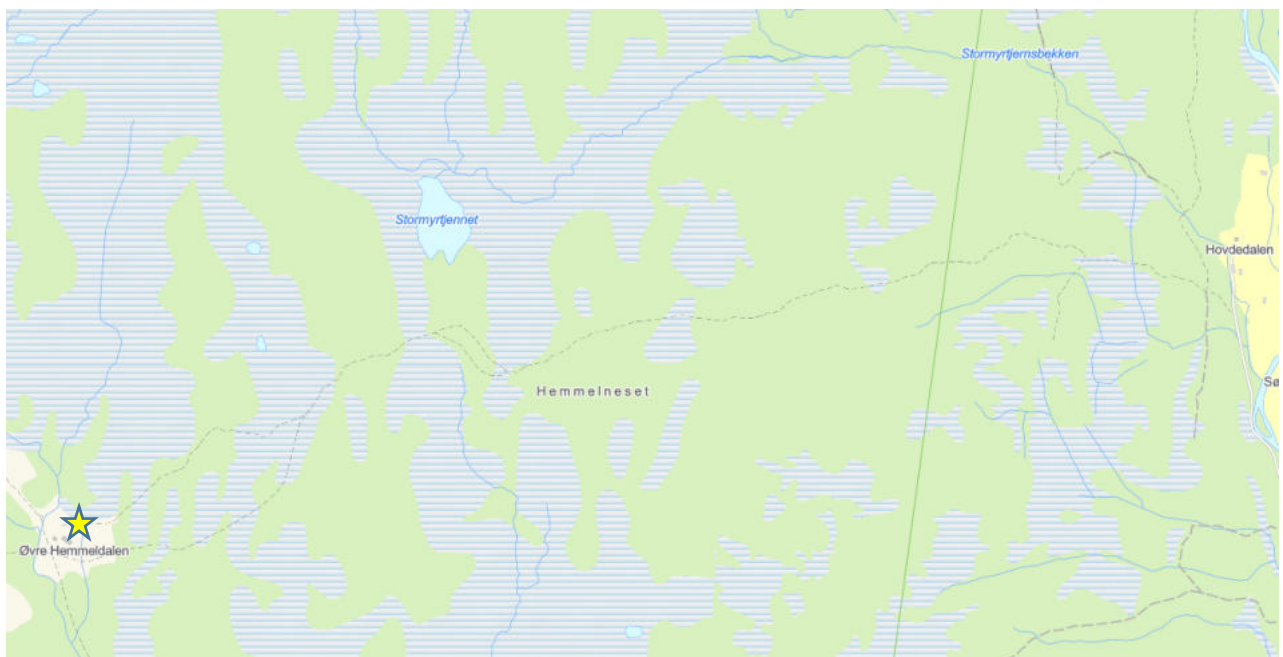
Utgangspunktet er derfor at all motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt i Hemmeldalen naturreservat. Denne hovedbestemmelsen, unntaksbestemmelsene som er nedfelt i verneforskriftens § 4 og § 5 og praktiseringen av disse må sees i lys av denne overordnede retningslinjen.

Som regel er restriksjonsnivået i verneområder strengere enn det er utenfor. I verneområdene skal naturmiljøet ha en særskilt beskyttelse, blant annet mot de forstyrrelser og den terrengslitasje som særlig barmarkskjøring medfører. Også motorferdsel på snødekt mark vil kunne forstyrre dyrelivet, men dyrelivet er mer sårbart i deler av den perioden hvor barmarkskjøring er aktuelt. Kjøring på barmark forhindrer eller forsinker revegetering og gjengroing av eksisterende kjørespor. De aller fleste verneforskriftene har derfor en meget begrenset adgang til å dispensere fra forbudet mot motorferdsel på barmark. Dette er også det klare utgangspunktet i Hemmedalen naturreservat.

Forvaltningsmyndigheten kan likevel gi tillatelse til nødvendig motorisert ferdsel på barmark til setre for transport av materialer og utstyr som *ikke kan fraktes på snødekt mark* etter verneforskriften § 5 punkt 7. Som bestemmelsen i § 5 punkt 7 sier så kan forvaltningsmyndigheten etter søknad gi tillatelse til nødvendig motorisert ferdsel på barmark. Det er likevel ikke slik at man har krav på å få tillatelse. Forvaltningsmyndigheten må foreta

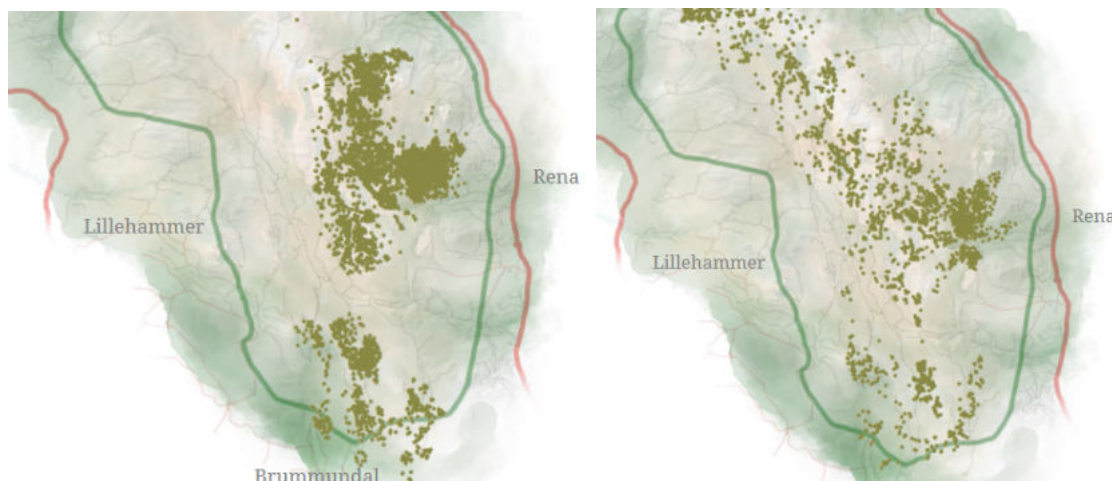
en konkret og individuell vurdering av om tillatelse skal gis. Sentralt i denne vurderingen vil blant annet være forvaltningsplanens retningslinjer.

Forvaltningsplanens retningslinjer sier at det er en adgang for forvaltningsmyndigheten i spesielle tilfeller å gi tillatelse til motorferdsel på barmark i naturreservatet. En forutsetning for å innvilge dispensasjoner er at det finnes en bærekraftig kjøretrase frem til setra der kjøring i et begrenset omfang ikke lager skjemmede spor eller medfører unødige terrengslitasjer. Øvre Himmeldalen seter er i forvaltningsplanen nevnt som ett av 3 aktuelle seterområder der det er dette er situasjonen. Sekerariatet har i sin bestilling hos Statens naturoppsyn for 2022 bestilt oppsyn med slepe som nyttes for barmarkstransporter i Øvre Himmeldalen seter. Tilbakemelding på tilstanden vil gi kunnskap om blant annet terrengslitasje på traseen.

Figur 1: Kartutsnitt som viser Øvre Himmeldalen seter (stjerne) og slepe fra Hovddalen over Hemmelneset vises som stiplet linje. Grønn linje er vernegrense.

Ifølge forvaltningsplanen skal motorisert ferdsel i Himmeldalen naturreservat holdes på et minimum og begrenses til det aller nødvendigste av nyttekjøring. Videre skal mest mulig av nødvendig nyttetransport skje med snøskuter på frossen og godt snødekt mark. Tiltak og aktiviteter som krever motorisert transport skal planlegges ut fra dette overordnede målet. Etter 15. april vil det som hovedregel ikke bli gitt tillatelser til frakt med snøscooter av hensyn til villreinens bruk av områdene om våren og sommeren.

Figur 2 : GPS-merka simler i Rondane Sør og arealbruk. Sommer (juni-august) til venstre, og høst (september-november) til høyre. Alle data fra 2010-2018. Kilde: <http://server.villrein.no/fokus/rn/>

Etter verneforskriften er det slik at den aktuelle transporten på barmark må være nødvendig. Det må derfor foretas en vurdering av om det som skal fraktes kan transporteres på et annet tidspunkt eller på en annen fornuftig og foretrukket måte av hensyn til naturmiljøet. Dersom vilkåret om at transporten er nødvendig er oppfylt, er det opp til forvaltningens skjønn om det skal gis tillatelse eller ikke ettersom ingen har krav på en slik tillatelse. Det er derfor vanlig forvaltningspraksis å sette vilkår som ligger innenfor rammen av de hensyn lov eller forskrift er ment å ivareta. Vilkår blir gitt for så langt som mulig kompensere for ulemper og lignende en dispensasjon ellers kan medføre.

Innsendte kjørerapporter viser at barmarkstransporter blant annet har blitt brukt til innkjøring av vedsekker (rapport fra 2020). Etter en henvendelse til klager om dette forhold skriver klager i en epost datert 15.november 2021 blant annet:

(.....)

«Koia står åpen og er til fri anvendelse for ferdafolk hele året. Et populært tilbud som har vært slik i en mannsalder. Koia benyttes spesielt i bærsesongen og under reinjakta med mange overnattinger. Ved til oppvarming og matlaging skaffer de som bruker koia seg selv fra tørre trær rundt koia. Det er ikke alltid så lett å finne egnet brensel. De 3 sekkene ved nevnt i kjørerapporten ble til på forespørsel fra reinjegere som skulle bruke koia flere sammenhengende dager høsten 2020. Under en ellers vanlig og tillatt transport til setra ble det mulig å ta med litt ved til koia.»

I tillegg er det rapportert om transport av redskap for rydding av enga, ryddesag, motorsag, vannledning, omformer/forsterker, søppel fra sommerens bruk av koie. Se vedlagte kjørerapporter fra barmarkssesongen 2019 og 2020. Også i klagen vises det til behovet for å transportere diverse verktøy på barmark.

Det delegerte vedtaket gir anledning til inntil 10 turer på snødekt mark til dette seterområdet. Dette er betydelig flere enn det som legges til grunn for transportbehov til enkeltbygninger ellers i reservatet, der transportbehovet antas å dekkes inn med 2 turer. Utgangspunktet for det høye antall transportturer til Øvre Himmeldalen seter på vinterstid er det store antall bygninger og høy bruksfrekvens. Øvre Himmeldalen seter er i matrikkelen vist som fritidsbebyggelse, men er opprinnelig et eldre seterkompleks slik klager viser til.

Det er også det store antall bygninger og vedlikholdsbehov som beskrevet i søknad som har vært grunnlaget når nødvendighetsbehovet har vært vurdert. Vilåret om inntil 5 transportturer på barmark er vurdert ut fra følgende:

- Søker sitt omsøkte behov og nødvendigheten av barmarkstransport
- kravet i verneforskriften om at transporter på barmark kun skal nyttes for materialer og utstyr som ikke kan fraktes på snødekt mark
- forvaltningsplanen retningslinjer om at motorferdsel skal holdes på et minimum og begrenses til det aller nødvendigste av nyttekjøring
- forvaltningsplanens retningslinjer om at mest mulig av nødvendig nyttekjøring skal skje med snøskuter og at det er gitt inntil 10 turer på snødekt mark for transport
- Barmarkskjøring og påvirkning på dyreliv og terreng (slitasje)

Kjørerrapporter fra 2019 og 2020 som viser hva som er transportert på barmark tidligere, har også blitt vurdert når vilkår om inntil 5 transportturer på barmark har blitt gitt. Både transport av vedsekker og diverse utstyr som håndverksutstyr er transportert på barmark. Dette er utstyr/materialer/brensel som vurderes å kunne transporteres på snødekt mark. Det er i vedtaket pekt på at kjøreformål må samordnes og planlegges (jf. også retningslinjene i forvaltningsplanen s. 44).

Verneforskriften gjelder parallelt med annet regelverk i verneområdene. Dette betyr blant annet at motorferdselsloven og forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag gjelder i tillegg til verneforskriftens bestemmelser om motorferdsel i verneområdene. Dersom man skal kjøre i et verneområde, må det derfor foreligge tillatelse etter begge regelverkene, i tillegg til grunneiers samtykke. Klager viser til at Åmot kommune har gitt tillatelse til 10 turer på barmark langs slepe. Vedtaket i kommunen og delegerte vedtaket fra nasjonalparkstyret er ikke sammenfallende hva gjelder omfanget av transportturer. Det vil være verneforskrift og vedtak i medhold av denne som er styrende, men det er uheldig at det ikke er sammenfall mellom de ulike myndigheters vedtak som gjelder den samme motorferdselen.

Tilbakemelding nasjonalparkforvalter har gitt på kjørerrapporter er oppfattet som en advarsel. Rapporterte overtredelser svares ut med opplysninger om hva konsekvensen av slike overtredelser kan ha. Det anses å være forvaltningsmyndighetens ansvar å orientere om dette slik at vedkommende kan rette sin adferd til å være i tråd med regelverket. Sekretariatet i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har ved flere anledninger gitt slike tilbakemeldinger på kjørerrapporter, både knyttet til gjennomført motorferdsel i Rondane nasjonalpark og i Hemmeldalen naturreservat. Typisk avstedkommer kjørerrapporter som viser at vilkår om antall turer eller tidspunkt for motorferdselen ikke er overholdt, slike tilbakemeldinger.

Hva tidligere forvaltningsmyndighet har vurdert som tilfredstillende tilbakemeldinger på kjørerrapporter er vanskelig å vurdere for nåværende forvaltningsmyndighet.

Konklusjon

Omsøkt motorferdsel er søknadspliktig, og sekretariatet har behandlet søknaden etter delegeringsfullmakt basert på eksisterende kunnskap, gjeldende vernebestemmelser i

vernforskriften og retningslinjer i forvaltningsplanen, samt miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

Sekretariatet tilrår at delegert vedtak datert 25.november 2021 opprettholdes og at klagen sendes over til Miljødirektoratet for endelig klagebehandling.

Dovre – Rondane nasjonalparkstyre.

Andreas Hartz
Øvre Sundbakken 5
3300 Hokksund

Hokksund, 2. november 2021

Søknad om kjøreløyver for beltegående kjøretøy på barmark og snøscooter til Øvre Himmeldalen seter i Åmot kommune fra vinter 2022 til og med sommer/høst 2026.

Dispensasjonen for motorisert transport i forbindelse vedlikehold/bruk av Himmeldalsetra opphører 31.12.2021. Jeg har i 2021 overtatt setra etter min far Erik Hartz og er dermed søker om nytt løyve. Det er ingen endringer i omfanget av seterkompleksets vedlikeholdsbehov. Setra er det største bygningskompleks i Hemmeldalen naturreservat. Jeg har til hensikt å fortsette vedlikeholdet og oppfølging av setra/setermiljøet etter samme mønster som min far.

Etter tidligere avtaler med Åmot kommune og nasjonalparkforvalter er søknadene som skal behandles henholdsvis etter Motorferdselloven og Verneforskriften for Hemmeldalen naturreservatet rasjonalisert til en og samme søknad til begge forvaltninger. Likelydende søknad er dermed sendt til hver av dem.

Gjennom de årlige kjørebøkene som er tilsendt begge forvaltninger er det gitt god oversikt over vedlikeholdsarbeidene og typer av vedlikehold som er gjennomført før og etter siste dispensasjon fra 2019. Jeg forutsetter derfor at nasjonalparkforvalter og Åmot kommune gjennom de tidligere korrespondanser (bla. mail av 02.01.18) og direkte kontakt med min far er godt kjent med vårt engasjement for å holde Himmeldalsetra og miljøet rundt den i god hevd og hvor avgjørende det er for setra og vår familie som forvaltere å ha rimelige muligheter for fortsatt motorisert adkomst.

I siste dispensasjon reduserte nasjonalparkforvalter antall turer for vinter og sommer-transporter fra hhv. 15 til 10 (vinter) og 10 til 5 (sommer). Åmot kommune opprettholdt tidligere nivå på hhv. 15 turer for både vinter og sommer. Vår kommentar den gang til nasjonalparkforvalter var at det ville være for lite med 5 turer i sommerhalvåret. I år har det hittil vært behov for 6 turer som det også var i 2020. Vi har egentlig også behov for en tur til i høst. Sommerbehovet er varierende, men vi håper antall turer i ny dispensasjon kan økes til inntil 7. Antall snøscooter-turer på inntil 10 er ok, de inkluderer også vedhogging som vanligvis utføres på skareføre etter påske (1-2 turer).

Nevner allikevel noen hovedsaker som står på programmet de neste årene:

- Skifte ut et 25-30 år gammelt elektrisk internt felles el-opplegg på 2 seterbygninger for 230V og 12V. Dagens opplegg for telekommunikasjon som er meget ustabil skal også forbedres med ny teknologi.
- Holde grasjordene fri for uønsket vegetasjon. Fjerne småbjørk mm. Påbegynt for 2 år siden.

- Selve bæresystemet for golvene i seterbygningen må kontrolleres/ettersees, 125 år gammelt. Startende forråtnelse av bjelkelaget/understøttelse, kanskje med konsekvens for vegg.
- Vedlikeholde/opprettholde dreneringsgrøft øverst på grasjorde.
- Skifte ut gamle innvendige brannsikringer mellom ovner og tømmervegger.
- Erstatte gamle vedovner med nye moderne rentbrennende ovner.
- Tjærebehov for vegger på låve og fjøs. Tilsvarende for øvrige bygninger.
- Innvendige snekkerarbeider for ferdigstilling av Kombiboden.
- Ikke ferdigstilt trapp foran et av husene.
- Taklekkasjer i bølgeblikktak fjøs. Utsifting/bedre tilpassing av plater.
- Med mye mer. Aldri stopp med vedlikeholdsoppgaver på et slikt sted.

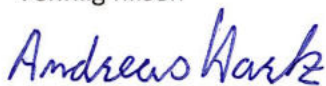
Dispensasjonen må som tidligere også gi Erik Hartz og Ole Anton Hartz som delaktige i vedlikeholdet av setra tillatelse til å benytte våre beltegående maskiner.

Kjøretrasèer for vinterkjøring er som tidligere slepveien mellom Hovddalen og Himmeldalsetra. I perioder det ikke lar seg gjøre å komme opp bratta ved Hovddalen med snøscooter, forutsettes kjøretrasè fra Hovdliveien ca. 1 km syd for Hovddalen over Springarmyrene, alternativt fra Skramstadsetra. På barmark benyttes kun hovedslepet mellom ovennevnte setre.

Det er vårt ønske at dispensasjonsperioden utvides fra 3 til 5 år.

Ved spørsmål eller uklarheter kontaktes undertegnede. Jeg håper søknaden kan være klarert før 01.01.22 da ny løyveperioden begynner.

Vennlig hilsen

Andreas Hartz

Tlf. 932 46 905

Andreas Hartz
Øvre Sundbakken 15
3300 HOKKSUND

Saksbehandler Eirin Berge

Vår ref. 2021/11443-2 432.4

Deres ref.

Dato 25.11.2021

Hemmeldalen NR - Dispensasjon - Motorferdsel snødekt mark og barmark - 2022-2025 - Andreas Hartz

Delegert vedtak

1. Andreas Hartz får med dette tillatelse til motorferdsel på snødekt mark for vintersesongene 2022-2025 i forbindelse med nødvendig transport av materialer og utstyr til egen seter, Øvre Hemmeldalen seter, i Hemmeldalen naturreservat. Tillatelsen er gitt med hjemmel i § 5 punkt 6 i verneforskriften for Hemmeldalen naturreservat.
2. Andreas Hartz får med dette tillatelse til motorferdsel med lett beltegående kjøretøy fra Hovddalen langs slepe til Øvre Hemmeldalen seter for nødvendig transport av materialer og utstyr som ikke kan transporteres på snødekt mark, for barmarksesongene 2022-2025. Tillatelsen er gitt med hjemmel i § 5 pkt. 7 i verneforskriften for Hemmeldalen naturreservat.
3. Andreas Hartz får med dette tillatelse til bruk av snøskuter i forbindelse med vedhogst rundt setra i årene 2022-2025, jf. kart i saken figur 1. Tillatelsen er gitt med hjemmel i § 5 pkt. 14 i verneforskriften for Hemmeldalen naturreservat.

Følgende vilkår gjelder for tillatelsen på snødekt mark:

- Tillatelsen gjelder for inntil 10 turer pr. år på snødekt mark i perioden 2022-2025 til egen seter.
- Transporten skal følge etablert skutertrase fra Hovddalen, alternativt over Springarmyrene.
- Vedhogst skal gjennomføres i forbindelse med andre transportoppdrag til Øvre Hemmeldalen seter, og i henhold til forvaltningsplanens retningslinjer, jf saksvurdering. Tillatelsen til transport av ved fra uttak i naturreservatet gjelder innenfor en sone på 300 meter fra hovedbygningen. Det skal kun tas ut ynge gran og bjørk i forbindelse med veduttaket i naturreservatet.

- Spesielt store, dekorative eller særmerkte trær, levende eller døde, skal ikke hogges. Område for godkjent hogst er satt til 300 meter radius fra hovedbygningen (se kart figur 1 i saksvurderingen).
- Motorferdselen skal holdes på et så lavt nivå som mulig og skal være avsluttet innen 15. april.
- Kjøringen skal skje på godt snødekt mark.
- Personer kan sitte på ved transport av materialer og utstyr til egen seter dersom det er plass. Den klare forutsetningen er at persontransporten ikke utløser et behov for flere turer. Ren persontransport er ikke tillatt.

Følgende vilkår gjelder for tillatelsen til motorferdsel barmark på slepe fra Hovdedalen:

- Tillatelsen gjelder for inntil 5 turer pr. år med combitrack i barmarksperioden 2022-2025.
- Tillatelsen gjelder for transport av materialer og utstyr som ikke kan fraktes på snødekt mark
- Det er *svært viktig* at det ikke kjøres utenfor det etablerte slepet som ligger der i dag. Dette for å unngå at dette utvides.

For all motorferdsel, både på barmark og snødekt mark gjelder følgende:

- All kjøring skal foregå hensynsfullt slik at skader på vegetasjon og unødig forstyrrelse av dyrelivet unngås.
- Det skal etterstrebes å samordne transportene på en slik måte at antall turer begrenses til det aller mest nødvendige.
- Erik Hartz og Ole Anton Hartz kan om nødvendig disponere løyve dersom det er nødvendig for vedlikeholdsarbeidet på Øvre Hemmeldalen seter.
- Det skal føres kjørelog for all kjøring etter denne tillatelsen. Tillatelse og kjørelog skal medbringes under kjøring og kunne forevises ved eventuell kontroll. Kjørelog er vedlagt. Kjørelogen skal synliggjøre at transportene på barmark kun nyttes til materialer og utstyr som ikke kan fraktes på snødekt mark.
- Kopi av kjørelog sendes Rondane-Dovre nasjonalparkstyre etter endt sesong, senest innen 1. desember hvert år (Rondane-Dovre nasjonalparkstyre v/Statsforvalteren i Innlandet, Postboks 987, 2604 Lillehammer eller via følgende e-post: sfinpost@statsforvalteren.no. Merk oversendelsen med saksnr 2021/11443.

Nasjonalparkforvalter gjør oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til verneforskriften for Hemmeldalen naturreservat, og ikke i forhold til motorferdselloven med tilhørende forskrifter.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Dokumenter i saken

- Søknad/opplysninger fra Andreas Hartz datert 2.11.2021
- Vedtak fra Miljødirektoratet datert 7.10.2019

Saksopplysninger

Søknadens innhold

Dispensasjonen for motorisert transport i forbindelse vedlikehold/bruk av Himmeldalsetra opphører 31.12.2021. Jeg har i 2021 overtatt setra etter min far Erik Hartz og er dermed søker om nytt løyve. Det er ingen endringer i omfanget av seterkompleksets vedlikeholdsbehov. Setra er det største bygningskompleks i Hemmeldalen naturreservat. Jeg har til hensikt å fortsette vedlikeholdet og oppfølging av setra/setermiljøet etter samme mønster som min far.

Etter tidligere avtaler med Åmot kommune og nasjonalparkforvalter er søknadene som skal behandles henholdsvis etter Motorferdselloven og Verneforskriften for Hemmeldalen naturreservatet rasjonalisert til en og samme søknad til begge forvaltninger. Likelydende søknad er dermed sendt til hver av dem.

Gjennom de årlige kjørebøkene som er tilsendt begge forvaltninger er det gitt god oversikt over vedlikeholdsarbeidene og typer av vedlikehold som er gjennomført før og etter siste dispensasjon fra 2019. Jeg forutsetter derfor at nasjonalparkforvalter og Åmot kommune gjennom de tidligere korrespondanser (bla. mail av 02.01.18) og direkte kontakt med min far er godt kjent med vårt engasjement for å holde Himmeldalsetra og miljøet rundt den i god hevd og hvor avgjørende det er for setra og vår familie som forvaltere å ha rimelige muligheter for fortsatt motorisert adkomst.

I siste dispensasjon reduserte nasjonalparkforvalter antall turer for vinter og sommer-transporter fra hhv. 15 til 10 (vinter) og 10 til 5 (sommer). Åmot kommune opprettholdt tidligere nivå på hhv. 15 turer for både vinter og sommer. Vår kommentar den gang til nasjonalparkforvalter var at det ville være for lite med 5 turer i sommerhalvåret. I år har det hittil vært behov for 6 turer som det også var i 2020. Vi har egentlig også behov for en tur til i høst. Sommerbehovet er varierende, men vi håper antall turer i ny dispensasjon kan økes til inntil 7. Antall snøscooter-turer på inntil 10 er ok, de inkluderer også vedhogging som vanligvis utføres på skareføre etter påske (1-2 turer).

Nevner allikevel noen hovedsaker som står på programmet de neste årene:

- Skifte ut et 25-30 år gammelt elektrisk internt felles el-opplegg på 2 seterbygninger for 230V og 12V. Dagens opplegg for telekommunikasjon som er meget ustabilt skal også forbedres med ny teknologi.
- Holde grasjordene fri for uønsket vegetasjon. Fjerne småbjørk mm. Påbegynt for 2 år siden.

- Selve bæresystemet for golvene i seterbygningen må kontrolleres/ettersees, 125 år gammelt. Startende forråttelse av bjelkelaget/understøttelse, kanskje med konsekvens for vegg.
- Vedlikeholde/opprettholde dreneringsgrøft øverst på grasjorde.
- Skifte ut gamle innvendige brannsikringer mellom ovner og tømmervegger.
- Erstatte gamle vedovner med nye moderne rentbrennende ovner.
- Tjærebehov for vegger på låve og fjøs. Tilsvarende for øvrige bygninger.
- Innvendige snekkerarbeider for ferdigstillelse av Kombiboden.
- Ikke ferdigstilt trapp foran et av husene.
- Taklekkasjer i bølgeblikktak fjøs. Utsifting/bedre tilpassing av plater.
- Med mye mer. Aldri stopp med vedlikeholdsoppgaver på et slikt sted.

Dispensasjonen må som tidligere også gi Erik Hartz og Ole Anton Hartz som delaktige i vedlikeholdet av setra tillatelse til å benytte våre beltegående maskiner.

Kjøretrasèer for vinterkjøring er som tidligere slepveien mellom Hovddalen og Himmeldalsetra. I perioder det ikke lar seg gjøre å komme opp bratta ved Hovddalen med snøscooter, forutsettes kjøretrasè fra Hovdliveien ca. 1 km syd for Hovddalen over Springarmyrene, alternativt fra Skramstadsetra. På barmark benyttes kun hovedslepet mellom ovennevnte setre.

Det er vårt ønske at dispensasjonsperioden utvides fra 3 til 5 år.

Ved spørsmål eller uklarheter kontaktes undertegnede. Jeg håper søknaden kan være klarert før 01.01.22 da ny løyveperioden begynner.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

I brev av 6. juni 2013 fra Miljøverndepartementet ble forvaltningsmyndigheten for Hemmeldalen naturreservat delegert til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

I medhold av vedtak i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre den 25. september 2015 er myndighet til å treffe vedtak i alle sak som gjelder søknad om tillatelse etter verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, samt kurante saker etter naturmangfoldlovens § 48, delegert til nasjonalparkforvalter/sekretariat. Dette inkluderer eksempelvis saker som omhandler motorferdsel både på snødekt mark og barmark, organisert ferdsel, og ferdsel med hest, sykkel eller hundespann.

Verneforskrift – formål

Området for omsøkt transport ligger i Hemmeldalen naturreservat. Verneforskriftens § 2 angir at formålet med fredningen er å ta vare på:

- et stort og tilnærmet urørt naturområde og dets landskapsformer
- biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser
- sentrale leveområder for villrein
- våtmarksområder med et rikt fugleliv
- et myrlandskap med stor variasjon i myrtyper.

Motorisert ferdsel i Hemmeldalen naturreservat er i utgangspunktet forbudt, jf. verneforskriftens § 3 pkt. 4. Etter § 5 pkt. 6 kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til nødvendig motorisert ferdsel på snødekt mark til setre, hytter og buer for transport av materialer, ved, utstyr m.m. Etter § 5 pkt. 7 kan forvaltningsmyndigheten i spesielle tilfeller gi tillatelse til motorisert transport på barmark av materialer og utstyr som ikke kan fraktes på snødekt mark til setre. Når det gjelder eventuell motorferdsel knyttet til vedhogst innenfor reservatet kan dette tillates etter § 5 punkt 14.

Forvaltningsplan

Uttak av trevirke s.20

Uttak av trevirke til brensel for bygninger i naturreservatet krever ikke dispensasjon fra verneforskriften, forutsatt at uttaket er i tråd med retningslinjene i forvaltningsplanen jf. § 4 punkt 6 i verneforskriften. Følgende måter dette kan løses på synes mest aktuelle:

1. **Ved fraktes inn utenfra med snøskuter.** En stor andel av hyttene og buene i naturreservatet forsynes med ved som transporteres inn med snøskuter utenfra. Dette gjelder i første rekke bygninger i snaufjellet, men gjelder til en viss grad også for bygninger med vedressurser i nærområdene. Ut fra hensynet til verneverdiene vil valg av forsyningsstrategi bli en avveining mellom hva som miljømessig er gunstigst, motorisert transport på vinterføre eller inngrep i vegetasjonen, jf. også kapittel 4.5 om temaet motorferdsel.
2. **Angi veduttakssoner for bygningene.** Dette kan eksempelvis gjøres ved å si at vedhogst innenfor en radius av 100 meter, 200 meter osv. fra bygningene er "lovlig" veduttak. I tillegg kan det vurderes å sette som vilkår at all vedhogst skal begrenses til hogst av bjørk.

For denne problemstillingen synes en kombinasjonsløsning å være mest aktuell. Det anbefales derfor at de som ønsker å frakte veden inn til husværene utenfra, innvilges dispensasjon fra motorferdselbestemmelsene for et tilstrekkelig antall turer med snøskuter for slik transport, jf. også kapittel 4.5 om temaet motorferdsel. De som ønsker å hogge veden i setras eller hyttas nærområde må sende et kart til forvaltningsmyndigheten som viser ønsket hogstområde og samtidig opplyse om hva slags type virke som en ønsker å ta ut (bjørk, gran, furu osv.). Dette vil være nyttig informasjon for forvaltningsmyndigheten grunnlagsmateriale for å kunne utarbeide mer konkrete retningslinjer for veduttaket. Oversikter over aktuelle og ønskede veduttaksområder vil også være nyttig kunnskap for forvaltningsmyndigheten i lys av en målsetting om å arbeide for å unngå hogstinngrep i områder med viktige dokumenterte skogfaglige verneverdier, herunder forekomster av sjeldne og truede arter.

Følgende retningslinjer for veduttak er knyttet til verneforskriftens § 4 punkt 6:

- Spesielt store, dekorative eller særmerkte trær, levende eller døde, skal ikke hogges.
- Veduttak skal i utgangspunktet begrenses til hogst av bjørk. I særlige tilfeller,

eksempelvis dersom en ikke har tilgang på bjørkeskog, kan gran og furu hogges. Verneforskriftens § 4 punkt 6 hjemler ikke tillatelse til vedhogst innenfor naturreservatet for å forsyne bygninger som ligger utenfor.

Vedlikehold av bygninger s. 25

I forvaltningsplanens retningslinjer står det at **ordinært vedlikehold** av eksisterende bygninger er tillatt; Ordinært vedlikehold og reparasjoner av eksisterende bygninger kan utføres uten at det krever melding til eller tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.

Vedlikeholdsarbeid på bygninger vil ofte være begrunnet i opprusting av teknisk og funksjonell standard slik som tetting mot trekk, etterisolering, montering av nye vinduer, reparasjoner av tak, ytterkledning og fundamentering m.m. Utgangspunktet for vedlikehold av seterbygninger, buer, naust og hytter er at nødvendige arbeider skal skje i samsvar med tradisjonell byggeskikk, og at reparasjoner er å foretrekke framfor hele utskiftninger der dette er mulig.

Motorferdsel s.36-37

Til sammen er det et betydelig antall bygninger i Hemmeldalen naturreservatet som holdes godt i hevd, har en relativt høy bruksfrekvens og som ikke er tilgjengelige fra bilvei. Bruken av bygningene genererer behov for regelmessig transport av ved, utstyr, vedlikeholds materialer m.m. Det er ønskelig at mest mulig av slik nødvendig nyttetransport skjer med snøskuter på frossen og godt snødekt mark av hensyn til faren for terrengslitasje ved motorferdsel på barmark. Forvaltningsmyndigheten er innstilt på å være imøtekommande overfor søknader om slik transport i et rimelig omfang. Som en del av vurderingen av søknader om kjøring for dette formålet vil følgende problemstillinger være sentrale:

1. Antall turer det kan gis tillatelse til
2. Bruk av flerårige tillatelser
3. Sluttdato for kjøringen
4. Bruk av leiekjører

1. I forvaltningsplanen for de store verneområdene i Rondaneregionen heter det at det i utgangspunktet vil bli gitt tillatelse til 2 turer til enkelthytter/buer pr. vinter for å forsyne disse med ved, materialer og utstyr. Det synes naturlig at dette kjøreomfanget også legges til grunn for transport til enkeltbygninger innenfor Hemmeldalen naturreservat som har en "normal" bruksfrekvens. I de fleste tilfeller vil trolig dette være tilstrekkelig for å dekke behovet.

I en del tilfeller vil to turer pr. sesong sannsynligvis bli for lite. Behovet for flere turer vil trolig oppstå:

- Ved nyttetransport til seterområder og andre plasser med mange bygninger med høy bruksfrekvens, eksempelvis Øvre Himmeldalen seter.
- Når sameier, grunneiersammenslutninger og andre skal gjennomføre en samlet forsyning av et større antall bygninger som de har ansvar for.

- Ved mer omfattende vedlikeholds- og utbedringsarbeider.
- I andre spesielle tilfeller, for eksempel ved utskifting av inventar eller for husvære med høy bruksfrekvens der det er ønske om at alt vedbehov dekkes ved transport utenfra, jf. også kapittel 4.2 der problemstillinger omkring veduttak drøftes.

Antall turer det vil bli gitt dispensasjon for, vil bli vurdert i hvert enkelt tilfelle på bakgrunn av opplysninger om transportbehov m.m.

Dersom det gis dispensasjon for transport av ved, materialer og utstyr til hytte, bu eller seter regnes det ikke som brudd på vernebestemmelsene at en person sitter på dersom det er plass til det. Personer skal imidlertid ikke tas med dersom det utløser et behov for flere turer, og ren persontransport er ikke tillatt.

2. Ved gitte dispensasjoner vil det bli stilt som vilkår at det skal føres kjørebok som sendes forvaltningsmyndigheten etter endt vintersesong. Kjoreboka skal inneholde opplysninger om kjøredatoer, kjøretraseer og kjøreformål. Forutsatt at dette vilkåret oppfylles, kan det påregnes gitt flerårige dispensasjoner for den faste årlige transporten av ved, utstyr og materialer til vedlikehold.

3. Det er et overordnet mål i størst mulig grad å unngå motorferdsel i området på vårvinteren når villreinen er i ferd med å trekke inn i naturreservatet igjen. I denne tida fram mot kalving er reinen spesielt sårbar overfor forstyrrelser. Ved gitte dispensasjoner vurderes det derfor som viktig å sette en sluttdato for kjøring som ivaretar en tilfredsstillende tidsmargin i forhold til villreinens trekk inn i området. De siste vintrene har dette vært praktisert ved at 31. mars er blitt brukt som sluttdato for de nordligste delene av reservatet og 15. april som tidsgrense i den sørligste delen, med bakgrunn i at reinen trekker inn i området nordfra.

Ifølge villreinfraglig kompetanse er det generelle bildet nå at det trekker inn færre dyr i området og at dette skjer senere enn før (ultimo april). De siste årene har ikke reinen trukket inn i området før 1. mai. Med bakgrunn i dette vil det bli brukt én sluttdato for hele området for motorferdsel på vårvinteren og at denne settes til 15. april. I spesielle tilfeller vil det kunne vurderes å avvike fra denne datogrensen, eksempelvis når påsken kommer sent.

4. I forvaltningsplanen for de store verneområdene i Rondaneregionen er det stilt krav om bruk av leiekjører ved nyttetransport til setrer, hytter og buer. Dette kravet er også i samsvar med motorferdselloven med tilhørende nasjonal forskrifts bestemmelser og intensjon. Bruk av leiekjører vil normalt redusere kjøreomfanget, gi økte muligheter for samordning av transport og forenkle kontrollen.

Det er også ønskelig at mest mulig av nyttetransporten til setrer, hytter og buer i Hemmeldalen naturreservat kan skje ved bruk av leiekjører som har fått løyve fra kommunen. Imidlertid har ikke alle de berørte kommunene dekket opp sine arealer med en leiekjøringsordning fullt og helt. For grunneiere/rettighetshavere med flere bygninger i naturreservatet som helt eller delvis er knyttet til næringsmessig bruk kan det være upraktisk

og vanskelig med et absolutt krav om bruk av leiekjører. Det vil derfor ikke bli stilt et absolutt krav om bruk av leiekjører, men alle med transportbehov til husvære vinterstid anmodes om *fortrinnsvis* å benytte leiekjører til oppdraget

Mest mulig av nødvendig nyttetransport skal foregå med snøskuter på vinterføre, jf. drøfting av dette i punktet foran. Forskriftspunktet gir imidlertid adgang for forvaltningsmyndigheten i spesielle tilfeller å gi tillatelse til motorferdsel på barmark for transport av materialer og utstyr som ikke kan fraktes inn på snødekt mark. Det er viktig å merke seg at denne adgangen gjelder transport til setre ikke til hytter og buer. En forutsetning for å skulle innvilge tillatelser vil også være at det finnes en bærekraftig kjøreturasé frem til setra, der kjøring i et begrenset omfang ikke lager skjemmende spor eller medfører unødig terrengslitasje. Gitt disse forutsetningene synes kun 3 seterområder å være aktuelle:

- Øvre Hemmeldalen seter av ved bruk av beltegående kjøretøy på slepveien fra Hovdedalen
- Nedre Hemmeldalen seter ved bruk av traktor langs Hemla en kort strekning helt øst i naturreservatet.
- Søkkundsetra ved bruk av traktor eller 4-hjulsdrevet bil på traktorslepet sørover fra Sjøveien over Graslifjellet.»

Naturmangfoldloven

I tillegg til behandling etter verneforskrift og retningslinjer i forvaltningsplan, må søknaden også vurderes etter naturmangfoldloven, herunder de miljørettslige prinsippene nedfelt i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jmfør § 7.

Vurdering

Øvre Hemmeldalen seter, gbnr 10/2 i Åmot kommune har i matrikkelen bygninger som er registrert som fritidsbolig, anneks/uthus/garasje til fritidsbolig. Det ligger også 2 bygninger som er registrert som landbruksbygg. Det drives ikke ordinær seterdrift eller beiting på setra/seterkvea som sekretariatet er kjent med.

Vedhogst og motorferdsel

Uttak av trevirke til brensel for bygninger i naturreservatet krever ikke dispensasjon fra verneforskriften, forutsatt at uttaket er i tråd med retningslinjene i forvaltningsplanen, jf. § 4 punkt 6. Eventuell motorferdsel knyttet til vedhogst må omsøkes og kan gis tillatelse til i medhold av forskriftens bestemmelser.

Kart som viser hvor det er ønskelig å hogge ved vil være nyttig informasjon for forvaltningsmyndigheten for å kunne utarbeide mer konkrete retningslinjer for veduttaket.

Oversikter over aktuelle og ønskede vedtaksområder vil også være nyttig kunnskap for forvaltningsmyndigheten i lys av en målsetting om å arbeide for å unngå hogstinngrep i områder med viktige dokumenterte skogfaglige verneverdier, herunder forekomster av sjeldne og truede arter. Søker har ikke oversendt et slik kart, men det er tidligere angitt at uttak skjer innenfor en radius på 200-300 fra setra

I utgangspunktet skal uttaket av ved begrenses til bjørk, men i spesielle tilfeller kan det tas ut gran og furu dersom det ikke er tilgang på bjørk i et område. Dette er i stor grad tilfellet her i Øvre Hemmeldalen der gran er det dominerende treslaget. Ut fra opplysninger i Artskart er lavarten Gubbeskjegg registrert innenfor en radius på 300 meter rett sør for setra. Arten er registrert som nær truet i Norsk Rødliste og har sitt kjerneområde på Østlandet og Midt-Norge, og vokser vanligvis epifyttisk på gamle bartrær, mest gran. Det legges derfor til grunn at uttaket av ved skal skje ved uttak av bjørk og yngre gran i dette området. Spesielt store, dekorative eller særmerkte trær, levende eller døde, skal ikke hogges. Område for godkjent hogst er satt til 300 meter radius fra hovedbygningen (se figur 1 nederst i saken).

De fleste tiltak som er nevnt i verneforskriftens § 15 punkt 14, inkludert uttak av trevirke og vedlikehold av bygninger, vil vanskelig la seg gjennomføre uten bruk av motorisert transport.

Forvaltningsplanen trekker i denne sammenheng spesielt frem materialer til vedlikehold av bygninger og materialer til anlegg av nye sankekeveier, gjerder og klopper. Forvaltningsplanen skriver: «*Forvaltningsmyndigheten er innstilt på å tillate den aller nødvendigste motoriserte ferdsele i forbindelse med gjennomføring av slik tiltak. Transportbehovene skal så langt råd er løses ved bruk av snøskuter på frossen og godt snødekt mark og i en periode av vinteren når sjansene for forstyrrelse av villreinen er minimal*». Sekretariatet vurderer derfor som forsvarlig og hensiktsmessig at det benyttes motorisert transport på snødekt mark ved uttak av ved, såfremt andre vilkår til uttak av ved er oppfylt.

Motorferdsel snødekt mark og barmark

Som forvaltningsplanen skriver legges det i utgangspunktet til grunn et kjøreomfang på 2 turer for denne typen nyttetransport. Forvaltningsplanen peker på at det i visse tilfeller kan dette bli for lite, blant annet ved nyttetransport til seter områder og andre plasser med mange bygninger med høy bruksfrekvens. Forvaltningsplanen trekker i dette tilfellet frem Øvre Hemmeldalen seter. Det er i søknaden beskrevet et vedlikehold – noe av større karakter og annet vedlikehold av mindre karakter. Det forutsettes likevel at behov for vedlikehold planlegges og også transportene kan planlegges, slik at motorferdselen holdes på et minimum og innenfor de rammer og vilkår tillatelsen setter.

Tidligere gitte dispensasjoner og brukte turer til Øvre Hemmeldalen seter er som følger:

Sesong/år	Antall turer i tillatelse	Antall turer ihht rapportering
<u>Vinter</u>		
2015	15	11
2016	15	14
2017	15	14
2018	15	13
2019	10	9
2020	10	10
<u>Sommer</u>		
2015	10	9
2016	10	9
2017	10	8
2018	10	8
2019	5	5
2020	5	6

Det har over en lenger tidsperiode blitt gitt forholdsmessig rikelig med turer for å få gjennomført større vedlikehold av setra. På årene fra og med 2015 til og med 2020 er det gitt tillatelse til tilsammen 80 turer med snøskuter og 50 turer på barmark. Før denne tidsperioden har det også blitt gitt tilsvarende over flere år. Fra 2019-2021 ble det gitt tillatelse til 10 turer på snødekt mark og 5 turer på barmark langs slepevei – en reduksjon sammenlignet med tidligere.

Et naturreservat er den strengeste verneformen vi har i dag. Denne verneformen brukes for å sikre urørt eller tilnærmet urørt natur eller en spesiell naturtype som det er knyttet internasjonale, nasjonale eller regionale verneverdier til. Utviklingen i naturreservater skal være mest mulig naturstyrt. Stillhet og fravær av motordur og motoriserte kjøretøy er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Et enkelt motorisert kjøretøy behøver isolert sett ikke medføre vesentlig skade eller ulempe, men summen av mange vil uten tvil være en belastning for naturen.

Søker opplyser at han tar ut ved til setra innenfor verneområdet. Det legges derfor til grunn at transportturene inn til fritidsboligen/setra (utenfra naturreservatet) ikke omfatter vedtransport i stort omfang da ved hogges i nærområdet til Øvre Hemmeldalen seter og fraktes til eiendommen ved bruk av snøskuter.

Nasjonalparkforvalter viser til klageavgjørelse fra Miljødirektoratet datert 7.10.2019 hvor det står følgende om persontransport:

«Både ordlyden og formålet med den konkrete bestemmelsen trekker i retning av at forvaltningsplanen ikke kan forstås slik at det settes en grense på én ekstra person. (...) Miljødirektoratet sin konklusjon er at tillatelsen ikke gir noen begrensning på antall passasjerer ved transport av materialer og utstyr til egen seter med snøskuter dersom det er plass til det. Den klare forutsetningen er imidlertid at persontransporten ikke utløser et behov for flere turer»

Videre står det i samme brev:

*«Tillatelsen gir dermed utelukkende adgang til motorferdsel på snødekt mark når det er nødvendig for å frakte materialer og utstyr til egen seter. **Tillatelsen gir med andre ord ikke adgang til å kjøre opptil 10 turer dersom dette ikke er nødvendig for å frakte materialer og utstyr. Det er for eksempel ikke adgang til å bruke to turer til å frakte familiemedlemmer på skuterkjelke dersom det hadde vært mulig å frakte all bagasje på en tur om det ikke satt på/satt på færre personer. Det er behovet for å frakte utstyr og materialer som skal styre antall turer, ikke behovet for å frakte personer».***

Oppsummert:

- Det regnes ikke som brudd på vernebestemmelsene at personer sitter på dersom det er plass til det sammen med transport av utstyr og materialer.
- Personer skal ikke tas med dersom det utløser behov for flere turer.
- Ren persontransport er ikke tillatt.
- Aktiviteten som er omfattet er motorferdsel som er nødvendig for frakt av utstyr og materialer til egen seter.

Forvaltningsplanen for Hemmeldalen naturreservat gir ingen retningslinjer for antall år en flerårig tillatelse skal gjelde. Det er derfor naturlig å se hen til forvaltningsplanen for de store verneområdene i Rondane der Rondane-Dovre nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet. Her står det under kapittelet om forvaltningsmessige oppgaver at når det gjelder vanlige, gjentatte aktiviteter vil det kunne gis flerårige tillatelser for inntil maks 4 år. Dette vurderes også å være hensiktsmessig for flerårige tillatelser for nyttetransporter i Hemmeldalen naturreservat og gir forutsigbarhet og likebehandling innenfor områdene nasjonalparkstyret forvalter.

I forvaltningsplanen for Hemmeldalen er det utarbeidet bevaringsmål for naturreservatet. Noen av bevaringsmålene i forvaltningsplanen er bl.a. å unngå at omfanget av kjøretraseer øker i forhold til på vernetidspunktet, bevare kvaliteten på villreinens leveområde, bevare myrområder og landskapsformer. Ett av tiltakene som er nevnt i forvaltningsplanen for å

oppretholde disse verdiene er å gjennomføre en streng dispensasjonspraksis med hensyn til motorisert ferdsel, spesielt på barmark.

I verneområdene skal naturmiljøet ha en særskilt beskyttelse, blant annet mot de forstyrrelser og den terrengslitasje som særlig barmarkskjøring medfører. Også motorferdsel på snødekt mark vil kunne forstyrre dyrelivet, men dyrelivet er mer sårbart i deler av den perioden hvor barmarkskjøring er aktuelt. Kjøring på barmark forhindrer eller forsinker revevegetering og gjengroing av eksisterende kjørespor/traktorveier.

Mest mulig av denne type nyttetransport skal foregå på vinterføre med snøskuter iht retningslinjene i forvaltningsplanen og nasjonalparkforvalter understreker at transport på barmark kun skal skje i **særlige tilfeller for materialer og utstyr som ikke kan fraktes på snødekt mark**. For eksempel faller ikke eventuell transport av ved inn under dette ettersom slik transport fint kan skje på snødekt mark. En begrenset mulighet til å kjøre på barmark langs slepveien fra Hovdedalen vil likevel kunne innvilges for å fange opp tilfeller der materialer og utstyr ikke kan fraktes på snødekt mark. Kjørerrapportene må synliggjøre at transportene brukes til utstyr og materialer som ikke kan fraktes på snødekt mark.

Kunnskapsgrunnlaget om verneverdiene i dette området er godt. Når det gjelder villrein foreligger NINA Rapport 1013, Sluttrapport fra GPS-merkeprosjektet 2009-2014 og NINA Rapport 339 fra 2008 som oppsummerer kunnskapsstatus og leveområde, samt tilhørende kart utarbeidet i forbindelse med arbeid med regional plan for villreinen i Rondane og Sølnekletten. NINA Rapport 551 utreder konflikten mellom villrein og menneskelig ferdsel i området (§ 8). GPS-merkeprosjektet viser at simlene begynner å komme inn i naturreservatet fra og med slutten av mars. Videre utover i april og mai sprer simlene seg utover i reservatet hvor kalvingen også foregår.

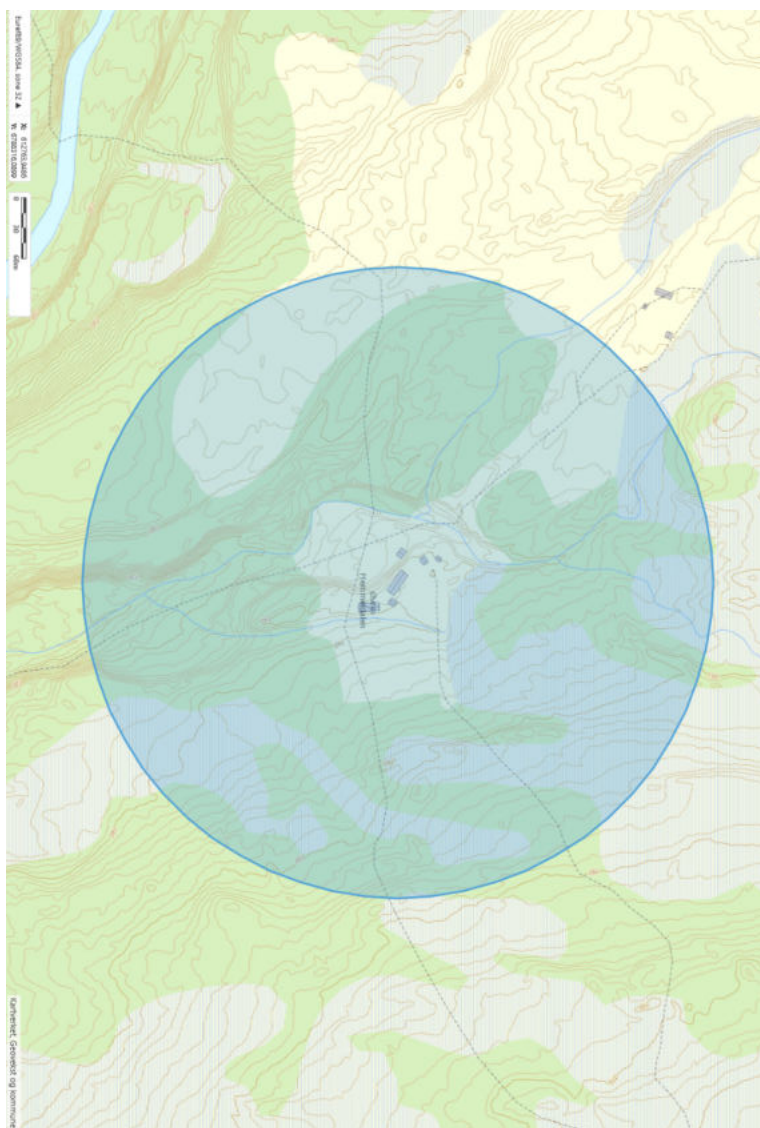
I denne saken har nasjonalparkforvalter lagt vekt på at det er et stort antall bygninger som holdes i hevd, og at det ikke er veiadkomst verken sommer eller vinter til Øvre Hemmeldalen.

I forhold til økosystem-tilnærming og samlet belastning (nml § 10) vurderer nasjonalparkforvalter at det er forsvarlig å tillate transport i dette tilfellet, inkludert begrenset transport på barmark langs eksisterende slepe. Det blir vurdert at villreinen ikke vil bli nevneverdig forstyrret ved gjennomføring av transporten, selv om det i perioder av sen vinteren/sommeren/høsten kan være rein i området. I forvaltningsplanen er slepa mellom Hovdedalen og Øvre Hemmeldalen seter beskrevet som en bærekraftig trase der *kjøring i et begrenset omfang ikke lager skjemmende spor eller medfører unødig terrengslitasje*.

Når det gjelder motorferdsel med snøskuter legges det vekt på at kjøringen skal foregå på godt snødekt mark slik at man unngår terreng- og vegetasjonsslitasje. I tillegg skal kjøringen foregå på en slik måte at dyreliv og brukere av områdene ikke blir unødig forstyrret av kjøringen. Det er viktig at det etterstrebes å samordne transportene på en slik måte at antall turer begrenses til det aller mest nødvendige. Påvirkning på verneverdien eller verneformålet

i dette området vil på kort sikt være begrenset dersom kjøringen blir gjort på en hensynsfull måte. Med bakgrunn i momentene ovenfor vil ikke føre-var-prinsippet vil ikke bli tatt i bruk i saken. All transport og motorisert ferdsel skal avvikles senest 15. april på grunn av villreinen sitt trekk inn i området, men i år der påsken kommer seint, kan det vurderes å fravike denne datogrensen. Søker må ta kontakt med forvaltningsmyndigheten dersom dette er aktuelt.

Ved bruk av begrensning på antall turer, definert kjørerute, tidsavgrensning på tillatelsen og andre vilkår, gir dette godt grunnlag for at naturmangfoldet ikke skal bli nevneverdig belastet på kort sikt. Tiltakshaver plikter å iverksette de tiltak som er nødvendig for at naturmangfoldet ikke skal bli skadelidende. Om ikke dette blir gjort kan tiltakshaver bli pålagt å gjøre tiltak for å rette skaden i ettertid. Når det gjelder miljøforsvarlige teknikker sikres dette gjennom vilkårene som er stilt i saken (§§ 11-12).

Figur 1: Kart som viser godkjent hogstområde

Med hilsen

Eirin Berge
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg:

- 1 Kjørebok snødekt mark 2022-2025 - Andreas Hartz
- 2 Kjørebok barmark 2022-2025 - Andreas Hartz

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I INNLANDET Postboks 987 2604 LILLEHAMMER

Statens naturoppsyn Rondane

Villreinnemda i Rondane og Sølnekletten

Statens naturoppsyn Hemmeldalen

Trond Stensby

ÅMOT KOMMUNE

Postboks 65 2451 RENA

Fra: Berge, Eirin[fmopebe@statsforvalteren.no] Sendt: 16. nov 2021 08:29:00 Til: Andreas Hartz Tittel: SV: Vedrørende søknad om motorisert ferdsel - Hemmeldalen NR

Til Andreas Hartz,

Takk for utfyllende svar.

Da legger jeg til grunn under behandlingen av søknaden at dere legger opp til å hente brensel i nærheten av setra – slik som beskrevet i foregående vedtak (som gjelder ut året) og som forskriften åpner for.

Når det gjelder transport på barmark så gjelder dette kun for transport av materialer og utstyr som ikke kan fraktes på snødekt mark, jf. verneforskriftens § 5 punkt 7. I dette ligger at alt materiale og utstyr som går an å fraktes på snødekt mark med skuter skal fraktes på den måten, også ev vedsekker.

Med vennlig hilsen

Eirin Berge
Nasjonalparkforvalter

**Rondane og Dovre
nasjonalparker**

Telefon: 915 38 046

E-postmottak: sfinpost@statsforvalteren.no

Web: <http://www.nasjonalparkstyre.no/Rondane-Dovre/> og <http://www.rondane-dovre.no/>

Fra: Andreas Hartz <andreas@noka.com>
Sendt: mandag 15. november 2021 21:37
Til: Berge, Eirin <fmopebe@statsforvalteren.no>
Emne: SV: Vedrørende søknad om motorisert ferdsel - Hemmeldalen NR

Hei,

Vi har gjennom alle år hentet det brensel setra har behov innenfor setras nærhet med utgangspunkt i de rettigheter som tilhører setra. Dette forholdet ble det inngående fokusert på under diskusjonene om regelverket som skulle dekke naturreservatet. Resultatet ble i prinsippet det du har referert til i din epost under som vi fortsatt vil følge. I tidligere korrespondanse er det oppgitt at Himmeldalsetra henter sitt brensel innenfor en radius på ca. 300 m.

Jeg har snakket med min far om transporten av 3 sekker ved til koia på setervollen. Koia står åpen og er til fri anvendelse for ferdefolk hele året. Et populært tilbud som har vært slik i en mannsalder. Koia benyttes spesielt i bærsesongen og under reinjakta med mange overnattinger. Ved til oppvarming og matlaging skaffer de som bruker koia seg selv fra tørre trær rundt koia. Det er ikke alltid så lett å finne egnet brensel. De 3 sekkene ved nevnt i kjørerapporten ble til på forespørsel fra reinjegere som skulle bruke koia flere sammenhengende dager høsten 2020. Under en ellers vanlig og tillatt transport til setra ble det mulig å ta med litt ved til koia. Om dette er uakseptabelt vil dette ikke gjenta seg.

Med vennlig hilsen/Best regards,

Andreas Hartz

Mobil :+47 932 46 905

www.noka.com

Fra: Berge, Eirin <fmopebe@statsforvalteren.no>
Sendt: onsdag 10. november 2021 13.27
Til: Andreas Hartz <andreas@noka.com>
Emne: Vedrørende søknad om motorisert ferdsel - Hemmeldalen NR

Til Andreas Hartz,

Viser til tidligere gitte tillatelse som gjaldt fra 2019-2021. I søknaden som var grunnlaget for tillatelsen er det oppgitt at det tas ut ved til

bruk på setra i en radius på ca 300 m omKRing setra. Det er i den forbindelse gitt tillatelse til motorferdsel i forbindelse med dette VEDuttaket.

I kjørebok (rapport) for barmarksturer sommeren 2020 er det oppgitt at det er transportert inn 3 sekker ved (jf utklipp under)

Forvaltningsplanen skisserer 2 ulike løsninger for bruk av brensel:

1. ved fraktes inn utenfra med snøskuter.
2. det angis veduttakssoner for bygningene innenfor en viss radius.

Ut fra hensynet til verneverdiene vil valg av forsyningsstrategi bli en avveining mellom hva som miljømessig er gunstigst – motorisert transport på vinterføre eller inngrep i vegetasjonen. Forvaltningsplanen anbefaler at de som ønsker å frakte veden inn til husværene utenfra, innvilges dispensasjon fra motorferdselsbestemmelsene for et tilstrekkelig antall turer med snøskuter for slik transport. De som ønsker å hogge veden i setras eller hyttas nærområde må sende et kart til forvaltningsmyndigheten som viser ønsket hogstområde og samtidig opplyse om hva slags type virke som en ønsker å ta ut (bjørk, gran, furu osv.).

Fylles ut før turen starter ¹⁾ :				Fylles ut umiddelbart etter at turen er ferdig ²⁾ :
Dato	Tid start:	Antall kjøretøy	Hva blir transportert på denne turen og ca. mengde	Tid slutt:
Dato tur 1 16.6	Start kl 11 ⁰⁰	1	Maling, motorsag mm. Begynner rydde slotteleng.	Slutt kl 17.6 kl 18 ⁰⁰
Dato tur 2 13.7	Start kl 11 ³⁰	1	Ryddesag, vannpumpe 1/2 l. ass for åpen av tømte vannkeder. Pansass.	Slutt kl 14.7 kl 19 ⁰⁰
Dato tur 3 20.7	Start kl 9 ⁰⁰	1	Hentet havarent Combi-trac med Jærhest	Slutt kl 20.7 kl 16 ⁰⁰
Dato tur 4 4.8	Start kl 8 ³⁰	1	Opp med sement, puss pipe + 3 sekker ved til koke, + hente utstyr etter havant Combi-trac + rydde slotteleng + batten med.	Slutt kl 4.8 kl 19 ⁰⁰

JEG BER OM EN KLARGJØRING OM HVILKEN FORSYNINGSLØSNING FOR BRENSSEL DERE BENYTTET DERE AV, DA DET UT FRA FORELIGGENDE DOKUMENTASJON SYNES NOE UKLART SAMTIDIG SOM DETTE ER NOE SOM MÅ VURDERES AV OSS I FORBINDELSE MED FORELIGGENDE SØKNAD, JF. FORVALTNINGSPLANEN.

Med vennlig hilsen

Eirin Berge
Nasjonalparkforvalter

Rondane og Dovre
nasjonalparker

Telefon: 915 38 046

E-postmottak: sfinpost@statsforvalteren.no

Web: <http://www.nasjonalparkstyre.no/Rondane-Dovre/> og <http://www.rondane-dovre.no/>

Åmot kommune

Enhet for Landbruk

Andreas Hartz

Øvre Sundbakken 15
3300 HOKKSUND

Dato 18.11.2021
Vår ref. 2021/2159
Deres ref.

Melding om vedtak

Partsbrev - Motorferdsel i utmark - behandling av søknad om motorisert ferdse1 . snøscooter og beltegående kjøretøy - Andreas Hartz

Hovedutvalget for landbruk og utmark behandlet denne saken i møte 16.11.2021 og fattet dette vedtaket:

1. Med henvisning til nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag av 15.mai 1988 med senere endringer, § 6, gis Andreas Hartz, hans bror Ole Anton Hartz, og deres far Erik Hartz, tillatelse til bruk av egendisponert snøscooter på godt snødekt mark ifm nødvendig transport av materialer, utstyr og arbeidsfolk i forbindelse restaurering/ vedlikeholdsarbeider på Øvre Hemmeldalen seter i Åmot kommune. Tillatelsen gjelder på følgende vilkår:

- Kjøringen skal kun foregå på godt snødekt mark i perioden fra vedtaksdato, og frem til og med 25.04.2025, og begrenses til maksimalt 10 turer pr sesong/år. Kjøringen skal avsluttes senest 25. april for hver av vintersesongene i perioden.
- Kjøringen skal kun være nødvendig transporter til frakt av materialer, utstyr og arbeidsfolk i forbindelse med restaurering/ vedlikeholdsarbeider på Øvre Hemmeldalen.
- Særskilt persontransport er ikke tillatt, men personer kan sitte på snøscooter/ slede hvis ikke dette medfører ekstra turer.
- Kjøringen skal kun foregå etter trase opp Hovdliveien via Hovddalen seter, og over til Hemmeldalen på slepveitraseen. Alternativt ved vanskelige føreforhold, fra Hovdlivegen ca. 1 km nedenfor Hovddalssetra, og over Springarmyrene eller fra Skramstadsetra.
- Kjøringen skal kun skje med grunneiers tillatelse, og under forutsetning av at Rondane- Dovre nasjonalparkstyre gir dispensasjon fra fredningsforskriften for Hemmeldalen naturreservat.
- All kjøring skal foregå hensynsfullt for å unngå skader på vegetasjon og unødige forstyrrelse av dyreliv og omgivelser.
- Kopi av tillatelsen skal medbringes under kjøring og fremvises ved kontroll
- Informasjon om registreringsnummer på snøscooter som skal benyttes sendes kommunen og lensmannskontoret i Åmot før transportene finner sted.
- Det skal innen 1. juni etter hver enkelt sesong, rapporteres til Åmot kommune om bruken av snøscooter i.h.t. tillatelsen med tanke på antall turer, dato og formålet med hver enkelt tur.

2. Med henvisning til forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag av 15.05.1988 med senere endringer, § 6, gis Andreas Hartz, hans bror Ole Anton Hartz, og deres far Erik Hartz, tillatelse til nødvendig bruk av beltegående kjøretøy på barmark ifm transport av materialer og utstyr f.o.m barmarksesongen 2022 – t.o.m. barmarksesongen 2025. Tillatelsen gjelder på følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder for Andreas Hartz, hans bror Ole Anton Hartz, og hans far Erik Hartz, og gjelder for inntil 10 turer per barmarksesong, for årene 2022, 2023, 2024 og 2025.
- Tillatelsen gjelder kun transport av materialer og utstyr knyttet til restaurerings/vedlikeholdsarbeider på Øvre Hemmeldalen Seter.
- Kjøringen skal kun skje med grunneiers tillatelse, og under forutsetning av at Rondane- Dovre nasjonalparkstyre gir dispensasjon fra fredningsforskriften for Hemmeldalen naturreservat.
- All kjøring skal foregå hensynsfullt for å unngå skader på vegetasjon og unødig forstyrrelse av dyreliv og omgivelser.
- Kopi av tillatelsen skal medbringes under kjøring og fremvises ved kontroll
- Transporten skal følge slepeveitrase mellom Hovddalen og Øvre Hemmeldalen.
- Det skal føres kjørebok over transportene, som skal sendes Åmot kommune innen 1. desember, for hver av sesongene.

Du kan klage på vedtaket innen tre uker fra du mottok dette brevet, jf. fvl. § 28. Klagen må være skriftlig.

Bruk gjerne klageskjemaet vårt: <https://kommune24-7.no/amot/702514>, eller send til den til Åmot kommune, Postboks 65, 2451 Rena, eller til postmottak@amot.kommune.no. Dersom klagen inneholder taushetsbelagte opplysninger, bør den ikke sendes som e-post. Da kan du logge deg inn med elektronisk ID og sende den kryptert på [eDialog](#).

Skriv hvilket vedtak du klager på, hvilke endringer du ønsker og årsaken til at du klager. Hvis du sender klagen så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, ber vi om at du også skriver datoen for når vedtaket kom fram til deg.

Med hilsen

Jens Martin Persson
Konsulent

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Eksterne kopimottakere:

Erik Hartz	Sjøgata 12	2450	RENA
Ole Anton Hartz	Hulda Garborgs Gate	2317	Hamar
	23		
STATSFORVALTEREN I	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
INNLANDET			
Rondane-Dovre Nasjonalparkstyre	Pb 987	2604	LILLEHAMMER

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssaksnr.	Møtedato

Vedlegg

- 1 **Søknad om kjøretillatelse 2021**
- 2 **E-post**

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Med henvisning til nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag av 15.mai 1988 med senere endringer, § 6, gis Andreas Hartz, hans bror Ole Anton Hartz, og deres far Erik Hartz, tillatelse til bruk av egendisponert snøscooter på godt snødekt mark ifm nødvendig transport av materialer, utstyr og arbeidsfolk i forbindelse restaurering/ vedlikeholdsarbeider på Øvre Hemmeldalen seter i Åmot kommune. Tillatelsen gjelder på følgende vilkår:

- Kjøringen skal kun foregå på godt snødekt mark i perioden fra vedtaksdato, og frem til og med 25.04.2025, og begrenses til maksimalt 10 turer pr sesong/år. Kjøringen skal avsluttes senest 25. april for hver av vintersesongene i perioden.
- Kjøringen skal kun være nødvendig transporter til frakt av materialer, utstyr og arbeidsfolk i forbindelse med restaurering/ vedlikeholdsarbeider på Øvre Hemmeldalen.
- Særskilt persontransport er ikke tillatt, men personer kan sitte på snøscooter/ slede hvis ikke dette medfører ekstra turer.
- Kjøringen skal kun foregå etter trase opp Hovdliveien via Hovddalen seter, og over til Hemmeldalen på slepveitraseen. Alternativt ved vanskelige føreforhold, fra Hovdlivegen ca. 1 km nedenfor Hovddalssetra, og over Springarmyrene eller fra Skramstadsetra.
- Kjøringen skal kun skje med grunneiers tillatelse, og under forutsetning av at Rondane-Dovre nasjonalparkstyre gir dispensasjon fra fredningsforskriften for Hemmeldalen naturreservat.
- All kjøring skal foregå hensynsfullt for å unngå skader på vegetasjon og unødig forstyrrelse av dyreliv og omgivelser.
- Kopi av tillatelsen skal medbringes under kjøring og fremvises ved kontroll
- Informasjon om registreringsnummer på snøscooter som skal benyttes sendes kommunen og lensmannskontoret i Åmot før transportene finner sted.
- Det skal innen 1. juni etter hver enkelt sesong, rapporteres til Åmot kommune om bruken av snøscooter i.h.t. tillatelsen med tanke på antall turer, dato og formålet med hver enkelt tur.

2. Med henvisning til forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag av 15.05.1988 med senere endringer, § 6, gis Andreas Hartz, hans bror Ole Anton Hartz, og deres far Erik Hartz, tillatelse til nødvendig bruk av beltegående kjøretøy på barmark ifm

transport av materialer og utstyr f.o.m barmarksesongen 2022 – t.o.m. barmarksesongen 2025. Tillatelsen gjelder på følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder for Andreas Hartz, hans bror Ole Anton Hartz, og hans far Erik Hartz, og gjelder for inntil 10 turer per barmarksesong, for årene 2022, 2023, 2024 og 2025.
- Tillatelsen gjelder kun transport av materialer og utstyr knyttet til restaurerings/vedlikeholdsarbeider på Øvre Hemmeldalen Seter.
- Kjøringen skal kun skje med grunneiers tillatelse, og under forutsetning av at Rondane-Dovre nasjonalparkstyre gir dispensasjon fra fredningsforskriften for Hemmeldalen naturreservat.
- All kjøring skal foregå hensynsfullt for å unngå skader på vegetasjon og unødig forstyrrelse av dyreliv og omgivelser.
- Kopi av tillatelsen skal medbringes under kjøring og fremvises ved kontroll
- Transporten skal følge slepeveitrase mellom Hovddalen og Øvre Hemmeldalen.
- Det skal føres kjørelog over transportene, som skal sendes Åmot kommune innen 1. desember, for hver av sesongene.

Hovedutvalget for landbruk og utmarks behandling i møte 16.11.2021:

Enstemmig vedtatt

Bakgrunn

Andreas Harts har overtatt Øvre Hemmeldalen seter etter sin far Erik Hartz, og søker nå, på vegne av seg selv, sin bror og far om videre tillatelse/dispensasjon for motorisert ferdsel ifm transportbehov inn til setra både sommer- og vinterstid.

I søknaden vises det til tidligere tilsvarende tillatelser gitt til Erik Hartz, korrespondanse mellom tidligere søker, Åmot kommune og nasjonalparkforvaltere ang hvilket behov for motorisert ferdsel som foreligger, behov for antall turer, varighet osv. Søknaden inneholder og en oppramsing av konkrete vedlikeholdsbehov. Det fremgår og et ønske om utvidelse av varighet på tillatelsen fra 3 til 5 år.

Andreas sin far, Erik Hartz har i mange år søkt om å få benytte egen snøscooter vinterstid og egen tobeltet combitrack sommerstid (barmark) i forbindelse med videre restaurering/vedlikeholdsarbeider på Øvre Hemmeldalen Seter i Åmot.

Han har i en årrekke omsøkt og fått tilsvarende tillatelser, som er begrunnet ut i fra nødvendig kjøring i forbindelse med restaurerings og vedlikeholdsarbeider. Det er i fra 1999 og frem til i dag utført mye restaureringsarbeider av bygningsmassen på setra.

Tidligere år ble også transportene vinterstid med snøscooter utført/ tillatt med henvisning til motorferdselsforskriftens § 3 d, som sier at motorkjøretøy kan på vinterføre nyttes til transport av materialer, utstyr og arbeidsfolk i samsvar med byggetillatelse. Det er per i dag ingen gjeldende byggetillatelser knyttet til Øvre Hemmeldalen seter, slik at en søknad om bruk av snøscooter må også denne gangen vurderes etter forskriftens § 6.

Behov for bruk av transportmidler inn til Hemmeldalen er tidligere godt dokumentert av Hartz.

Erik Hartz har for øvrig vært i løpende dialog med Åmot kommune og Rondane-Dovre nasjonalparkstyre/nasjonalparkforvalter ang samkjøring av søknader/ tillatelser etter motorferdsellovverket og verneforskrift/forvaltningsplan.

Vurdering

Øvre Hemmeldalen er uten veiforbindelse og har en gammel bygningsmasse med fortsatt løpende vedlikeholds/restaurerings- og oppgraderingsbehov. Det er de siste årene utført

betydelige arbeider på bygningsmassen, og omsøkte tillatelse er et ledd i dette. At mye av transportbehovet dekkes på vinterstid er en god løsning for natur og miljø, men det er ikke urimelig at det også er transportbehov knyttet til barmarksperioden. Dette vil i så fall være transporter som vanskelig kan la seg erstatte med vintertransport.

Erik Hartz har tidligere redegjort for restaurerings/ vedlikeholdsarbeidet på Hemmeldalen seter, og Andreas Hartz har i sin søknad beskrevet konkrete vedlikeholdsoppgaver som i varierende grad betinger behov for motorisert ferdsel til transport.

Motorferdselforskriftens § 6, åpner for at det kan gis dispensasjoner når det foreligger særlige behov. Kommunen skal ha en restriktiv holdning til bruk av § 6. Dispensasjoner skal kun gis når det ikke foreligger andre måter å løse behovet på. Søker ønsker fortsatt at tillatelsen skal gjelde for flere år, og også utvides fra 3 til 5 år, siden restaurering/ vedlikehold/ oppgraderings behovene/arbeidene på setra er løpende. Kommunedirektøren forstår behovet for å kunne utøve transporter i egen regi, og at det vil være behov over et lengre tidsrom.

Kommunedirektøren forsøker her derfor å legge til rette for, med bakgrunn i det som er beskrevet i søknad om omfang/behov, å samordne tillatelsen etter motorferdsellovverket med en eventuell tillatelse etter verneforskriften mtp antall turer, varighet mv. så langt det lar seg gjøre, samtidig som det begrenses til et minimum. Dette også etter dialog med nasjonalparkforvalter. Men det vil likevel være noe ulikheter, da det er forskjellig lovverk som gjøres gjeldende, ulik forvaltningspraksis mv.

Kommunedirektøren mener videre at det her foreligger et særlig behov for omsøkte transport over flere år, slik at det kan åpnes for dispensasjon etter motorferdselforskriftens § 6.

Jf. naturmangfoldlovens § 8 (kunnskapsgrunnlaget), heter det bl.a. at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Kommunen mener å ha tilstrekkelig kunnskap om dette området og konsekvensene av omsøkte kjøring, slik at det ikke er nødvendig å hente inn ny kunnskap om dette.

Jf. naturmangfoldlovens § 10 (økosystemets tilnærming og samlet belastning), skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut i fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

Kommunen kan ikke se at den omsøkte kjøringen sammen med tilsvarende tillatelser som er gitt i området vil føre til at belastningen vil bli for stor.

Jf. naturmangfoldlovens § 12 (Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), står det at for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.

Kommunen viser til vilkår om kjøretraseer som er gitt i tillatelsen. Og videre til gjeldende kommuneplan i Åmot, som har særskilte retningslinjer for motorferdsel i utmark, hvor det settes et krav om at all kjøring med snøscooter skal være avsluttet senest 25.april.

Naturmangfoldlovens § 9 og § 11 vurderes ikke som relevante for omsøkte tiltak

Konklusjon

Kommunedirektøren tilrår at det gis tillatelse som omsøkt, med de vilkår som fremgår av vedtaket.

Til Andreas Hartz,

Vi bekrefter å ha mottatt klage på delegert av 25.november 2021.
Klagen er journalført hos oss den 22.desember 2021.

Sammen med klagen var det lagt ved en håndskrevet oversikt over transporter til Øvre Hemmeldalen seter i tidsrommet 1997-2021. Dette dokumentet er dessverre svært vanskelig å lese, og vi ber om at du, om mulig, skriver dette på en slik måte at dokumentet blir bedre lesbart. Dette for å unngå misforståelser i behandlingen av saken. Det er tilstrekkelig om du for eksempel skriver oversikten direkte inn i en epost og sender oss. Send da til sfinpost@statsforvalteren.no og merk oversendelsen med saksnr 2021/11443

Klagen vil etter dette få en forberedende klagebehandling i nasjonalparkstyret. Nasjonalparkstyret kan endre det delegerte vedtaket og gi klager medhold eller delvis medhold, eller de kan opprettholde det delegerte vedtaket. Opprettholdes det delegerte vedtaket sendes saken over til Miljødirektoratet for endelig klagebehandling. Miljødirektoratet sitt vedtak vil være endelig.

Med vennlig hilsen

Eirin Berge
Nasjonalparkforvalter

Telefon: 915 38 046

E-postmottak: sfinpost@statsforvalteren.no

Web: <http://www.nasjonalparkstyre.no/Rondane-Dovre/> og <http://www.rondane-dovre.no/>

ÅR	TURER INNVIKGET		TURER gjennomført
	Fylket, npf V - S	År mot komm. V - S	V - S
1997/98		Godkjent vinterkjøring	Tot. ca 60-70
1999		— " —	— " — 40-50
2000		— " —	? ?
2001		— " —	20 - 12
2002		— " —	? 14
2003		— " —	20 ?
2004		— " —	? ?
2005		— " —	13 ?
2006		— " —	14 - 9
2007	Fylkesmannen Hedmark Søknad hvert år	15 - 10	10
2008		15 - 10	15 - 10
2009		15 - 10	15 - 10
2010		15 - 10	15 - 10
2011		35 - 10	15 - 15
2012	8.12.11 5 sider	15 - 15	15 - 15
2013		15 - 15	15 - 15
2014		15 - 15	15 - 15
2015		15 - 10	Forsinket behandl. Ikke motlagt løyve
2016	27.01.15 4 sider	15 - 10	15 - 15
2017		15 - 10	15 - 15 + Grave maskin løyve
2018		15 - 10	15 - 15
2019		10 - 5	15 - 15
2020	Nasjonalparkforvalter 18.01.19 11 sider	10 - 5	15 - 15
2021		10 - 5	15 - 15
2022		10 - 5	10 - 10
2023	25.11.21 14 sider	10 - 5	10 - 10
2024		10 - 5	10 - 10
2025		10 - 5	10 - 10

Kjørebok sommer 2019

Sak 19/2853

Tom propanebeholder
med gassen!

Kjørerute: Langs slepe fra Hovdedalen til Øvre Hemmeldalen seter.

Fylles ut før turen starter¹⁾:Fylles ut umiddelbart
etter at turen er ferdig²⁾:

Dato	Tid start:	Antall kjøretøy	Hva blir transportert på denne turen og ca. mengde	Tid slutt:
Dato tur 1 21.6	Start kl 11 ³⁰	1	Redskap. for start rydding av ens. m.m.	Slutt kl 24.6 kl 15 ⁰⁰
Dato tur 2 8.7	Start kl 10 ⁰⁰	1	Splittsag, ryddesag, snekving, Cehubibed	Slutt kl 10.7 kl 19
Dato tur 3 18.7	Start kl 13 ⁰⁰	1	Vannledning, motorsag, bensinagg. Batteri (4 proviant utstyr etc)	Slutt kl 21.7 kl 18 ³⁰
Dato tur 4 14.8	Start kl 10 ³⁰	1	Vannpumpe + del. agg. for oppblåsing av utrustning. Rostfengse + fitting. Motorsag. Verktøy mm. Skiftet ventiler med	Slutt kl 16.8 kl 19 ⁰⁰
Dato tur 5 22.9	Start kl 10 ³⁰	1	Ryddesag, motorsag, batteri opp. Selve vannanlegg - frysing (i solarpumper) Baterbeholder med gass	Slutt kl 24.9 kl 13 ⁰⁰

Kjøring fram til bestemmelsessted og retur føres som en tur.

- 1) Grå felt skal være utfyllt før kjøring starter.
Ved kontroll er manglende utfylling å se på som kjøring uten tillatelse.
- 2) Hvitt felt fylles ut etter at turen er ferdig.

Rena, 18. nov. 2019

EFA

Måle Stokkum

Kjørebok sommer 2020

Sak 19/2853

Kjørerute: Langs slepe fra Hovdedalen til Øvre Hemmeldalen seter.				
Fylles ut før turen starter ¹⁾ :				Fylles ut umiddelbart etter at turen er ferdig ²⁾ :
Dato	Tid start:	Antall kjøretøy	Hva blir transportert på denne turen og ca. mengde	Tid slutt:
Dato tur 1 16.6	Start kl 11 ⁰⁰	1	Maling, motorsag mm. Begynner rydde slåttingen.	Slutt kl 17.6 kl 18 ⁰⁰
Dato tur 2 13.7	Start kl 11 ³⁰	1	Ryddesag, vannpumpe w/ed. ass for åpen av tømte vannledet. Pangsass.	Slutt kl 14.7 kl 19 ⁰⁰ <i>Combitrac breakdown, beite. Står igjen i stien!</i>
Dato tur 3 20.7	Start kl 9 ⁰⁰	1	Hentet havarent Combitrac med Jærnhest.	Slutt kl 20.7 kl 16 ⁰⁰
Dato tur 4 4.8	Start kl 8 ³⁰	1	Opp med sement, puss pipe + 3 sekker ved til koie + hente utstyr etter havant Combitrac + rydde slåtting + batteri ned.	Slutt kl 4.8 kl 19 ⁰⁰
Dato tur 5 7.8	Start kl 11 ⁰⁰	1	Batteri + vannpumpe + Fortsatte rydding slåtting Opphold i 3dg.	Slutt kl 10.8 kl 14 ⁰⁰

Kjøring fram til bestemmelsessted og retur føres som en tur.

1) Grå felt skal være utfyllt før kjøring starter.

Ved kontroll er manglende utfylling å se på som kjøring uten tillatelse.

2) Hvitt felt fylles ut etter at turen er ferdig.

29.10 kl 9³⁰ 1 Omformer/forsterker med ledninger for test av internet/mob. forbindelse
Sjekk fra sommerens bruk av koie
Kjørt ned i Gml. lagret utstyr fra Prestsetra
Kjørt ned, kjørt tidligere inn.
Stengt for sesongen.

29.10 kl 17⁰⁰

Sum

6

23.12.2020

Kjørebok vinter 2021

Sak 19/2853

Kjørerute: Langs trase fra Hovdedalen til Øvre Hemmeldalen seter.				
Fylles ut før turen starter ¹⁾ :				Fylles ut umiddelbart etter at turen er ferdig ²⁾ :
Dato	Tid start:	Antall kjøretøy	Hva blir transportert på denne turen og ca. mengde	Tid slutt:
Dato tur 1 12.12.20	Start kl 10	1	Utprøving av nye antenner for internet kommunikasjon	Slutt kl 1430
Dato tur 2 21.1.21	Start kl 930	1	Mye snø på tak. Ettersyn med snømekanikk. Kanskje å kome opp.	Slutt kl 1530
Dato tur 3 26.2.21	Start kl 1000	1	Vinter ferie med paragraf. PP tok med vindel ned for rep.maling	Slutt kl 28. febr. ca. 1600
Dato tur 4 5.3.21	Start kl 900	1	Nydeur for understøttelse koudrbed. kjørt oppsettning av malt vindel	Slutt kl Mette ta med døren ned igjen 1500
Dato tur 5 15.3.21	Start kl 930	1	Dør til Kombibed opp igjen, + propan + bensin tilleg. + motorsag. vindel	Slutt kl ca. 1400
Dato tur 6 1.4.21	Start kl 1200	1	Påske ferie med paragraf Ny brannvesen for sikring av tommeveier	Slutt kl 1600 5. april
Dato tur 7 7.4.21	Start kl 900	1	Vedhogst + framkjøring.	Slutt kl 1500
Dato tur 8 9.4.21	Start kl 900	1	Påbegynt oppretting av gubene utskifting med heving av understøttelse stonner (rattene) + Bending av hvist fra vedhogst	Slutt kl 1800 10. april
Dato tur 9 12.4.21	Start kl 900	1	2 stoler, 2 pipehatter, 25l parafin Oppretting av understøttelse golv.	Slutt kl
Dato tur 10	Start kl			Slutt kl

Kjøring fram til bestemmelsessted og retur føres som en tur.

1) Grå felt skal være utfylt før kjøring starter.

Ved kontroll er manglende utfylling å se på som kjøring uten tillatelse.

2) Hvitt felt fylles ut etter at turen er ferdig.

Lena, 1. des 2021.

Ett

Kjørelog sommer 2021

Sak 19/2853

Kjørerute: Langs slepe fra Hovdedalen til Øvre Hemmeldalen seter.				
Fylles ut før turen starter ¹⁾ :				Fylles ut umiddelbart etter at turen er ferdig ²⁾ :
Dato	Tid start:	Antall kjøretøy	Hva blir transportert på denne turen og ca. mengde	Tid slutt:
Dato tur 1 13.6	Start kl 10 ⁰⁰	1	Motor + utdiesag for rydding av bryr på vollen + (mye stolpe) for lundeisettelse av gavl i gang/utløp	Slutt kl 13.6 kl 19 ⁰⁰
Dato tur 2 1. juli	Start kl kl 8 ³⁰	1	Div. utstyr til solceller + solcelle nytt TV. Mye tenger i gang, etc. 125.000	Slutt kl 1. juli kl 17 ⁰⁰
Dato tur 3 27. juli	Start kl kl 14 ⁰⁰	1	Sommerfjære m/ familien Vannpumpe til rensing av vannledu- te + 1000 + 1000 spann maling	Slutt kl 1. aug kl 16 ³⁰
Dato tur 4 5. aug	Start kl kl 11 ⁰⁰	1	Propan, bensin 10L, Div. bøker, propan- kjøkkensett Fortsett bryggepydding på vollen.	Slutt kl 6. aug kl 19 ⁰⁰
Dato tur 5 2. sept	Start kl kl 8 ³⁰	1	Planker kjørt opp for lep klapp Setervolk bryggepydding.	Slutt kl 2. sept kl 19 ³⁰

Kjøring fram til bestemmelsessted og retur føres som en tur.

- 1) Grå felt skal være utfyllt før kjøring starter.

Ved kontroll er manglende utfylling å se på som kjøring uten tillatelse.

- 2) Hvitt felt fylles ut etter at turen er ferdig.

26.10 kl 17⁰⁰

1

Elektriskap + transformator m.m. opp
Ned med vedskap/maskiner etter
sommeren (høst/bandsag m.m.) + søppel/
oppdydding av leie. Vinterlukking setra

27.10 kl 15⁰⁰

Rena, Desember 2021

Erik Hartz
Sjøgata 12
2450 RENA

Saksbehandler Eirin Berge

Vår ref. 2019/2853-21 432.4

Deres ref.

Dato 13.12.2021

Avvik - Kjørerapport 2021 - barmark - Erik Hartz

Tilbakemelding på avvik – motorferdsel barmark

Det vises til tillatelse til motorferdsel for årene 2019-2021 på barmark og snødekt mark i Hemmeldalen naturreservat. Tillatelsen er datert 18.1.2019. I tillatelsen er det gitt vilkår om innsending av kjørebøker for all kjøring som gjøres etter tillatelsen.

Innsendt kjørbok for sesongen 2021 er arkivført hos oss den 3.12.2021. Her fremkommer det at det er gjennomført 6 transporter på barmark til Øvre Hemmeldalen seter i 2021, jf. utsnitt av kjørebok under.

Kjørebok sommer 2021				Sak 19/2853
Kjørerute: Langs slepe fra Hovdalen til Øvre Hammeldalen seter.				
Fyller ut før turen starter!:				Fyller ut umiddelbart etter at turen er ferdig!:
Dato	Tid start:	Antall kjøretøy	Hva blir transportert på denne turen og ca. mengde	Tid slutt:
Dato tur 1 13.6	Start kl 10 ⁰⁰	1	Motor + utrustning for program i regi av Sjøfartsselskapet i Bergen. 100 kg	Slutt kl 13.6 kl 14 ⁰⁰
Dato tur 2 1. juli	Start kl kl 8 ³⁰	1	Div. utrustning til Solceller og Solceller til TV. Magnete for i kyllingegårdene.	Slutt kl 1. juli kl 17 ⁰⁰
Dato tur 3 27. juli	Start kl kl 14 ⁰⁰	1	Sommerprogram M. Familien Vangnes til reising av vandrings- og fiskeriprosjektet.	Slutt kl 1. aug kl 16 ³⁰
Dato tur 4 1. aug	Start kl kl 11 ⁰⁰	1	Program, utrustning 10L, Div. bøker, program.	Slutt kl 1. aug kl 14 ⁰⁰
Dato tur 5 2. sept	Start kl kl 8 ³⁰	1	Fortsatt kjøretøysdeling på vollen. Planker kjørt opp for å bære blokk Setervoll gravhjemmet.	Slutt kl 2. sept kl 19 ³⁰

Kjøring fram til bestemmelsessted og retur føres som en tur.

- 1) Grå felt skal være utfyllt før kjøring starter.
Ved kontroll er manglende utfylling å se på som kjøring uten tilføelse
- 2) Hvitt felt fylles ut etter at turen er ferdig.

26.10 kl 19⁰⁰ | Elektriskop + transformator u.n. opp
Ned med vedskjap/maskiner oter
Sammalen (hand/bank/rom) + soppel/
Oppstilling av leie. Vinterutkleide selve

27.10 kl 15⁰⁰

Rena, December 2021
Effort

I vedtaket datert 18.1. 2019 er det gitt tillatelse til *inntil 5 turer* på barmark langs slepevegen fra Hovdedalen. Innsendt kjørebok viser at det er gjennomført 6 turer på barmark og motorferdselen er dermed gjennomført i strid med gitt tillatelse.

Dette er 2. året på rad vi mottar kjørbok som viser at motorferdsel i naturreservatet er gjennomført i strid med gitt tillatelse. Igjen vil vi understreke at det er svært uheldig at motorferdselen er gjennomført på denne måten, både av hensyn til ivaretagelse av verneverdiene, og i forhold til andre brukere.

Det ble gitt en tillatelse til fortsatt motorferdsel på snødekt mark og barmark for årene 2022-2025 i vedtak datert 25.11.2021. Tillatelsen er gitt tiltakshaver Andreas Hartz, men også du og Ole Anton Hartz kan disponere løyvet dersom det er nødvendig for vedlikholdsarbeidet på Øvre Hemmeldalen seter, jf vilkår i tillatelsen. Det er gitt tillatelse til inntil 5 transporter på barmark i de nevnte årene langs slepet fra Hovdedalen.

Den (eller de) som tillatelsen retter seg mot må forholde seg til det gitte vedtaket for å opptre lovlydig. Forvaltningsmyndigheten kan oppheve eller endre vilkårene i en tillatelse, eller sette nye vilkår og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake hvis tiltakshaveren overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av loven, og overtredelsen er betydelig, gjentar seg eller vedvarer (jf. naturmangfoldlovens § 67).

Ut fra kjøreboka for 2021 ser det ut til at det er fraktet utstyr på barmark som kunne ha vært fraktet på snøskuter. I Hemmeldalen naturreservat skal mest mulig av nødvendig nyttetransport foregå med snøskuter på vinterføre. Det understrekes at motorferdsel på barmark *kun* er tillatt for materialer, utstyr, proviant og brensel *som ikke kan fraktes på snødekt mark*, jf. § 5 punkt 7 i forskrift om fredning av Hemmeldalen naturreservat og vilkår i nevnte tillatelse datert 25.11.2021.

Med hilsen

Eirin Berge
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:
Statens naturoppsyn Rondane
Trond Stensby
Runa Skyrud, Statens naturoppsyn

**Rondane-Dovre
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk Villreinsenter Nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 Hjerkin

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61 26 62 09
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/rondane-dovre>

Erik Hartz
Sjøgata 12
2450 RENA

Saksbehandler Eirin Berge

Vår ref. 2019/2853-19 432.4

Deres ref.

Dato 25.11.2021

Avvik - Motorferdsel barmark 2020 - Erik Hartz

Det vises til tillatelse til motorferdsel for årene 2019-2021 på barmark og snødekt mark i Hemmeldalen naturreservat. Tillatelsen er datert 18.1.2019.

I tillatelsen er det gitt vilkår om innsending av kjørebøker for all kjøring som gjøres etter tillatelsen. Kjørebok for barmarksesongen 2020 ble mottatt 23.12.2020. I forbindelse med søknad om ny tillatelse mottatt den 2.11.2021 har det vært gjort en gjennomgang av tidligere innsendte kjørebøker.

Du har opplyst i tidligere oversendt kjørebok at det har vært gjennomført 6 turer på barmark i sesongen 2020, den 6.turen ble gjennomført 29.10. 2020 i henhold til innsendt kjørebok.

Det er ikke gitt tillatelse til motorferdsel til 6 turer, men til 5 turer, og motorferdselen er dermed gjennomført i strid med gitt tillatelse.

Med bakgrunn i at det er gjennomført motorferdsel i strid med gitt tillatelse må vi rette en advarsel til deg. Det er svært uheldig at motorferdselen er gjennomført på denne måten, både av hensyn til ivaretagelse av verneverdiene, og i forhold til andre brukere. Vi vil derfor opplyse at det ved eventuelle senere avvik, så kan du med hjemmel i naturmangfoldloven bli ilagt overtredelsesgebyr.

Videre ønsker vi å understreke at motorferdsel på barmark *kun* er tillatt for materialer, utstyr, proviant og brensel *som ikke kan fraktes på snødekt mark*, jf. § 5 punkt 7 i forskrift om fredning av Hemmeldalen naturreservat. Dette har muligens ikke vært tydelig nok formidlet i tidligere vedtak, men vil bli understreket i fremtidige vedtak.

**Nasjonalpark
Naturreservat**

Dovre, Rondane
Flakktjørna, Grimsdalsmyrene, Hemmeldalen, Hovdsjømyrene, Kattuglehøi, Mesætermyme, Myldingi, Veslehjerkinnjønnin

Landskapsvernområde Dørålen, Frydalen, Grimsdalen, Vesle Hjerkin

Med hilsen

Eirin Berge
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Statens naturoppsyn Rondane

Statens naturoppsyn Hemmeldalen

ÅMOT KOMMUNE

Postboks 65 2451 RENA

Arkivsaksnummer: 2021/9548-16

Saksbehandler: Eirin Berge

Dato: 01.02.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	2/2022	25.02.2022

Bestillingsdialogen 2022 - Tildelte midler - prioritering av tiltaksmidler og driftsmidler

Innstilling fra forvalter

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre beslutter at de tildelte midlene over post 1420.31 for 2022 skal fordeles etter prioritering og omfordeling ihht «Korrigert reduksjon», i henhold til tabell 1.

De tildelte midlene til kartlegginger, forvaltningsplaner og skjøtselsplaner over post 1420.21 fordeles etter prioritering som vist i tabell 2.

Det forutsettes at sekretariatet arbeider med tiltak i henhold til prioriteringer og med de rammer som følger i tabell 1 og 2 .

TABELL 1 (post 1420.31):

Prioritet	Verneområde	Tiltak	Innmeldt behov Kostnad u.mva	Redusert "ostehøvel" - 84 %	Korrigert reduksjon	Merknad
1.	Grimsdalen LVO	Skjøtsel Organisasjonen Grimsdalen og beiting Også behov for andre skjøtselstiltak jf. skjøtelsplan Skjøtelseslvtaler skal inngås	200 000	168 000	170 000	Rundet opp
2.	Frydalen LVO	Skjøtsel Oppfølging skjøtelsesavtaler og inngåelse av nye, jf. vedtatt skjøtelsplan	100 000	84 000	84 000	+ 17 016 stående inne, Nord- Fron kommune
3.	Dovre NP	Informasjonstavler merkevare og løveskilt/underskilt Ved Åteigen, Fokstugu og Folldal gruver skal det opp informasjonspunkt(cortenstål tavler og plakater) Justering av cortenski- t-plassering Eftansåi Avsluttende arbeid infopunkt Hjerkinnholen	200 000	168 000	168 000	
4.	Grimsdalen LVO	Kanaliserings- og informasjonstiltak Gjennomføre tiltak langs Haverdalsvegen (grøfting, steinsetting for kanalisering) Sykkeltellere Grimsdalsvegen – bidra inn FoU prosjekt Informasjon/kanalisering av syklister ved stien fra Tolleivshaugen mot Nygruva Fjellcampen Bjørnsgårdseter, infopunkt	80 000	67 200	67 200	

		og oppstramming/avgrensning etter omforent landskapsplan Avklare behov for infopunkt/nye plakater Grimsdalshytta og Tolleivshaugen				
5.	Rondane NP	Vedlikehold eksisterende tilrettelegging Spranghaugen – vedlikehold skifte av stokker som avgrenser p-plassene, opprydding i informasjon bla. ensartede verneskilt (motorferdselsforbud, båndtvang) nye infoplakater på eksisterende skiferstein. Mest besøkte innfallsport. I påvente av kommunens reguleringsplan arbeid, nødvendig å gjøre vedlikehold av eksisterende tilrettelegging Oppstramming/rydding Puttenseter og Høvringen (eksisterende punkt) .Portalskilt bytte, ta bort retningsstavler uten skilt, Formokampen oppdatere informasjon her , jf skjøtselsplan fra 2014.	70 000	58 800	70 000	Jf. pkt. 8
6.	Dovre NP	Tilrettelegging – og skjøttiltak Reparere erosjonsskader sti Gautåseter-Grimsdalshytta, jf. besøksstrategien for Dovre NP	50 000	42 000	42 000	
7.	Dørålen LVO	Kanaliseringsiltak Tiltak langs Dørålsvegen for å hindre parkering og utkjøring i utmark	50 000	42 000	42 000	

8.	Alle	Informasjon og kommunikasjon (generelt, informasjonsrådgiver) Innkjøp bilder (Dovre np skal inn i besøksretta hjemmeside da besøksstrategien ble godkjent høst 2021) , fagdag reiselivet, fremming av innlegg og kampanjer på sosiale medier i tråd med besøksstrategien (kommunikasjonsplan), informasjonsplakater	200 000	168 000	156 800	Jf. rest 15 000 fra 2021
SUM TOTALT			950 000	789 000	800 000	

TABELL 2 (post 1420.21):

Utgifter til kartlegging, annonser og trykking av skjøtselsplaner etc.					
	Møter	Kartlegging	Annonser	Trykking	Annet
Forvaltningsplan	100 000				
Nykartlegging skjøtselsplan Frydalen LVO		70 000			
FoU Rondane					30 000
Kostnad totalt:					200 000

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Særutskrift Sak - Bestillingsdialogen med Miljødirektoratet 2022
- 2 Behovsinnmelding SNO-ressurs 2022 - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
- 3 Tildelte rammer 2022

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre søkte Miljødirektoratet om midler til tiltak i verneområdene og drift av styre inkl forvaltningsplan- og skjøtselsplanarbeid for 2022, i henhold til vedtak datert 1.12.2021.

- Planer, kartlegginger mm	kr 300 000
----------------------------	------------

Midlene blir formelt tildelt i supplerende tildelingsbrev til statsforvalterne medio februar slik at det tas et lite forbehold om muligheter for mindre endringer fram til da. Direktoratet gir supplerende tildelinger i april, juni, september og desember dersom det finnes budsjettmessig rom for dette.

- Tiltaksmidler (1420.31): **kr 800 000**
- Driftsmidler/planer og kartlegging (1420.21)
 - ✓ **Kr 350 000** til styredrift
 - ✓ **Kr 200 000** til planer/kartlegging mm

I vedtektene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre datert 1.januar 2020 står følgende om styrets oppgaver:

8. STYRETS OPPGAVER

Medlemmene av styret skal forvalte verneområdene isamsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for det enkelte verneområde. Alle representantene i styret har et felles ansvar for en helhetlig forvaltning av verneområdene hvor ivaretagelse av verneverdiene og verneformålet er hovedoppgaven.

8.1 Forvaltningsplan

Styret skal utarbeide/revidere forvaltningsplan for verneområdene. Oppstart av planarbeidet bør skje i dialog med Miljødirektoratet. Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene. Forvaltningsplanen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås, og skal inneholde en flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Utkast til forvaltningsplan skal sendes til direktoratet for faglig gjennomgang før høring. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

8.2 Skjøtsel og besøksforvaltning

Som forvaltningsmyndighet skal styret ut fra naturmangfoldloven § 33 og verneformålet i de enkelte verneforskrifter vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging. Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging skal, jf. §§ 35 og 36 siste ledd, inngå i en forvaltningsplan godkjent av Miljødirektoratet. Forvaltningstiltak iverksettes på et kunnskapsbasert grunnlag i samsvar med vedtatte forvaltningsplaner/skjøtelsplaner. Styret kan som forvaltningsmyndighet legge til rette for at verneområdenes potensial for verdiskapning utnyttes innenfor rammen av verneforskriftene og naturmangfoldloven. Dette skal skje gjennom konkrete forvaltnings- og skjøtselstiltak, fortrinnsvis i tråd med den delen av forvaltningsplanene som omhandler besøksstrategi. Styret skal ikke opptre som næringsaktør, men bør i denne sammenhengen innlede et samarbeid med lokalt reiseliv/øvrige reiseliv, samt de autoriserte besøkssenter. Nasjonalparkstyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtels- og forvaltningstiltak i verneområdene i tråd med den flerårige tiltaksplanen. Styret skal etablere et nært samarbeid med Statens naturoppsyn lokalt.

Styret tildeles etter søknad til Miljødirektoratet årlig midler til skjøtsel og forvaltning til prioriterte tiltak i henhold til vedtatte forvaltningsplaner/skjøtelsplaner. Tildelingene skjer ut i fra de budsjettmessige rammer det enkelte året. Nasjonalparkstyret prioriterer bruken av de tildelte midlene. Alle tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings-/tiltaksplan for verneområdene og andre relevante styringsdokumenter.

8.3 Myndighetsbeslutninger

Styret har myndighet til å treffe vedtak etter verneforskriftene. Styret har også myndighet til å gi dispensasjoner etter naturmangfoldloven § 48, jf. § 77 annet punktum

8.4 Grensemerking og informasjon

Styret har ansvar for at det gjennomføres nødvendig grensemerking og vedlikehold av merkingen i verneområdene. Merkingen skal gjennomføres etter retningslinjer gitt av Miljødirektoratet i veileder om Opprettelse av verneområder (M-481). Som

forvaltningsmyndighet skal styret i besøksstrategien vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Styret er hovedansvarlig for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkestrategi. Styret har ansvar for at Naturbase er oppdatert inkludert henvisning til gjeldende forvaltningsplan og/med besøksstrategi.

8.5 Brudd på naturmangfoldloven/verneforskriftene, rapporter og anmeldelser

Styret har som forvaltningsmyndighet et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på verneforskriftene som styret får kjennskap til blir rapportert/anmeldt til politiet dersom det er grunn til å anta at forholdet er straffbart. Kopi av anmeldelse/rapport, samt avgjørelse fra politiet skal sendes Fylkesmannen og Miljødirektoratet. Der administrative sanksjoner er aktuelt jf naturmangfoldloven kap. IX, skal styret oversende en rapport om forholdet til Fylkesmannen - med kopi til Miljødirektoratet.

8.6 Orientering om vedtak

i Innlandetskal ha tilsendt kopi av alle vedtak truffet av nasjonalparkstyret, nasjonalparkforvalteren eller arbeidsutvalget. Vedtak styret, forvalteren eller arbeidsutvalget har truffet i medhold av naturmangfoldloven og verneforskriften skal fortløpende registreres i Miljøvedtaksregisteret.

8.7 Rapportering om forvaltning

Styret har ansvar for årlig å rapportere om forvaltningen til Miljødirektoratet og Fylkesmannen etter fastsatte maler

Vurdering

Sekretariatet har drøftet tildelingene opp mot søknaden som ble sendt inn fra nasjonalparkstyret, jf vedtak datert 1.12.2021.

Tildelingen fra Miljødirektoratet når det gjelder omsøkte tiltaksmidler (1420.31) er 84 % av det omsøkte beløpet. Utgangspunktet for drøftingen var derfor en reduksjon gjort etter «ostehøvelprinsippet», dvs. at alle postene er redusert med 84 %.

Sekretariatet vurderer at beløpet knyttet til tiltakene som er planlagt på Spranghaugen bør opprettholdes som bestemt i vedtak fra styret den 1.12.2021, og at det omfordeles noe midler fra informasjons- og kommunikasjonstiltakene som har gjenstående midler fra 2021.

Når det gjelder tildelte rammer for post 1420.21 er styredrift på kroner 350 000. Den berammede nasjonalparkkonferansen i april er foreløpig utsatt/avlyst og Miljødirektoratet vil komme tilbake til eventuelle nye datoer her. Det understrekes at det er viktig at det enkelte styremedlem legger inn sine krav i DFØ-portalen, helst i etterkant av hvert styremøte.

Midler til kartlegging, planer mm. ble disse i tildelinga redusert med 100 000 sammenlignet med innmeldte behov Ettersom det er inngått avtale om bruk av kroner 90 000 av restmidler fra 2021 til å analysere data fra brukerundersøkelse og sammenstille dette i en rapport,

vurderer sekretariatet at reduksjonen bør tas på de midlene som var budsjettert til dette i 2022.

Det tilrås at sekretariatet arbeider med tiltak i henhold til prioriteringer og med de rammer som følger i tabell 1 og 2 .

SNO-personell

I etterkant av styremøte den 1.12.2021 har det vært ytterligere dialog med SNO om behovet for oppsyn i 2022 sammenlignet med det som fremkom av notat fra møtet med SNO den 15.november 2021.

I oversendt innspill om behov for SNO-personell som ble oversendt Miljødirektoratet innen oppgitt tidsfrist, ble et justert behov meldt inn. Behov for SNO-personell i 2022 som ble meldt inn var 28 ukeverk og ikke 16 ukeverk slik det var opprinnelig. Årsaken er at SNO og sekretariatet vurderer at det er behov for forsterket oppsyn og tilstedeværelse knyttet til villrein og ferdsel i enkelte områder til enkelte tider. SNO avklarer selv hva som ev skal skje som tjenestekjøp gjennom fjellstyrene. SNO avstemmer innmeldte behov opp mot andre pålagte oppgaver, samt kapasitet og kompetanse for øvrig.

Arkivsaksnummer: 2021/9548-7

Saksbehandler: Eirin Berge

Dato: 23.11.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	57/2021	01.12.2021

Sak - Bestillingsdialogen med Miljødirektoratet 2022

Innstilling fra forvalter

Tiltaksmidler (post 31):

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre ber om at sekretariatet melder inn følgende tiltak med prioritering til budsjettposten 1420.31 (midler til tiltak 2022) i elektronisk søknadssenter (ESS):

Tabell 1:

<u>Prioritet</u>	<u>Verneområde</u>	<u>Tiltak</u>	<u>Innmeldt behov</u> <u>Kostnad u.mva</u>
1.	Grimsdalen LVO	Skjøtsel Organisasjonen Grimsdalen og beiting Også behov for andre skjøtselstiltak jf. skjøtselsplan Skjøtseslvtaler skal inngås	200 000
2.	Frydalen LVO	Skjøtsel Oppfølging skjøtselsavtaler og inngåelse av nye, jf. vedtatt skjøtselsplan	100 000
3.	Dovre NP	Informasjonstavler merkevare og løveskilt/underskilt Ved Åteigen, Fokstugu og Folldal gruver skal det opp informasjonspunkt(cortenstål tavler og plakater) Justering av cortensskilt-plassering Eftansåi Avsluttende arbeid infopunkt Hjerkinholen	200 000

4.	Grimsdalen LVO	Kanaliserings- og informasjonstiltak Gjennomføre tiltak langs Haverdalsvegen (grøfting, steinsetting for kanalisering) Sykkeltellere Grimsdalsvegen – slik som i 2021 - tidsserie Informasjon/kanalisering av syklistene ved stien fra Tollevshaugen mot Nygruva Fjellcampen Bjørnsgårdseter, infopunkt og oppstramming/avgrensning etter omforent landskapsplan Avklare behov for infopunkt/nye plakater Grimsdalshytta og Tollevshaugen	80 000
5.	Rondane NP	Vedlikehold eksisterende tilrettelegging Spranghaugen – vedlikehold skifte av stokker som avgrensene p-plassene, opprydding i informasjon bla. ensartede verneskilt (motorferdselsforbud, båndtvang) nye infoplakater på eksisterende skiferstein. Mest besøkte innfallsport. I påvente av kommunens reguleringsplan arbeid, nødvendig å gjøre vedlikehold av eksisterende tilrettelegging Oppstramming/rydding Puttenseter og Høvringen (eksisterende punkt) .Portalskilt bytte, ta bort retningstavler uten skilt, Formokampen oppdatere informasjon her , jf skjøtselsplan fra 2014.	70 000
6.	Dovre NP	Tilrettelegging – og skjøttiltak Reparere erosjonsskader sti Gautåseter- Grimsdalshytta, jf. besøksstrategien for Dovre NP	50 000
7.	Dørålen LVO	Kanaliseringsstiltak Tiltak langs Dørålsvegen for å hindre parkering og utkjøring i utmark	50 000
8.	Alle	Informasjon og kommunikasjon (generelt, informasjonsrådgiiver) Innkjøp bilder (Dovre np skal inn i besøksretta hjemmeside da besøksstrategien ble godkjent høst 2021) , fagdag reiselivet, fremming av innlegg og kampanjer på sosiale medier i tråd med besøksstrategien (kommunikasjonsplan), informasjonsplakater	200 000
SUM TOTALT			950 000

Drift nasjonalparkstyret, post 1420.21:

Nasjonalparkstyret ber om at forvalter melder inn behov for midler fra budsjettposten 1420.21 i ESS, til å dekke drift av Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i 2022.

Driftsmidlene skal kunne dekke minimum 5 styremøter (4 fysiske og 1 digitalt), evt. befaringer, 2 møter i AU-Rondane-Dovre (digitale/epost), , evt. nasjonalparkkonferansen. Driftsbudsjettet skal også dekke minimum to møter med rådgivende utvalg og to møter administrativt kontaktutvalg. **Til sammen 360 471 kroner, jf tabell 2 i saksvurderingen.**

Over posten omsøkes også midler til forvaltningsplan inkludert brukerundersøkelser og kartlegging. Midler til analyse av data fra brukerundersøkelsen, møtevirksomhet knyttet til arbeidet med rullering av forvaltningsplane og til nykartlegging i Frydalen LVO. **Totalt kroner 300 000, jf tabell 2 i saksvurderingen.**

Tiltaksmidler, forvaltningsplan-og driftsbudsjett legges inn i elektronisk søknadssenter innen fristen den 10.januar 2022.

Sekretariatet få fullmakt til å gjøre mindre endringer på tabell 1 om tiltaksmidler og driftsbudsjettet i tabell 2 dersom dette viser seg å være nødvendig frem mot innmeldingsfristen.

Endelig prioritering av tiltak blir gjort av nasjonalparkstyret i 2022 etter tildeling av midler fra Miljødirektoratet i februar 2022.

--- slutt på innstilling ---

Saksprotokoll i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - 01.12.2021

Enstemmig vedtatt som innstillingen fra nasjonalparkforvalteren.

Vedtak

Tiltaksmidler (post 31):

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre ber om at sekretariatet melder inn følgende tiltak med prioritering til budsjettposten 1420.31 (midler til tiltak 2022) i elektronisk søknadssenter (ESS):

Tabell 1:

<u>Prioritet</u>	<u>Verneområde</u>	<u>Tiltak</u>	<u>Innmeldt behov</u> <u>Kostnad</u> <u>u.mva</u>
1.	Grimsdalen LVO	Skjøtsel Organisasjonen Grimsdalen og beiting Også behov for andre skjøtselstiltak jf. skjøtelsplan Skjøtelseslvtaler skal inngås	200 000
2.	Frydalen LVO	Skjøtsel Oppfølging skjøtelseslvtaler og inngåelse av nye, jf. vedtatt skjøtelsplan	100 000
3.	Dovre NP	Informasjonstavler merkevare og løveskilt/underskilt Ved Åteigen, Fokstugu og Folldal gruver skal det opp informasjonspunkt(cortenstål tavler og plakater) Justering av cortensskilt-plassering Eftansåi Avsluttende arbeid infopunkt Hjerkinnholen	200 000
4.	Grimsdalen LVO	Kanaliserings- og informasjonstiltak Gjennomføre tiltak langs Haverdalsvegen (grøfting, steinsetting for kanalisering) Sykkeltellere Grimsdalsvegen – slik som i 2021 - tidsserie Informasjon/kanalisering av syklistene ved stien fra Tollevshaugen mot Nygruva Fjellcampen Bjørnsgårdseter, infopunkt og oppstramming/avgrensning etter omforent landskapsplan Avklare behov for infopunkt/nye plakater Grimsdalshytta og Tollevshaugen	80 000
5.	Rondane NP	Vedlikehold eksisterende tilrettelegging Spranghaugen – vedlikehold skifte av stokker som avgrensene p-plassene, opprydding i informasjon bla. ensartede verneskilt (motorferdselsforbud, båndtvang) nye infoplakater på eksisterende skiferstein. Mest besøkte innfallsport. I påvente av kommunens reguleringsplan arbeid, nødvendig å gjøre vedlikehold av eksisterende tilrettelegging	70 000

		Oppstramming/rydding Puttenseter og Høvringen (eksisterende punkt) .Portalskilt bytte, ta bort retningsstavler uten skilt, Formokampen oppdatere informasjon her , jf skjøtselsplan fra 2014.	
6.	Dovre NP	Tilrettelegging – og skjøttiltak Reparere erosjonsskader sti Gautåseter-Grimsdalshytta, jf. besøksstrategien for Dovre NP	50 000
7.	Dørålen LVO	Kanaliseringsiltak Tiltak langs Dørålsvegen for å hindre parkering og utkjøring i utmark	50 000
8.	Alle	Informasjon og kommunikasjon (generelt, informasjonsrådgiver) Innkjøp bilder (Dovre np skal inn i besøksretta hjemmeside da besøksstrategien ble godkjent høst 2021) , fagdag reiselivet, fremming av innlegg og kampanjer på sosiale medier i tråd med besøksstrategien (kommunikasjonsplan), informasjonsplakater	200 000
SUM TOTALT			950 000

Drift nasjonalparkstyret, post 1420.21:

Nasjonalparkstyret ber om at forvalter melder inn behov for midler fra budsjettposten 1420.21 i ESS, til å dekke drift av Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i 2022.

Driftsmidlene skal kunne dekke minimum 5 styremøter (4 fysiske og 1 digitalt), evt. befaringer, 2 møter i AU-Rondane-Dovre (digitale/epost), , evt. nasjonalparkkonferansen. Driftsbudsjettet skal også dekke minimum to møter med rådgivende utvalg og to møter administrativt kontaktutvalg. **Til sammen 360 471 kroner, jf tabell 2 i saksvurderingen.**

Over posten omsøkes også midler til forvaltningsplan inkludert brukerundersøkelser og kartlegging. Midler til analyse av data fra brukerundersøkelsen, møtevirkosomhet knyttet til arbeidet med rullering av forvaltningsplane og til nykartlegging i Frydalen LVO. **Totalt kroner 300 000, jf tabell 2 i saksvurderingen.**

Tiltaksmidler, forvaltningsplan-og driftsbudsjett legges inn i elektronisk søknadssenter innen fristen den 10.januar 2022.

Sekretariatet få fullmakt til å gjøre mindre endringer på tabell 1 om tiltaksmidler og driftsbudsjettet i tabell 2 dersom dette viser seg å være nødvendig frem mot innmeldingsfristen.

Endelig prioritering av tiltak blir gjort av nasjonalparkstyret i 2022 etter tildeling av midler fra Miljødirektoratet i februar 2022.

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Rammer og opplegg for Statsforvalteren og verneområdestyrer - innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder og SNO-ressurser i verneområder - 2022
- 2 Vedlegg 1 Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder 2020-2025
- 3 Innspill fra Sel kommune
- 4 Rondane - Dovre - korrigerert - bestillingsdialog for Nord-Fron 2022 jf. møte i adm. kontaktutvalg 20.10.2021
- 5 Notat bestillingsdialogmøte SNO 15 november 2021
- 6 Særutskrift Rondane np - Oppfølging av tiltak fokusområde Høvringen-Rondvassbu-Mysusæter i besøksstrategien

Saksopplysninger

Tiltaksmidler for Rondane-Dovre 2022, kap 1420 Post 31:

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre får midler til tiltak i verneområder gjennom budsjettpost 1420.31 som er en statlig investeringspost og ikke en tilskuddspost. **Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.**

Det overordnet målet for bruken av tiltaksmidler er at naturtilstanden i verneområdene blir holdt i hevd og bedres. For å kunne nå dette målet er det viktig at tiltak som bedrer tilstanden til verneverdiene prioriteres høyt.

Tildeling av midler skjer etter bestemte prioriteringer, jf. Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområdene oversendt den 18.november 2021 fra Miljødirektoratet.

Alle innmeldte tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings- eller skjøtselsplan, besøksstrategi eller andre relevante styringsdokument og skal være nasjonalparkstyrets prioriterte liste over tiltak som planlegges gjennomført i 2022 og skal meldes inn med netto beløp.

Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildelinga i februar 2022. Dersom det skulle bli behov for supplerende tildelinger knyttet til uforutsette utgifter, meldes slike behov inn til Miljødirektoratet.

Drift av nasjonalpark- og verneområdestyrer, forvaltningsplaner, skjøtselsplaner, kartlegginger - Kap 1420 Post 21

For 2022 skal verneområdestyrene melde inn ønske om driftsmidler over post 1420.21 i ESS (Elektronisk søknadssenter)

Alle nye forvaltningsplaner, samt planer som er i oppstartsfasen, skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. Behov for midler til forvaltningsplaner skal meldes inn i ESS.

Innspill til prioriteringer og bestilling av personalressurser fra SNO-personell

Bestillingsmøtet mellom forvaltningsmyndigheten og SNO-lokalt skal sikre god dialog og forutsigbarhet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats og gjennomføring av tiltak i felt som SNO kan utføre. Både forvaltningsmyndighet og SNO bidrar med sine erfaringer og diskuterer utfordringer og behov for kommende år. Bestillingene sendes inn innen 10. januar 2022.

Tiltaksmidler (31-posten) og drifts- og forvaltning/skjøtselsplan midler legges inn i ESS (elektronisk søknadssenter) innen 10.januar 2022. Bestillingsoppgaven for lokalt SNO sendes SNO (postmottak@miljodir.no) på et særskilt bestillingskjema.

Innspill til bestillingsdialogen fra kommuner:

Sel kommune har sendt brev med innspill til bestillingsdialogen 2022 datert 4.november 2021.

Sel kommune søker om 500 000,- til utarbeidelse av en reguleringsplan på Spranghaugen som er lagt inn i kommunal planstrategi men ikke prioritert. Sel kommune opplyser også at de ikke har plankapasitet til å utarbeide dette nå, selv om de mener det er svært viktig å utarbeide en reguleringsplan.

Sel kommune peker på at det er nødvendig med en oppgradering av parkeringsplassen på Mysuset som må få en innramming og forskjønnning. I tillegg trenger informasjonspunktet på Mysuset en oppgradering. Det vises også til rapport/landskapsplan som Norconsult har utarbeidet.

Sel kommune ønsker et informasjonspunkt på Otta som i hovedsak bør profilere Rondane nasjonalpark, men også ha informasjon om de andre nasjonalparkene i området.

Sel kommune ønsker et informasjonspunkt ved Kampen slik at de besøkende ønskes velkommen også her. Videre har Sel kommunestyret gjort følgende vedtak:

«Sel kommunestyre gjorde 27.09.2021 slik vedtak i sak om oppfølging av Mulighetsstudien:

Vedtak

1. Det må arbeides videre med mål om en fremtidig etablering av viewpoint Rondane, og konkretisering av planene om nasjonalparksenter og servicesenter på Mysusester.
2. Sel kommunestyre slutter seg til innholdet i prosjektplanen som foreligger for gjennomføringsfasen for Mulighetsstudie Spranget – Mysusæter med Innlandet fylkeskommune som prosjekter.
3. Sel kommune vil ha dialog med Rondane- Dovre Nasjonalparkstyre om vedlikeholdsansvar for installasjoner på Ranglarhø og planlagt tursti. Endelig fordeling av kostnader og ansvar fremlegges for politisk behandling når dette er avklart og før tiltak gjennomføres.
4. Sel kommune vil følge opp arbeidet med regulering for bruken av parkeringsplassen på Spranget.
5. Tiltak av en slik størrelsesorden at de krever behandling etter PBL må til politisk behandling.»

Se vedlegg for hele innspillet til Sel kommune til bestillingsdialogen.

Nord-Fron kommune har spilt inn midler til skjøtsel i Frydalen LVO, jf epost datert 11.oktober 2021, jf vedlegg.

Vurdering

1. Post 31 – Tiltak i verneområdene

Skjøtsels- og tilretteleggingstiltak

Både Grimsdalen og Frydalen LVO har pr 2021 godkjente skjøtselsplaner (legges til grunn at skjøtselsplan for Frydalen godkjennes i styremøte 1.desember 2021)

Midlene skal gå til nye skjøtselsavtaler og til videreføring av gjeldene avtaler. Tiltakene i Frydalen og Grimsdalen er i hovedsak knyttet til å oprettholde beiting, eventuelt beiting i kombinasjon med vegetasjonsrydding eller bare rydding av vegetasjon for å hindre gjengroing. I Grimsdalen LVO har organisasjonen Grimsdalen i flere år organisert beiting i ormådet. I 2022 meldes det inn samlet for Grimsdalen og Frydalen LVO for skjøtselsarbeid **kroner 300 000**

Det er videre behov for skjøtsel av deler av stinettverket i Dovre nasjonalpark, slik det fremstår i sårbarhetsvurderingen som ble gjennomført i forbindelse med besøksstrategien for Dovre nasjonalpark. Dette gjelder stien fra Gautåseter til Grimsdalshytta. Stien har erosjonsskader som bør skjøttes for å unngå ytterligere erosjon. **Kroner 50 000**

Kanaliserings- og informasjonstiltak i Grimsdalen og Dørålen LVO – det planlegges å fortsette arbeidet i Grimsdalen med å hindre motorferdsel i utmark og kanalisere både biler, campingvogner og bobiler utenom villreinens trekkområder – i 2022 er dette planlagt gjennomført langs Haverdalsvegen. Det ble i 2021 gjennomført befarings med brukerinteresser langs Haverdalsvegen og kanaliseringstiltakene tar utgangspunkt i det som kom frem der og gjennomføres i et samarbeid med lokale og oppsynet. Tilsvarende står kanalisering langs Dørålsvegen på planen (jf. besøksstrategi Rondane) og det ble gjort en

befaring i 2021 med brukerinteressene, både vegstyre, fjellstyre, kommuner mfl. **Kroner 130 000.**

Informasjonstiltak

Både den godkjente besøksstrategien for Rondane nasjonalpark og tilsvarende for Dovre nasjonalpark har oppføring av informasjonstavler på viktige innfallsporter til nasjonalparkene på tiltakslisten. Det har i 2021 blitt satt opp cortenstål tavler flere steder, blant annet på Hjerkinholen, ved Gautåseter og Rondablikkdokka. Det mangler å få satt opp plakater på tavlene på enkelte av stedene.

I 2022 skal det settes opp informasjonstavler på de gjenstående stedene som er bestemt. Det er per nå ikke vurdert behov for innkjøp av ytterligere cortenståltavler, da vi har liggende, men det må kjøpes tjenester av entreprenør for oppføring. Kartplakat, temaplakat villrein og plakat for Grimsdalen LVO er ferdiglaget. Det er under utarbeidelse plakat om kulturminner. Det bør utarbeides plakat om ferdselsråd og vurdere å utarbeidet plakat for Frydalen LVO. Plakatene må trykkes opp.

Infotavler ved Fallet.

Det er også behov for å supplere med noen verneskilt (løveskilt) særlig i Hemmeldalen samt underskilt om båndtvang. **Kroner 200 000** (skilt og oppsetting tavler)

Rondane-Dovre nasjonalparkstyret har et tjenestekjøp på informasjon- og kommunikasjon fra Norsk villreinsenter nord. Tjenestekjøpet utgjør 25 prosent. I tjenestekjøp avtalen står blant annet besøksretta hjemmeside, produksjon av plakater, arrangere fagdager for reiselivet. Det er i tillegg opprettet en facebook side for nasjonalparkstyret og en instagramkonto. Det er behov for å kjøpe bilder, midler til gjennomføring av fagdager for reiseliv og andre (leie av lokaler, lunsj, ev foredragsholdere) samt det er behov for midler til å kunne fremme innlegg og ev lage SoMe kampanjer sammen med destinasjonsselskap. Informasjonsarbeid knyttet til bilder, kampanjer, fremming av innlegg mm- **kroner 200 000.**

Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging – Spranghaugen, Høvringen, Formokampen
Nasjonalparkstyret gjorde vedtak den 10.februar 2021 om at oppstramming av p-plassen på Spranghaugen inkl nytt informasjonspunkt etter designmanualen for norske nasjonalparker,

skulle avvente reguleringsplan for Spranghaugen som Sel kommune har lagt inn i sin planstrategi (jf. vedlegg styrevedtak). Som innspillet fra Sel kommune viser, prioriterer ikke kommunen utarbeidelse av reguleringsplan på Spranghaugen av ressursmessige grunner – selv om de mener det er viktig at dette blir gjort. P-plassen på Spranghaugen i Frydalen LVO er en innfallsport som trekker mange besøkende. Sekretariatet mener at oppstrammingen av plassen nå ligger såpass langt frem i tid at det er nødvendig for å ønske de besøkende velkommen at det gjennomføres *vedlikehold* på deler av den eksisterende tilretteleggingen.

Dette innebærer:

- Sette opp de plakatene som er produsert/er under produksjon (villreinplakat, kulturminneplakat)
- Utarbeide ny plakat om ferdelsråd som settes opp
- Bytte ut eksisterende verneskilt/underskilt (slik som båndtvang, motorferdselforbud) med tilsvarende skilt i ny utforming for å gjøre uttrykket mer helhetlig.
- Bytte ut eksisterende stokker som avgrenser p-plassene med nye stokker.
- Se på eksisterende skilting fra andre aktører som bruker plassen og vurdere denne.
- Vurdere ev nødvendige reparasjoner på tidligere gjennomført tilrettelegging (for eksempel nedrast steinmur, ødelagte skilt mm)

På de prioriterte innfallportene/informasjonspunktene Puttenseter og p-plassen på Høvringen er det behov for noe justering av tidligere oppsatte retningsskilt og portalskilt, samt at det er ønskelig å se på eksisterende utforming av skilt på Formokampen (bl.a. utdatert på avsendere) **Kroner 70 000**

Kommentar til innspill fra kommunene:

SEL

Sekretariatet viser til at utarbeidelse av reguleringsplaner er en kommunal oppgave i henhold til plan- og bygningsloven. Denne type arbeid faller utenfor tiltaksposten som skal være nasjonalparkstyret sine prioriterte tiltak. Når en reguleringsplan er på plass, vil oppfølgingen av nasjonalparkstyrets vedtak om tiltak i forbindelse med en oppstramming av p-plassen på Spranghaugen være tiltak som faller inn under tiltaksposten. Sekretariatet tilrår at nasjonalparkstyret av denne grunn ikke søker om tiltaksmidler som faller utenfor postformålet.

Innfallsporter/informasjonspunkt ble prioritert i arbeidet med besøksstrategiene for både Rondane og Dovre nasjonalparker. Sekretariatet vurderer at en først bør komme i mål med de som er prioritert som en del av arbeidet med besøksstrategiene, før det eventuelt vurderes nye/andre. Vi er ikke helt i mål med arbeidet med informasjonspunkter i henhold til besøksstrategi og tidligere vedtak. Når det gjelder informasjonspunkt ved Kampen vil tilrettelegging av informasjonspunkt her kunne bidra til å trekke besøkende inn i nasjonalparken mot et område hvor nasjonalparkstyret har en målsetningen om å retetablere villreintrekket. Tilrettelegging for ferdsel her kan derfor være utfordrende, det vises også til vedtak om fokusområde 1, datert 10.februar 2021.

Sekretariatet er enig i at informasjonspunktet på Mysusæter bør utarbeides i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker og at dette er et tiltak som faller inn under tiltaksposten. Det vil likevel være mest hensiktsmessig at informasjonspunktet ses i sammenheng med ev

annen oppgradering av p-plassen på Mysusæter som er et statlig sikret friluftsområde. Dette innebærer at kommunen, som har avtalen om området med Miljødirektoratet, kan søke om midler for å ev. gjøre tiltak i dette sikra friluftsområde ihht kap 1420 post 78 i statsbudsjettet. Nasjonalparkstyret har i vedtak datert 10.februar 2021 sagt at styret skal bidra i arbeidet sammen med andre når det gjelder Mysusæter. Fra saksvurderingen knyttet til vedtaket 10.februar 2021 står følgende: «*Sekretariatet viser til at nasjonalparkstyret ikke skal være en næringsaktør, men som sammen med andre kan bidra inn i et arbeid med utvikling av Mysusæter der verneområdene og hensyn til ivaretagelse av verneverdiene blir lagt som en premiss i et slik arbeid.*» Denne vurderingen er ikke endret.

Når det gjelder verdiskapningsprosjektet «Villrein fjellet Rondane som verdiskaper» vises det til at Innlandet fylkeskommune som står som prosjekteier og leder prosjektet om tursti opp til Ranglarhø, behandler sak om egenfinansieringskravet i prosjektet i møte 23.11.2021. Går dette igjennom vil det legges opp til at tiltakene gjennomføres i barmarkssesongen 2022 (telefonsamtale med prosjektansvarlig i Innlandet fylkeskommune den 23.11.2021). Nasjonalparkstyret er representert med nasjonalaparkforvalter i arbeidsgruppa i prosjektet og med styremedlem Kristian Ulen i styringsgruppa. Det er gjennomført et møte med begge grupper i 2021. I oversendte «Strategi for bruk av tiltaksmidler 2020 – 2025 » står det følgende; «*Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene*». Nasjonalparkstyret imøteser en henvendelse som beskrevet i Sel kommune sitt vedtak datert 27.september 2021, og viser til at Miljødirektoratets strategi for bruk av tiltaksmidler vil ligge til grunn for vårt utgangspunkt.

NORD-FRON

Innspillene er i tråd med sekretariatets vurderinger knyttet til skjøtsel og inngåelse av skjøtelsavtaler med private grunneiere i Frydalen LVO, og midlene ligger inne i kr 100 000 som er satt av til skjøtsel i Frydalen LVO

2. 21-posten, drift av styre, forvaltningsplaner og skjøtelsplaner.

Drift nasjonalparkstyret

Det blir budsjettert med 5 styremøter for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i 2022, hvorav 1 av disse er lagt opp til å gjennomføres digitalt. Befaringer vil fortrinnsvis legges slik at de kommer i tilknytning til styremøtene.

Videre blir det budsjettert med 2 AU-møter der en gjennomfører møtene digitalt via TEAMS.

Det budsjetteres med 2 møter i rådgivende utvalg og 2 møter i administrativt kontaktutvalg.

Det er etter det sekretariatet har fått tilbakemelding om ikke endelig avklart om Miljødirektoratet skal avholde konferanse for verneområdestyrene, men det legges inn reisekostnader og møtegodtgjørelse for deltakelse i en slik konferanse i budsjettet.

Miljødirektoratet dekker eventuelle overnattingsutgifter. **Totalt kroner 360 471.**

Forvaltningsplaner, brukerundersøkelse og kartlegging

Det ble sommeren/høsten 2021 gjennomført en brukerundersøkelse med svarkasser og selvregistreringskort som var utplassert 8 steder i Rondane-Dovre regionen. Omsøkte midler

brukes for tjenestekjøp til å analysere dataene fra undersøkelsen. Videre er det behov for midler for å gjennomføre møter knyttet til forvaltningsplanarbeidet.

Det er i arbeidet med skjøttsplanen for Frydalen LVO lagt opp til en nykartlegging og midler til tjenestekjøp på gjennomføring av denne nykartleggingen er nødvendig. **Totalt kroner 300 000.**

Tabell 2:

Estimat av totalt antall møter og kostnad for drift av Rondane-Dovre nasjonalparkstyre 2022					
Type møte	Antall møter	Varighet timer	Forberedelse timer	Ant. Deltagere	Kostnad totalt
Styremøte	4	5	3	11	224 412
Styremøte på Teams	1	5	3	11	43 553
AU Teams/Epost	2	1	1	3	6 146
Overnatting x 1 pr styremedlem a 1500,-					
Studietur kompetanseheving					
Andre møter / uforutsette utgifter					
Sum:					274 111
Andre kostnader	Leie av møterom	Mat og drikke pr pers	Antall deltagere	Kostnad pr møte	
Rådgivende utvalg 2 møter	1000	300	14	5200	10 400
Administrativt kontaktutvalg 2 møter		300	10	3000	6 000
Sum:					16 400
Nasjonalparkkonferanse 2022. 11 pers. = 10t/1dg		10	486	11	53 460
Reise Trondheim 1500,- pr pers.				11	16 500
Sum					69 960
Totalt reise- og møtegodtgjørelse Rondane-Dovre nasjonalparkstyre 2022:					360 471
Utgifter til kartlegging, annonser og trykking av skjøttsplaner etc.					
	Møter	Kartlegging	Annonser	Trykking	Annet
Forvaltningsplan	100 000				
Brakerundersøkelse, etterundersøkelse, analyse av data, rapport					100 000
Nykartlegging skjøttsplan Frydalen LVO		70 000			
FoU Rondane					30 000
Kostnad totalt:					300 000

3. Drift av sekretariatet:

Forvalterene i Rondane-Dovre er ansatt hos Statsforvalteren i Innlandet og midler til drift av sekretariatet blir vurdert på enhetsnivå hos Statsforvalteren i Innlandet.

4. Bestilling av SNO-personell

Sekretariatet har gjennomført møte med SNO-Rondane og SNO- Hemmeldalen samt informasjonsrådgiver, den 15.november 2021. Der ble det diskutert mulige skjøttselstiltak og andre oppsynsoppgaver som det vil være behov for i 2022. Se vedlagte notat for detaljene rundt behov for SNO fordelt på ulike tiltak. Det vil meldes inn behov for 16 ukeverk fra SNO (SNO avklarer selv hva som ev skal skje som tjenestekjøp gjennom fjellstyrene) SNO vil videre avstemme disse oppgavene opp mot andre pålagte oppgaver, samt kapasitet og kompetanse for øvrig, jf. vedlagte notat fra møtet.

Innspill om ønsket SNO ressurs i verneområder. (Sett inn nye linjer for hvert ønsket utført oppdrag)

2022	Rondane-Dovre nasjonalparkstyre					Fylles ut av SNO			
Forvaltningmyndighet						Ansvarlig i SNO-L	Tidsbruk (dagsverk)	Gjennomført ja/nei	Kommentarer
Verneområde/Tema	Prioritering	Beskrivelse av oppdrag og metode	Forankring i planverktøy	Rapportering (Verneområdelogg, Artsobs, Natstat).	Merknad				
Verneområde/Tilrettelegging									
Rondane NP	1	Vedlikehold tilrettelegging Spranghaugen p-plass	Besøksstrategi	verneområdelogg					
Dørålen LVO	1	Kanaliseringsiltak langs veg (parkering og kjøring i utmark)	Besøksstrategi	verneområdelogg					
Dovre NP	1	Nye infotavler utvalgte startpunkt, ferdsestøttere Åteigen og Hardbakken	Besøksstrategi	verneområdelogg					
Hemmaldalen NR	1	Bytte ut infotavler og løveskilt som er slitt		verneområdelogg	Infoplakater etter gammel mal (har ikke besøksstrategi)				
Grimsdalen LVO	1	Sykkeltellere og kanaliseringstiltak Hellbergsvegen Haverdalen	Besøksstrategi	verneområdelogg	Egen rapport fra NINA for tellere				
Verneområde/Skjøtsel									
Dovre NP	1	Reparere sti (erosjonsskader) mellom Gautåseter og Grimsdalshytta	Besøksstrategi	verneområdelogg					
Verneområde/Bevaringsmål									
Grimsdalen LVO	1	Etablere og overvåke bevaringsmål Nat Stat		NatStat					
Verneområde/Tilsyn og kontroll									
Alle	1	Følge opp dispensasjoner gitt i byggesaker	Forvaltningsplan	verneområdelogg					
Alle	1	Motorferdsel - kontroll i felt av datooverholdels vår/vinter, vinterstengte veger, elsykkel	Forvaltningsplan	verneområdelogg					
Alle	1	Informasjon til brukere ved gjennomføring av andre oppsynsoppgaver	Forvaltningsplan		ivareta direkte kontak med brukere, rettighetshavere, drivere				
Hemmaldalen NR	1	Status/ ferdse på sti registreres	Forvaltningsplan	verneområdelogg	Gjelder Birkebeinervegen mot Myklebysjøen				
Hemmaldalen NR	1	Motorferdsel snødekt mark og barmark	Forvaltningsplan	verneområdelogg	vinter og under elgjakt, status på slitasje slepeveg Hovdedalen				
Hemmaldalen NR	1	Bygningsdokumentasjon	Forvaltningsplan	verneområdelogg	Gjøres i tilknytning til andre oppsynsoppgaver				
Rondane og Dovre NP, Grimsdalen LVO	1	Oppfølging villrein-ferdsel Rondane-Dovre	forvaltningsplan	verneområdelogg	Områder/tidspunkter spesifiseres/avklares.				

Type oppgave	Antall ukeverk
Skjøtsel/tilrettelegging	5
Bevaringsmål	2
Tilsyn/kontroll	21
Ukeverkfordeling	
Hemmaldalen NR	2
Alle andre VO	26

TOTALT ANTALL UKEVERK SNO RESSURS: 28

Midler til tiltak i verneområder (kap 1420 post 31)

Oversikt Søknad Saksbehandling Rapport

OVERSIKT

Referansenummer 22S1246D
Søker STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Søkertype Foretak/enhet
Søknadsår 2022
Søknadsmottaker Miljødirektoratet
Innsendt 03.01.2022
Status Levert

SAKSBEHANDLING

Saksnummer 2022/36
Behandlingsresultat Delvis innvilget
Innvilget sum Kr 800 000

RAPPORTERING

Type rapport Økonomisk rapport
Rapportfrist 10.01.2023
Status Kladd
[Start rapportering](#)

Miljø-
direktoratet

[Personvernklæring](#)
[Tilgjengelighetsklæring](#)

Forbrukerombudsforbruker

Forbrukerombudsforbruker

Forbrukerombudsforbruker

ELEKTRONISK
SØKNADSSENTER

TRENGER DU HJELP?

EIRIN BERGE

Logg ut

Søknader Mine søknader Mine rapporter Min profil

[Mine søknader](#) / Oversikt

Behovsinnmelding statsforvalteren

Oversikt Søknad Saksbehandling Rapport

OVERSIKT

Referansenummer 22S1C3B1
Søker Statsforvalteren i Innlandet
Søkertype Foretak/enhet
Søknadsår 2022
Søknadsmottaker Miljødirektoratet
Innsendt 03.01.2022
Status Levert

SAKSBEHANDLING

Saksnummer 2020/4842
Behandlingsresultat Delvis innvilget
Innvilget sum Kr 550 000

Miljø-
direktoratet

[Personvernklæring](#)
[Tilgjengelighetsklæring](#)

Arkivsaksnummer: 2022/1653-5

Saksbehandler: Trond Stensby

Dato: 08.02.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	3/2022	25.02.2022

Rondane og Dovre nasjonalparker med tilliggende landskapsvernområder og naturreservat - årsrapport 2021

Innstilling fra forvalter

Det blir vist til vedtektene for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, pkt. 8.7.

Nasjonalparkstyret tar Sekretariatet for Rondane-Dovre nasjonalparkstyres årsrapport for 2021 og

- SNO-Rondane – årsrapport 2021
- SNO-Hemmaldalen – årsrapport 2021

til orientering.

Sekretariats årsrapport med vedlegg blir etter dette sendt til Miljødirektoratet og Statsforvalteren i Innlandet til orientering.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Rondane og Dovre nasjonalparker med tilliggende landskapsvernområder og naturreservat - årsrapport 2021
- 2 Årsrapport tjenestevalg 2021 NVS nasjonalparkstyre
- 3 M-2122 SNO Årsrapport Hemmeldalen
- 4 Årsrapport 2021 - verneområdene i Rondane og Dovre

Saksopplysninger

Sekretariatet for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har laget en årsrapport for 2021.

I tillegg har vi mottatt årsrapporter fra:

Nasjonalpark	Dovre, Rondane
Naturreservat	Flakktjørna, Grimsdalsmyrene, Hemmeldalen, Hovdsjømyrene, Kattuglehøi, Mesætermyre, Myldingi, Veslehjerkinn, Tjønnin
Landskapsvernområde	Dørålen, Frydalen, Grimsdalen, Vesle Hjerkinn

- SNO-Rondane
- SNO-Hemmeldalen

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77. I brev av 6. juni 2013 fra Miljøverndepartementet ble forvaltningsmyndigheten for Hemmeldalen naturreservat også delegert til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Vedtekter for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

8.7 Rapportering om forvaltning

Styret har ansvar for årlig å rapportere om forvaltningen til Miljødirektoratet og Fylkesmannen etter fastsatte maler.

Vurdering

Sekretariatet for Rondane-Dovre nasjonalparkstyres årsrapport for 2021 og

- SNO-Rondane – årsrapport 2021
- SNO-Hemmeldalen – årsrapport 2021

blir lagt fram for nasjonalparkstyret til orientering.

Sekretariats årsrapport med vedlegg blir etter dette sendt til Miljødirektoratet og Statsforvalteren i Innlandet til orientering.

**Rondane og Dovre nasjonalparker
med
tilliggende landskapsvernområder og naturreservat
- årsrapport 2021**

Rondeslottet og Høgronden, sett fra Vinjeronden, (31.08.21). Foto: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Sekretariatet for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

16.02.22

Innhold

1 Generelt	3
2 Organisering	5
2.1 Ansvarsfordeling i verneområdene	5
2.2 Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	5
2.3 Arbeidsutvalget	6
2.4 Rådgivende utvalg	6
2.5 Administrativt kontaktutvalg	8
2.6 Nasjonalparkforvalter / sekretariat	9
2.6.1 Tjenestekjøp Norsk Villreinsenter	9
2.7 Statens naturoppsyn	10
3 Forvaltningsmessige oppgaver	11
3.1 Møter og saker	11
3.2 Andre møter og samlinger	13
3.3 Motorferdsel	14
4 Drift, tiltak og oppsyn	15
4.1 Tildeling og bruk av midler for 2021	15
4.2 Bestillingsdialog og oppsyn	18
Vedlegg	18

1 Generelt

Rondane nasjonalpark er Norges første nasjonalpark, og ble opprettet i 1962. Verneområdene Rondane nasjonalpark og Dovre nasjonalpark med tilliggende verneområder ble utvidet/opprettet i 2003. Se også tabell 1.

Hovedformålet med nasjonalparkene og landskapsvernområdene er å ta vare på et fjelløkosystem der villreinen er et miljøbarometer for hvordan vernet blir ivaretatt. De viktigste artene knyttet til verneformålet for nasjonalparkene er villrein, kongeørn, jaktfalk, jerv, ravn, rype og en lang rekke fuglearter og plantearter som er knyttet til alpinsone. I Dovre nasjonalpark er det også en rekke verdifulle botaniske forekomster.

Spor etter fangstanlegg, boplasser og andre kulturminner knyttet til jakt og fangst av villrein finnes i hele Rondaneområdet.

Rondane er i dag en av Norges mest besøkte nasjonalparker.

Fra befaring (18.08.21) Store Stensjøen, Hemmeldalen NR. Foto: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Tabell 1. Verneområder forvaltet av Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Verneområde	Areal (daa)	Areal sum (daa)	Kommuner
Nasjonalpark (2)		1 259 439,6	
Rondane	968 972,0		Dovre, Sel, Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu, Folldal, Stor-Elvdal
Dovre	290 467,6		Dovre, Folldal
Landskapsvernområde (4)		187 773,3	
Grimsdalen	120 679,8		Dovre, Folldal
Frydalen	39 660,1		Sel, Nord-Fron, Sør-Fron
Dørålen	15 850,2		Folldal, Dovre
Vesle Hjerkin	11 583,2		Dovre
Naturreservat (8)		276 734,0	
Mesæternyra	2 930,9		Dovre
Myldingi	12 773,5		Folldal, Sør-Fron
Flakkstjønna	2 968,4		Nord-Fron
Veslehjerkinntjønnin	2 033,2		Dovre
Kattuglehøi	267,4		Dovre
Grimsdalsmyrene	480,7		Dovre
Hovdsjømyrene	4 359,2		Stor-Elvdal
Hemmeldalen	250 920,7		Stor-Elvdal, Åmot, Ringsaker, Hamar
Sum		1 723 946,9	

2 Organisering

2.1 Ansvarsfordeling i verneområdene

Nasjonalparkstyret forvalter verneforskriftene og fatter enkeltvedtak, utarbeider forvaltningsplan (og skjøtselsplaner og besøksstrategier), og gjennomfører forvaltningstiltak knyttet til økologisk skjøtsel, informasjon/skilting, kanalisering/tilrettelegging og registrering/overvåking.

Det er Statens naturoppsyn (SNO), som selv eller via tjenestekjøp, utfører kontroll og tilsyn i verneområdene. SNO bidrar også i arbeidet med skjøtsel og tiltak.

2.2 Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

Nasjonalparkstyre har konstituert seg i møte 17. mars 2020, med sammensetning som vist i tabell 2.

Tabell 2. Medlemmer i nasjonalparkstyret 2020 - 2023

Kommune	Namn	Vara til styret	AU
Sør-Fron	Ole Tvette Muriteigen*	Brit Dalseg	*leder
Stor-Elvdal	Even Moen (nestleder)*	Ingeborg Mellgren Mathiesen	*nestleder
Sel	Eldri Siem (AU-medlem)*	Pål Ellingsbø	*medlem
Dovre	Guri Ruste*	Frode Faksvåg	*vara
Nord-Fron	Magnar Bratlien	Anja Solberg	
Ringebu	Laila Bårdsløkken	Erik S. Winther	
Folldal	Kristin Langtjern*	Egil Eide	*vara
Åmot	Halvor Dahle Meland	Gry Bente E. Nyberg	
Ringsaker	Jørn Eriksen*	Kjersti Røhnebæk	*vara
Hamar	Kristian Ulen	Live Giset	
Innlandet fylkeskommune	Aud Hove	Helge Thomassen	

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

I brev av 6. juni 2013 fra Miljøverndepartementet ble forvaltningsmyndigheten for Hemmeldalen naturreservat også delegert til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Nasjonalparkstyret sitt mandat er ellers regulert av vedtekter fastsatt av Miljødirektoratet i 2020.

2.3 Arbeidsutvalget

Styreleder Ole Tvete Muriteigen, nestleder Even Moen og Eldri Siem er valgt inn i arbeidsutvalget. Arbeidsutvalget har delegert myndighet i følgende saker:

- Søknader der det klart går fram av forvaltningsplanen om tillatelse kan/bør gis
- Hastesaker ang mindre tiltak som f.eks. fasadeendring og mindre bygningsmessige tilpasninger på eksisterende bygg og anlegg (Irreversible tiltak som f.eks. byggetiltak og terrenginngrep er i utgangspunktet ikke delegert)
- Søknader om forlenging av dispensasjon fra verneforskriftene og naturmangfoldloven, når søker har fått tillatelse tidligere. Saker som blir behandla i AU skal refereres for styret i neste styremøte.

Oppsetting av svarkasse for brukerundersøkelsen 2021 – Finn Bjormyr, SNO, (24.06.21). Foto: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

2.4 Rådgivende utvalg

I vedtektene fra Miljøverndepartementet til styret står det bl.a:

“Styret skal oppnevne et rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området, som bl.a. grunneiere, andre særlig berørte offentlige organer som for eksempel friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner, bl.a. naturog miljøorganisasjoner og lignende. Nasjonalparkstyret bør ha minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg..”

Sammensetningen av Rådgivende utvalg er godkjent av Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, 10.06.20, styresak 25/2020, se tabell 3.

Tabell 3. Parter og medlemmer til Rådgivende utvalg, nasjonalparkstyret sak 25/2020.

Organ	Representant
Friluftsliv- og miljøinteresser	
Forum for natur og friluftsliv Hedmark	Morten Aas
Forum for natur og friluftsliv Oppland	Tormod Pedersen (vara Ole Morten Fossli)
DNT Oslo – og Omegn	Jan Erik Reiten
Villreininteresser	
Villreinnemda for Rondane-Sølnkletten	Solvår Brustad Lilleeng (vara Jørund Båtstad)
Villreinutvalget Rondane Nord og Rondane Sør	Hans Olav Arnekleiv (vara Inge Asphoug)
Sammenslutningen for Fjellstyrene i Rondane	Knut Erik Ulen (vara Therese Rudi)
Reiseliv	
Rondanevegen	Anne Margrethe Sæterhaug, Kvistli Islandshetser (vara Bjørn Brendbakken, Galleri Snøhetta)
Nasjonalparkriket Reiseliv (Dovre og Sel)	Ole Erik Bjørnstadhaugen
Visit Lillehammer	Merethe Sandum
Grunneiere	
Statskog	Hilde Hammer
Oppland Bondelag/bonde- og småbrukarlag/skogeierforening/Sau og Geit	Bjørnhild Vigerust (vara Jan Erik Brenden)
Hedmark Bondelag/bonde- og småbrukarlag/skogeierforening/Sau og Geit	Ingar Elgvasslien (vara Håkon Edvard Nettet)
Grunneier representant Hemmeldalen	True Strand Schildmann (vara Haaken Wilhelm Matiesen)
Hytteiere	
Hytteforening eller velforening	Eystein Brustuen, Kvamsfjellet Vel (vara Knut Bryhn, Mysusetar Vel)
SUM TOTALT	14

Rådgivende utvalg har hatt to møter:

24.02.21

27.10.21,

med bl.a. følgende saker:

- Rullering forvaltningsplan
- Besøksstrategi Dovre nasjonalpark
- Skjøtselsplan Kongevegen
- Bestillingsdialogen
- DNT's bærekraftstrategi
- Informasjonsarbeid
- Kvalitetsnormen forvillrein.

2.5 Administrativt kontaktutvalg

For å sikre at forvaltningen av verneområdene blir godt integrert med den kommunale forvaltningen, kan nasjonalparkstyret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene og fylkeskommunene. Medlemmene i administrativt kontaktutvalg er vist i tabell 4.

Tabell 4. Medlemmer i administrativt kontaktutvalg 2021

Kommune	Representant
Dovre	Bernhard Svendsgard /Kari Bentsdal
Sel	Ingunn Synstnes
Stor-Elvdal	Camilla Anderson
Ringsaker	Finn Sønsteby
Folldal	Synnøve S. Bakken
Nord-Fron	Geir Johan Groven
Sør-Fron	Konrad Skåravik Bryhn
Ringebu	Jostein Gårderløkken
Hamar	Lise Wenche Dufseth Urset
Åmot	Jesper Engel
Innlandet fylkeskommune	Hanne Thingstadberget

Administrativt kontaktutvalg har hatt to møter i 2021:

- 18.02.21
- 20.10.21.

Viktige saker har vært:

- innspill fra kommunene
- bestillingsdialogen
- rullering forvaltningsplan
- ny besøksretta hjemmeside
- nytt fra SNO.

2.6 Nasjonalparkforvalter / sekretariat

Sekretariatet har i 2021 vært:

- Eirin Berge, nasjonalparkforvalter.
- Trond Stensby, nasjonalparkforvalter
- Martine Hårstad, informasjonsrådgiver (tjenestekjøp fra Norsk Villreinsenter).

Nasjonalparkforvalterne er underlagt nasjonalparkstyret i alle saker som angår forvaltningen av verneområdene. Nasjonalparkforvalterne kan fremme innstillinger til nasjonalparkstyret i saker som gjelder forvaltning av verneområdene.

Statsforvalteren i Innlandet er arbeidsgiver for nasjonalparkforvalterne.

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i styremøte den 25. september 2015 gitt nasjonalparkforvalterne myndighet til å fatte vedtak i saker av kurant karakter. Myndigheten er gitt med hjemmel i punkt 6.2 i vedtektene for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre. Med kurant karakter menes følgende:

- Saker etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel og motorferdsel.
- Saker etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48 der:
 - a) Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret.
 - b) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/AU i tilsvarende sak.
 - c) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet. Ved tvil skal forvalter drøfte saken med styreleder. Dette skal komme frem av saksutredningen hvis forvalter treffer delegert vedtak i saken.

Alle delegerte vedtak skal refereres for styret. Vedtak fattet av nasjonalparkforvalterne skal være i tråd med naturmangfoldloven, verneforskriftene og gjeldende forvaltningsplan.

Nasjonalparkforvalteren sin myndighet til å fatte vedtak etter ordlyden ovenfor gjelder for alle verneforskrifter som Rondane-Dovre nasjonalparkstyret til enhver tid har i sin portefølje.

Alle vedtak etter verneforskriftene og naturmangfoldloven § 48 skal forvalterne føre i Miljøvedtaksregisteret.

2.6.1 Tjenestekjøp Norsk Villreinsenter

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har en treårig avtale om tjenestekjøp fra Norsk Villreinsenter. Avtalen gjelder en felles stilling som informasjonsrådgiver for Norsk Villreinsenter, Dovrefjell nasjonalparkstyre og Rondane-Dovre nasjonalparkstyre. Vi har mottatt en årsrapport fra Norsk Villreinsenter. Hovedaktivitetene har vært:

- Besøskrettede nettsider
- Sosiale medier
- Samarbeid med reiselivet – destinasjonsselskap og enkeltbedrifter.
 - Planlagt og gjennomført dialogmøtet med reiselivet

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre på befarings- og møte i Sollia 01.12.21. Foto: Finn Bjormyr, SNO

2.7 Statens naturoppsyn

Statens naturoppsyn (SNO) er Miljødirektoratets operative feltorgan. Oppgavene spenner fra kontroll, overvåking og informasjon, til skjøtsel og tilrettelegging i verneområder. Nasjonalparkstyret bestiller oppgaver fra SNO knyttet til gjennomføring av informasjonstiltak/skilting, økologisk skjøtsel, kanalisering/tilrettelegging og registrering/overvåking. SNO gjennomfører disse oppgavene selv eller gjennom tjenestekjøp fra fjellstyrene i Rondaneområdet. I Rondaneområdet gjennomfører i tillegg SNO bestandsregistrering av rovvilt.

SNO lokalt i 2021:

- Finn Bjormyr, SNO
- Runa Skyrud, SNO (Hemmaldalen NR/ Hovdsjømyrene NR).

I tillegg er det kjøpt tjenester av:

- Dovre fjellstyre
- Sel fjellstyre
- Ringeby fjellstyre.

Fra befaring i Dørålen, (22.06.21). Foto: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

3 Forvaltningsmessige oppgaver

3.1 Møter og saker

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har hatt seks møter i 2021, jf. tabell 5. AU har hatt fem møter.

Tabell 5. Møter i Rondane-Dovre nasjonalpark i 2021

Møteform	Antall
Styremøte (av disse 3 på TEAMS)	6
AU – TEAMS/e-post	5

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i 2021 behandlet ca. 46 saker (Avhengig av regnemåten). **I 19 av disse sakene er det gjort vedtak etter verneforskrift eller naturmangfoldloven § 48.** Andre saker gjelder planprosesser, høringer, tiltak, og klagebehandling m.m. De ulike sakene fordeler seg som vist i tabell 6.

AU Rondane-Dovre nasjonalparkstyre hadde befaring i Hemmeldalen naturreservat, 18.08.21.

Sekretariatet for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har behandla ca. 80 delegerte saker i 2021.

Fordeling av delegerte saker i 2021 er vist tabell 7.

I tillegg til behandling av ulike søknader og saker, har nasjonalparkstyret i 2021 gjennomført en rekke tiltak for å sikre verneverdiene. Nasjonalparkstyret har bl.a. stått for:

- Arbeidet med oppfølging av Besøksstrategi for Rondane nasjonalpark, fokusområde Mysusæter – Rondvassbu - Høvringen og fokusområde Grimsdalen.
- Høring og sluttbehandling av Skjøtselsplan for Frydalen LVO.
- Ulovlighetsoppfølging.
- Treårig avtale om tjenestekjøp fra Norsk Villreinsenter, 25 % stilling informasjonsrådgiver.
- Sluttbehandlet Besøksstrategi for Dovre nasjonalpark.
- Tilrettelegging og avbøtende tiltak på starten av stien fra Rondvassbu til Veslesmeden, fullført.
- Forsterking av deler av stien mellom Dørålseter og Rondvassbu, ved kryssing av bekk, fullført.
- Satt opp 3 x 4 cortenstålstativ ved henholdsvis Rondablikkdokken, Brattbakken, Hjerkinholen og Hageseter turisthytte.
- Oppstart av arbeidet med rullering av forvaltningsplanen – involvering og høring, ca. 30 møter, mottatt 40 skriftlige innspill.
- Deltatt på befarings i Hemmeldalen naturreservat.
- Etablert ny besøksretta hjemmeside for Rondane nasjonalpark: <https://rondane-dovre.no/>
- Nasjonalparkstyret har en egen nettside: <http://www.nasjonalparkstyre.no/Rondane-Dovre/>

Tabell 6. Saker behandla av Rondane Dovre nasjonalparkstyre i 2021

Verneområde	Vedtak etter verneforskrift	Vedtak etter nml § 48	Bygninger, irreversible inngrep	Motorferdsel	Ferdsel	Annet	Klager	Avslag
Rondane NP	1	5	4	3		2	1	1
Dovre NP						3		
Grimsdalen LVO	5	1	5	1		2	2	3
Frydalen LVO	1	4	3			2	2	2
Dørålen LVO								
Vesle Hjerkin LVO								
Mesætermysen NR								
Mylding NR								
Flaksstjønn NR								
Vesle Hjerkin NR								
Kattuglehøi NR								
Grimsdalsmyrene NR								
Hovdsjømyrene								
Hemmeldalen NR		2	2	1		1	1	1
Alle						5		
SUM	7	12	14	5		15	6	7

Tabell 7. Delegerte saker behandla av sekretariatet for Rondane Dovre nasjonalparkstyre i 2021

Verneområde	Vedtak etter verneforskrift	Vedtak etter nml § 48	Bygninger, irreversible inngrep	Motorferdsel	Ferdsel	Annet	Klager	Avslag
Rondane NP	19	17	1	25	1	9		3
Dovre NP	3	3		4		1		1
Grimsdalen LVO	8	2	1	7		5	1	
Frydalen LVO	6	9		12	1	1		
Dørålen LVO	6	5	1	6		2		1
Vesle Hjerkin LVO								
Mesætermyre NR								
Myldingi NR		3		3				
Flaksstjønn NR								
Vesle Hjerkin NR								
Kattuglehøi NR								
Grimsdalsmyrene NR								
Hovdesjømyrene NR								
Hemmaldalen NR	7	3		8		2		1
SUM	49	42	3	65	22	20	1	6

Naturmangfoldloven § 48

Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, og skal i første rekke anvendes på søknader som gjelder bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. Det er ingen som har krav på å få dispensasjon. Utgangspunktet for vurdering av søknader etter § 48 er at bestemmelsen er en sikkerhetsventil som i første rekke skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket gjennom flere dispensasjoner til mindre inngrep.

Tabellene over viser at det det er behandlet relativt mange saker etter nml § 48 både i styret (12) og etter delegert myndighet (42). Tabellene viser ikke antall søknader som har fått avslag eller gitte dispensasjon etter nml § 48. Sekretariatet viser til at det behandles søknader om motorferdsel knyttet til både skadefellingstillatelser, nedsanking av beitedyr, bruk av el sykkel, kjentmannskjøring, bruk av drone, nybygg og andre tiltak og aktiviteter som ikke er fanget opp av de konkrete dispensasjonsbestemmelsene i forskriftene. Søknadene må derfor vurderes etter nml § 48.

3.2 Andre møter og samlinger

Sekretariatet har vært med på:

- partsmøter i ulike prosesser:
 - arbeidsgruppe fokusområde Grimsdalen
- FoU-prosjekt Rondane
- Styringsgruppen for Villrein fjellet som verdiskaper i Rondane, delprosjekt 3 om oppfølging av mulighetsstudie Mysuset.

- Samarbeidsgruppa Kongevegen over Dovrefjell
- Felles møter for verneområdeforvalterne i Innlandet.
- Samling for verneområdeforvaltere i regi av Miljødirektoratet.
- Gjennomført befarings, sammen med SNO, av ulike informasjonspunkt i verneområdene.

Sekretariatet har deltatt på faglige samlinger/webinarer holdt av Statsforvalteren i Innlandet, Miljødirektoratet og Norsk institutt for naturforvaltning.

3.3 Motorferdsel

Søknader om motorferdsel utgjør en stor del av sakene som kommer til behandling hos Rondane-Dovre nasjonalpark. Det er derfor av interesse å se hvordan tillatelser og dispensasjoner fordeler seg over år og verneområder. Det er gjort en sammenstilling av dette i tabell 8 og figur 1.

I landskapsvernområdene kan leiekjørere godkjent av den enkelte kommune utføre transport til hytter og buer, uten at eier/bruker trenger å søke om tillatelse. Dette inngår ikke i statistikken vist i tabell 8 og figur 1.

Tabell 8. Gjeldende tillatelser til motorferdsel 2015 – 2021 – Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

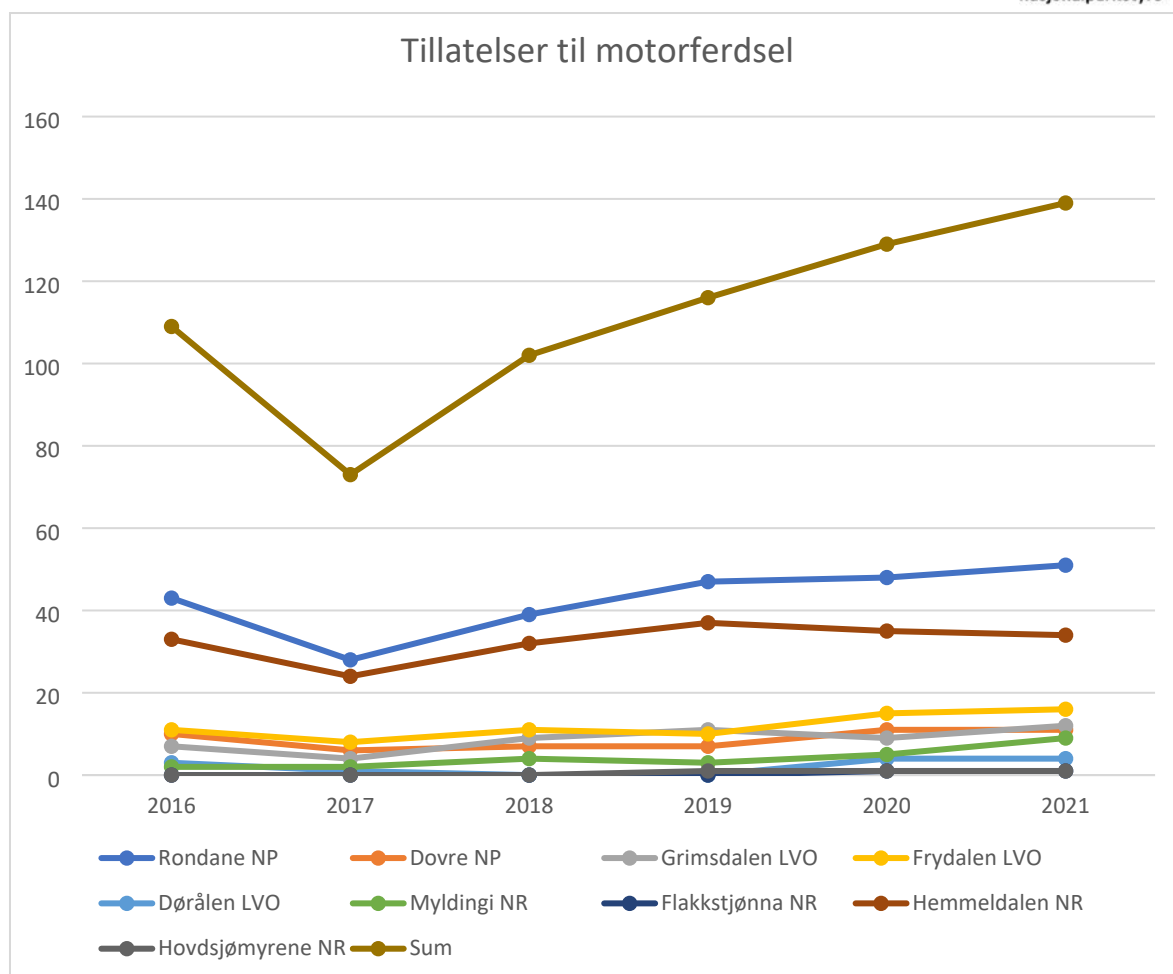
(Statistikken viser ikke antall turer)

Verneområde\År	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Rondane NP	43	28	39	47	48	51
Dovre NP	10	6	7	7	11	11
Grimsdalen LVO	7	4	9	11	9	12
Frydalen LVO	11	8	11	10	15	16
Dørålen LVO	3	1			4	4
Myldingi NR	2	2	4	3	5	9
Flakkstjønna NR					1	1
Hemmaldalen NR	33	24	32	37	35	34
Hovdsjømyrene NR				1	1	1
Sum	109	73	102	116	129	139

Motorferdsel

Andel motorferdsel tillatelser har økt i årene 2016-2021 jf figur 1. Totalt antall tillatelser til motorferdsel er økende – i 2021 ble det gitt 139 vedtak om tillatelse til motorferdsel samlet for våre verneområder. Hemmeldalen naturreservat og Rondane nasjonalpark med hhv 34 og 51 gjeldende tillatelser har det høyeste antallet av alle våre verneområder.

Motorferdsel i verneområdene er i utgangspunktet forbudt, men det er i verneforskriftene flere konkrete aktiviteter hvor forvaltningsmyndigheten kan hjemle unntak fra dette. For vanlige, gjentakende aktiviteter (kvisting av skiløyper, transport av brensel og materialer, utkjøring av saltstein) gis det flerårige tillatelser – inntil 4 år. Denne 4-års perioden kan medføre at det enkelte år blir gitt flere vedtak om motorferdsel til disse gjentakende aktivitetene, enn andre år. Det vil også være årlige variasjoner knyttet til større vedlikeholdsarbeid på hytter og buer som krever økt transportbehov. Motorferdsel i forbindelse med skadefelling, nedsanking av beitedyr bruk av el sykkel varierer fra år til år. Sekretariatet har ikke gått i dybden på disse tallene, men mener at det er viktig å følge med på utviklingen av motorferdsel i våre verneområder. Et enkelt motorisert kjøretøy behøver isolert sett ikke medføre vesentlig skade eller ulempe. Men summen av mange vil uten tvil kunne være en belastning for naturen og friluftslivet.

Figur 1. Gjeldende tillatelser til motorferdsel 2015 – 2021 – Rondane-Dovre nasjonalparkstyre. (Statistikken viser ikke antall turer)

4 Drift, tiltak og oppsyn

4.1 Tildeling og bruk av midler for 2021

Sekretariatet.

Midler til drift av sekretariatet er tildelt via Statsforvalteren i Innlandet, tildelt kr. 35.000,-. **Forbruk kr. 48.783,-**

Nasjonalparkstyret - drift (prosjekt 2NV015).

Tildeling fra Miljødirektoratet til drift av Rondane-Dovre nasjonalparkstyre var for 2021: kr. 200.000,- **Forbruk: kr. 282.370,-.**

Forvaltningsplaner og besøksstrategi (prosjekt 2NV018)

Tildeling fra Miljødirektoratet til forvaltningsplan og skjøtelsesplaner var i 2021 til sammen: kr. 200.000,-. **Forbruk: kr. 170.642,-**

Tiltak i verneområdene (prosjekt 2NV033 og 2NV066 m.fl.)

Tildelte midler og forbruk er vist i tabell 9.

Tabell 9. Omsøkte og tildelte midler, Rondane-Dovre nasjonalparkstyre 2021.

Pri	Verneområde	Tiltak	Etter godkjenning Miljødir.	Forbruk	Merknad
1	Grimsdalen LVO	Skjøtselstiltak Grimsdalen LVO	150.000,-	190.000,-	Fullført
2	Frydalen LVO	Skjøtselstiltak Frydalen LVO	28.500,-	37.934,-	Dekt med innestående midler Nord-Fron kommune (note 1)
3	Rondane NP m.fl.	Informasjonstavler etter ny designmanual	471.300,-	457.521,-	15 cortenståltavler, oppføring Kvansfjelet, Brattbakken, Hjerkinnholen og Hagester fjellstue, trykking plakater
4	Rondane NP m. fl.	Diverse informasjonstiltak	107.100,-	112.228,-	
5	Grimsdalen LVO	Grimsdalen LVO oppfølging besøksstrategi	142.800,-	120.060,-	
6	Rondane NP	Skjøtselstiltak stier Rondane nasjonalpark	49.980,-	35.718,-	
Sum			950.000,-	953.461,71	

Note 1. Rapport fra Nord-Fron kommune:

Status for skjøtselsmidler - Frydalen blir slik:

Innestående midler 1.1.2021 (Nord-Fron kommune) kr 56.326

Tilleggsbevilgning fra Rondane Dovre nasjonalparkstyre kr 37.934

SUM kr 94.260

Utbetalinger 2021 (se vedlegg):

- skjøtselsavtale eks. mva kr 9.180

- gjerdearbeider eks. mva kr 25.248

- gjerdearbeider eks. mva kr 42.816 (Det var feil mva-beregning på faktura, dette beløpet er rett)

SUM kr 77.244

Nord-Fron kommune har **per 31/12-2021 kr 17.016** i disponible midler til videre skjøtselstiltak i Frydalen.

Fra befaring av Kongevegen – Dovre nasjonalpark, (16.06.21). Foto: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Organisasjonen Grimsdalen – utdrag fra rapport om skjøtsel 2021

Organisasjonen Grimsdalen har over flere år gjennomført viktig skjøtsel i Grimsdalen landskapsvernområde. Tiltaksmidler til skjøtsel har gjennom mange år blitt gitt over 31-posten. I 2021 ble gitt 190 000 kroner av tiltaksmidlene fra Rondane-Dovre nasjonalparkstyre. Organisasjonen Grimsdalen skriver i sin rapport:

« I sommer har hoved delen av prosjektet vært mange beitedyr, 430 storfe, 47 hester og 61 gammelnorsk sau, i tillegg er det ca. 1000 sau som vi ikke har tilsynsansvar for. Dyrene blir overvåket av to fulltids ansatte gjeterne. Dyrene blir sluppet i prioriterte områder fra 10 juni – 10 juli, alle dyrene var sanket og hjemkjørt innen 19.september. Kommer dyrene ut av området blir de ledet tilbake dit.»

«I sommer har det blitt rydda einer og kjerr både manuelt og maskinelt, samt rydda en del bjørkeskog, tynna litt furuskog. Målet for skjøtselen er å gjøre tiltak i henhold til vedtatte skjøtselsplan.»

«Ifølge budsjettet for 2021 ligger utgiftene på 486 000 kr, herav er egeninnsats budsjettert med kr 95 000.- registrerings skjemaene som hittil er innlevert viser at vi er på budsjett. Generelt vil vi si at planlagt skjøtsel er fulgt. Det som ikke har gått som planlagt er etablering av sleppkvea, det er fortsatt ikke kommet opp noe gjerde der, men det meste av utstyr er nå innkjøpt, i 2022 MÅ det skje»

4.2 Bestillingsdialog og oppsyn

Statens naturoppsyn har levert egne rapporter som følger som vedlegg til årsrapporten.

Infopunkt ved Hageseter fjellstue, (11.11.21)a. Foto: Finn Bjormyr, SNO

Noen punkt fra SNO sin årsrapport:

- Rondane Dovre m. fl.
 - For hele området anser SNO omfanget av ulovlig motorferdsel i verneområdene som lite.
 - Gjennomført kontroll på stikking og løypekjøring innenfor verneområdene. Alle kontrollene viste at løyvene ble fulgt.
 - Det ble kjørt på veien innenfor Frydalen landskapsvernområde når veien var kjørbare siste del av mai 2021.
 - SNO fikk melding om at det var sykling i stikka løypa inn til Rondvassbu. Det ble satt opp skilt med sykkelforbud. Etter dette observerte vi ikke sykkelspor i skiløypa.
 - Ut i fra opplysninger på Strava kan det se ut som det er noe sykling på stier og topper utenfor de sonene der dette er tillatt.
- Hemmeldalen
 - - Det er ikke avdekket direkte avvik i forbindelse med tilsyn i 2021.
 - Selv om SNO ikke har avdekket noen ulovligheter ved sine besøk i 2021, så har det tidligere år vært flere tilfeller med brudd på vilkår i motorferdseldispensasjoner. Bruddene er knyttet til trase, formål og antall turer. SNO har også blitt gjort kjent med at det har skjedd brudd på vilkår i 2021.

Vedlegg

- Årsrapport 2021 - verneområdene i Rondane og Dovre
- M-2122 SNO Årsrapport Hemmeldalen
- Årsrapport tjenestesalg 2021 NVS nasjonalparkstyre

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
Dovrefjell nasjonalparkstyre

Vår ref: Martine Hårstad
Sted: Hjerkin
Dato: 15.02.2022

Deres ref:

Årsrapport for tjenestesalg – informasjonsarbeid for Dovrefjell nasjonalparkstyre og Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

Arbeid gjennomført av Norsk villreinsenter i perioden 1.1.2021-31.12.2021

Besøksrettet nettsted for Rondane og Dovre nasjonalparker

Det meste av innholdet var klart før årsskiftet, og Rondane-delen av nettstedet ble ferdigstilt i første halvdel av 2021. I løpet av vinteren 2022 skal det også produseres og legges inn informasjon om Dovre nasjonalpark.

Besøksrettet nettsted for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark

Våren ble i stor grad benyttet til å lage nettsted for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. En norsk, foreløpig versjon ble ferdigstilt før sommersesongen 2021. Det skal jobbes videre med innhold til nettstedet og engelsk oversettelse i første halvdel av 2022.

I dag er begge nettstedene relativt lite synlige. I 2022 skal vi jobbe aktivt for å øke denne synligheten, blant annet ved å bruke SoMe/Google ads.

Sosiale medier/Google

Det har vært relativt stille på SoMe-kanalene våre i 2021, med unntak av juli. Til tross for dette øker antall følgere jevnt og trutt. I juli annonserte vi både på SoMe og kjøpte Google-annonser for å fremme Rondane-nettstedet. Dette resulterte i 10 000 besøkende på siden i juli mot 1000 i august. Her vil det bli lagt et vesentlig større trykk i 2022, og det er planlagt å opprette en felles TikTok-konto for de tre nasjonalparkene i løpet av våren.

Foto

Høsten 2022 ble det organisert og gjennomført fotoseanser for både Rondane og Dovrefjell. Bildene skal brukes både til nettstedene og ved andre behov.

Møter for reiselivet

I 2021 arrangerte vi to møter for reiselivsbedrifter med tilknytning til verneområdene.

- Dialogmøte mellom reiselivsbedrifter og verneområdeforvaltning, 8. november på Dombås. Samarbeid mellom de to verneområdestyrene, Nasjonalparkriket, Visit Nordvest, Visit Lillehammer og Visit Oppdal. Her hadde vi også både gjester og foredragsholdere fra andre nasjonalparkstyrer.
- Moskusmøte, 26. november. Oppfølging av moskusmøte fra 2020. Her hadde både verneområdeforvaltninga, Statsforvalteren i Trøndelag og to av aktørene presentasjoner. Det ble ytret ønske om flere tema, og at det bør avholdes to møter i året.

Samarbeid med reiselivet – destinasjonsselskap og enkeltbedrifter

I besøksstrategiene er det lagt opp til samarbeid med reiselivet rundt oss. Dette er vi i gang med både på destinasjonsnivå og bedriftsnivå. I november var forvalterne for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og informasjonsrådgiver på bedriftsbesøk i Rauma. Disse besøkene ble gjennomført i samarbeid med forvalter for Reinheimen nasjonalpark Mari Rødstøl Melbø. Det ble også sendt ut informasjon om moskusbestanden i samarbeid med SNO.

Befaringer

- Befaring i Døralen landskapsvernområde med Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
- Befaring av Kongevegen over Allmannrøysa

Presentasjoner

Informasjonsrådgiver har holdt presentasjoner både internt og eksternt. Blant annet for:

- Nasjonalparkstyrene
- Administrativt kontaktutvalg
- Rådgivende utvalg
- Styreledersamling på Lillehammer

Deltagelse på møter/samlinger/konferanser

- Nasjonalparkstyremøter
- Planleggingsmøter (gamle bestillingsdialog)
- Administrativt kontaktutvalg
- Rådgivende utvalg
- Verneområdekonsferanse

Mvh

Raymond Sørensen
Daglig leder
Norsk villreinsenter Nord

Årsrapport for Hemmeldalen naturreservat 2021 til Rondane- Dovre nasjonalparkstyre

STATISTIKK

SNO lokalt:

Runa E. Skyrud og Thomas Strømseth

Øvrig SNO-personell:

Arne Johs. Mortensen, Erland Søgård og Lars Tore Ruud.

Antall dagsverk verneområdeoppsyn 2021: 9 - hvorav 2 dagsverk kombinert med rovvilt (jerv).
Det vises for øvrig til verneområdeloggen.

Antall km til fots: 47

Antall km på snøscooter: 311

Runa E. Skyrud
seniorrådgiver, SNO tilsyn innland

Statens naturoppsyn Trysil

Storvegen 13, 2420 Trysil

Mobil: 950 77 606

E-post: runa.skyrud@miljodir.no

www.naturoppsyn.no

www.miljodirektoratet.no

Forsidefoto: Runa E. Skyrud, SNO. Fra Steinsjøen.

Innhold

1. Kontroll og tilsyn.....	3
1.1 Kort om aktiviteten.....	3
1.2 Resultater.....	3
1.3 Utfordringer	4
1.4 Anbefalte oppfølgingspunkter.....	4
2. Informasjon	5
3. Vedlegg - bestilling 2021.....	6

1. Kontroll og tilsyn

1.1 Kort om aktiviteten

Tilsyn og kontroll i Hemmeldalen er i første rekke knyttet til motorferdsel og bygninger. I tillegg er det fokus på aktivitet i reservatet i sårbare perioder, herunder tilsyn med båndtvangsbestemmelser og forstyrrelse av rein.

Det gis årlig flere dispensasjoner på snødekt mark til setrer, hytter og buer (frakt av bagasje, utstyr og materialer), samt oppkjøring av skiløyper. Det er et omfattende skiløypenett i deler av Hemmeldalen. Birkebeinertraséen går gjennom reservatet.

På barmark er det flere dispensasjoner for utkjøring av felt elg.

1.2 Resultater

Det er ikke avdekket direkte avvik i forbindelse med tilsyn i 2021.

*Bildet er tatt ved Birkebeinervegen, og viser nordre del av Norges største naturreservat.
Foto: Runa E. S kyrud, SNO.*

1.3 Utfordringer

Hemmeldalen er med sine 250 kvadratkilometer Norges største naturreservat. Reservatet er faktisk større enn mange av Norges nasjonalparker. Størrelsen på reservatet er en utfordring i seg selv i oppsynssammenheng. Det er en rekke inngangsporter til reservatet fra omkringliggende hytte- og seterområder. I deler av reservatet ferdes det svært lite folk, og det kan være vanskelig å fange opp eventuell ulovlig eller uønsket aktivitet.

Reservatet inneholder viktige områder for villreinen, blant annet er det store kalvingsområder som må skjermes mot forstyrrelser på vårvinteren. Det er svært viktig at båndtvangsbestemmelsene overholdes.

Selv om SNO ikke har avdekket noen ulovligheter ved sine besøk i 2021, så har det tidligere år vært flere tilfeller med brudd på vilkår i motorferdseldispensasjoner. Bruddene er knyttet til trase, formål og antall turer. SNO har også blitt gjort kjent med at det har skjedd brudd på vilkår i 2021.

1.4 Anbefalte oppfølgingspunkter

Noen besøk bør ideelt sett legges til vårvinteren, etter at båndtvangsbestemmelsene har tredd i kraft. På den tiden av året er det gjerne skaresnø og flott skiføre i store deler av reservatet, og det kan være fristende å slippe hund. Båndtvangsbestemmelsene i Hemmeldalen er dårlig kjent, så det er behov for bedre informasjon til brukerne. Bedre skilting (underskilt på løveskilt) kan her være et aktuelt tiltak.

Oppsyn med motorferdsel på snødekt mark er en prioritert oppgave for SNO i Hemmeldalen, herunder både kontroll av gjeldende dispensasjoner og tilsyn for å fange opp eventuell ulovlig kjøring. Dispensasjonene som er gitt i forbindelse med Birkebeineren og de øvrige skiløypetraseene bør følges opp tettere for å påse at vilkårene følges.

Det bør tas enkelte kontroller av barmarksdispensasjoner i løpet av elgjakta.

2. Informasjon

Flere av informasjonstavlene i Hemmeldalen begynner å bli bleket, SNO bytter tavler så lenge de finnes på lager, i påvente av ny merkevare. Det er byttet mange infotavler i 2021, og det skal byttes flere i 2022.

Verneschild (løveschild) mangler eller er av gammel type flere steder i reservatet, disse suppleres fortløpende. Verneschild bør stå på alle stier, veger og skiløyper som fører inn i reservatet.

Båndtvangsbestemmelsene i Hemmeldalen er dårlig kjent blant brukerne. Det bør vurderes informasjonstiltak knyttet til dette. Underschild på løveschild kan være et aktuelt tiltak.

Nytt løveschild på Rondanestien i nord ved Nyskolla. Foto: Runa E. Skyrud, SNO.

3. Vedlegg – bestilling 2021

Innspill om ønsket SNO ressurs. (Sett inn nye felter for hvert bestilt oppdrag)								
År: 2021								
Bestiller: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre								
Verneområder	Prioritet (kategorier 1, 2, 3, 4 osv)	Verneområde/temaområde/ lokalitet	Forskrift og beskrivelse av oppdraget	Anslått tidbruk i dagverk	Metodebeskrivelse evt henvisning	Rapportering (rapportformat, leveringsfrist for rapp, egenkaputale o.l.). Stand. rap.verktøy som Verneområdelag, Artnote, Kartnot, samskrivemåte og Rindene skal benyttes.	Rapporteringsfrist	Ansvarlig (SNO-L)
Tilsyn/kontroll (lovpålagte oppgaver med presidering)								
Følg opp alle dispensasjoner fortløpende, spesielt byggetillatelser. Grimsdalen og Frydalen landskapsverneområde skal følges opp spesielt med tanke på bygninger og terrenginnrap.	1	Alle verneområder		3,0	if tidligere gjennomførte byggekontroller	Gi fortløpende tilbakemelding til forvaltningen, samt registrering i verneområdelagets, Grimsdalen LVO og Frydalen LVO gjennomkjøres min. to turer pr. sesong.	fortløpende i verneord	Finn Bjørnmyr
Ulovlig motorferdsel i utmark	1	Grimsdalen LVO		1,0	Tilstanderapport knyttet til ulovlig motorferdsel i utmark ut fra Grimsdalsvegen. Aukjeltinger og skilting knyttet til dette	Rapport til sekretariatet	20.22.21	Finn Bjørnmyr
Følg opp vinterstengte veier påskan/våren	1	alle verneområder		1,0		Oppsyn og gjennomføring av tiltak rapporteres i verneområdelagets fortløpende	fortløpende	Finn Bjørnmyr
Fokus på oppsyn knyttet til båndvang og motorferdsel. Det må bl.a. fokuseres på motorferdsel med ATV i elgskogen. Grunnetarene melder om nye sykling i Hemmeldalen naturreservat. Dette skjer spesielt fra Birkebeinerveien. Grunnetarene etterspør oppsyn spesielt i forbindelse med bruk av sykkel og løse hunder.	1	Hemmeldalen NR		2,0			fortløpende	Finn Bjørnmyr/Rune St
Dokumentere tilstand på bygninger, veier mm *Tilstedeværelse og fokus på å påse forvaltningen av et sårbart dyreliv samtidig som man har stor friluftslivsbruk. *Synlig tilstedeværelse i perioder med mye ferdsel som vinterferie, påske og sommerperioden. *Følg opp organisert ferdsel sommer og vinter spesielt i Rondane. *Rydde søppel primært etter gamle teltplasser i området mellom	1	Hemmeldalen NR		1,0	ifht godkjent mal	registreres i verneområdelag	1.okt	Finn Bjørnmyr/Rune St
Legg inn data om bygninger mm	1	Alle verneområder		8,0	SNO gjennomfører oppsyn, eventuelt gjennom kjøp av tjenester via bestillingsdialogen med feltskyrene. Leverer bilder og korte situasjonsrapporter, en - flere gjennom sesongen, fra utsatte punkt.	Oppsyn og gjennomføring av tiltak rapporteres i verneområdelagets fortløpende	Årsrapport 20.11.21	Finn Bjørnmyr
Skjøtsel/tilrettelegging	1	Grimsdalen LVO	Forvaltningsplan	1,0	SNO vil bruke tjenestekjøp fra feltskyrene eller	Verneområdelagets	fortløpende	Finn Bjørnmyr
Følg opp og bidra til gjennomføring av tiltak ifht bestillingsdialogen, blant annet utbedre stier med mye slitasje, informasjonspunkter mm	1	Rondane og Dovre nasjonalparker	Bestillingsstrategi, tiltak gjennom bestillingsdialogen 2021 ifht vedtak nasjonalparkstyret	8,0		Årsrapport	20.11.2021	Finn Bjørnmyr
Kartlegging/registrering/overvåking (inkludert bevaringsmål)								
Brakerundersøkelser i forbindelse med revidering av forvaltningsplan for verneområdene i Rondane og Hemmeldalen NR	1	Rondane nasjonalpark	Vedtatt i styre pr 30.11.2020. Utsettning av kasser, oppfylling og innhenting av spørreskjema mm	3,0	SNO vil bruke tjenestekjøp fra feltskyrene til å følge opp kassene på de ulike lokalitetene			
Informasjon								
Totalt antall ukere								
				28				

Statens naturoppsyn

Telefon: 03400/73 58 05 00 | **Faks:** 73 58 05 01

E-post: post@naturoppsyn.no | **Nett:** naturoppsyn.no

Post: Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim

Besøksadresse: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim

Miljødirektoratet er et statlig forvaltningsorgan underlagt Klima- og miljødepartementet. Statens naturoppsyn (SNO) er Miljødirektoratets feltpersonell.

SNO ivaretar nasjonale miljøverdier og forebygger miljøkriminalitet. Oppgavene spenner fra kontroll og overvåking, til skjøtsel i verneområder, tilrettelegging i viktige natur- og kulturminneområder, informasjon og formidling.

SNO har også mange oppgaver knyttet til store rovdyr, både registrering av bestander, dokumentasjon av skader på husdyr og tamrein, og uttak av dyr det er gitt fellingstillatelse på. Ledelsen i SNO sitter i Trondheim, og vi har ca. 60 lokalkontor spredt over hele landet.

Årsrapport 2021 Verneområdene i Rondane og Dovre

Kulturminne i Rondane nasjonalpark

SNO lokalt:

Finn Bjormyr, SNO-Hundorp

I tillegg er det kjøpt tjenester av:

Dovre fjellstyre

Sel fjellstyre

Ringebu fjellstyre

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Kontroll, tilsyn og informasjon.....	3
2.1 Kort om aktiviteten.....	3
2.1.1 Motorferdsel	3
2.1.2 Sykkel	4
2.1.3 Organisert ferdsel	5
2.1.4 Annen ferdsel	5
2.1.5 Etterlevelsesk kontroll bygg og tiltak	5
2.2 Resultater eller reaksjoner	6
2.3 Anbefalte oppfølgingspunkter.....	7
2.4 Ulike tiltak	9
2.4.1 Brukerundersøkelse	9
2.4.2 Ferdselsregistrering - sykkel.....	9
2.4.3 Fjerning varding på tidligere T-merka sti.....	11
2.4.4 Deltagelse i oppsetting informasjonspunkt	12
2.4.5 Forebygging av erosjonsskader stier	13
2.5 Utviklingstrekk og utfordringer	15
2.6 Anbefalte oppfølgingspunkter.....	15
3. Andre tema	15
3.1 Villrein	15
3.2 Jerv	15
3.3 Rovfugl	16
3.4 Kulturminner	16
4. Vedlegg.....	17

1. Innledning

Statens naturoppsyn (SNO) med ansvar for oppsynet i verneområdene i Rondane. Oppsynet gjennomføres i regi av SNO eller som tjenestekjøp fra lokale fjellstyrer.

Feltarbeidet som gjennomføres er i henhold til bestilte oppgaver fra Nasjonalparkstyret, og rapporteres i databasen Elektronisk feltdagbok (verneområdeloggen).

SNO har deltatt på nasjonalparkstyremøtene i 2021 (et forfall). Her bidrar SNO med faktaopplysninger dersom dette blir etterspurt i møtet.

SNO gjennomfører en rekke andre oppgaver i verneområdene i Rondane som kommer i tillegg til oppdragene utført på bestilling fra Nasjonalparkstyret. Disse arbeidsoppgavene er omtalt til slutt i denne årsrapporten.

2. Kontroll, tilsyn og informasjon

2.1 Kort om aktiviteten

2.1.1 Motorferdsel

Det er gjennomført tilsyn og kontroll med motorferdsel både på snødekt mark og barmark. Dette har vært gjort både som planlagte aksjoner, og som kontroller i forbindelse med annen aktivitet. Det kan være tilfeller der ulovlig motorferdsel med snøskuter foregår inn mot, eller delvis innenfor verneområdene. I 2021 kom det melding om ulovlig kjøring fra Frydalen og inn i Rondane nasjonalpark. Kontrollen som ble gjennomført tydet på at dette var motorferdsel i forbindelse med jervregistrering i regi av SNO. Det ble gjennomført en kartlegging ut fra de fleste utfartsparkeringsplassene på vestsiden av Rondanemassivet vinterferien 2021. Det ble ikke avdekket kjøring som ikke var i tråd med gjeldene tillatelser. Totalt ble 3 leiekjørere kontrollert, uten merknader. For hele området anser SNO omfanget av ulovlig motorferdsel i verneområdene som lite. Den øvrige motorferdselen er stabil. SNO får melding om kjøringen i tråd med dispensasjonene som blir gitt.

I 2021 ble gjennomført kontroll på stikking og løypekjøring innenfor verneområdene. Alle kontrollene viste at løyvene ble fulgt.

Nasjonalparkstyret bestilte spesielt oppsyn med motorferdsel på Peer Gynt setervei før veien åpner 01.06. Kontrollen viste at det ble kjørt på veien innenfor Frydalen landskapsvernområde når veien var kjørbare siste del av mai 2021.

Bilde Peer Gynt setervei den 28.05.21.

Det er ikke stengte bommer på veien. Det er heller ikke informasjon til bilistene om regelverket. Bakgrunnen for begrensingen på veibruken er hensynet til villreintrekket fra Vullufjell til Tjørnseterfjellet i april/mai.

2.1.2 Sykkel

SNO fører tilsyn med bestemmelser i verneforskriften som regulerer sykling i Rondane og Dovre nasjonalparker. Det er satt opp skilt med sykkelforbud ved nasjonalparkgrensen på de mest aktuelle stiene for sykling.

Skilt på brua over Ula ved Spranghaugen i Sel kommune.

SNO fikk melding om at det var sykling i stikka løypa inn til Rondvassbu. Det ble satt opp skilt med sykkelforbud. Etter dette observerte vi ikke sykkelspor i skiløypa. Ut i fra opplysninger på Strava kan det se ut som det er noe sykling på stier og topper utenfor de sonene der dette er tillatt. Trolig er ikke omfanget stort. Det kan virke som at når det kommer opp skilt så blir dette respektert.

Det er ikke kommet opp skilting på at forbudet mot motorisert ferdsel på Grimsdalsveien (1.12-04.06) og veien fra Spranget til Rondvassbu også omfatter El-sykkel. Bruk av sykkel og El-sykkel oppfattes til å være økende.

2.1.3 Organisert ferdsel

Organisert ferdsel i verneområdene i Rondane har et lite omfang. Oppsynet har ikke kontrollert dette i 2021. Trolig er det noen organiserte turer i det godkjente sti og løypenettet som ikke er søknadspliktige. Trolig vil denne typen organisert aktivitet øke framover.

2.1.4 Annen ferdsel

Tall fra tidligere ferdselsundersøkelser viser at ferdselen på stinettet i Rondane er stort. Vi har ikke mottatt dataene som NINA samler inn for 2021. Disse blir ettersendt når vi mottar dem. Alternativt at de kommer inn i årsrapporten for 2022.

2.1.5 Etterlevelseskontroll bygg og tiltak

I 2021 har SNO gjennomført kontroll med 12 tillatelser til bygg eller andre tiltak i verneområdene. Et krav om riving av tilbygg på ei seter, og to krav om riving av plattinger satt opp ved steinbuer, ble kontrollert. Ingen vesentlige avvik i forhold til gitte dispensasjoner ble avdekket. Oppretting av tilbygg i Frydalen landskapsvernområde er gjennomført. Plattingene som skulle fjernes, ble fjernet i henhold til fastsatt frist.

Platting fjernet ved steinbu ved Rundhøa i Vulufjell.

2.2 Resultater eller reaksjoner

I 2021 har det vært fokus på parkering av bil langs Grimsdalsveien og Dørålseterveien. Dette er fulgt opp med en betydelig tilstedeværelse. Bakgrunnen for innsatsen var at man i 2020 gjennomførte en avgrensing av mulighetene for å kjøre ut fra Grimsdalsveien. Disse endringene ble fulgt opp med kontroll i 2021.

Avskjæring av vei ned til Grimsa.

Skilting av hvor det ikke er tillatt å parkere/kjøre.

Tidligere har det vært en kultur for å parkere langs veien i Grimsdalen på flere steder. Nå blir de besøkende henvist til å benytte parkeringsplassene ved Bjørnsgardseter (Barthbua), Tollevshaugen (Løken), Grønbakken og Helleberget. Fjellstyret drifter på disse plassene en enkel utedo. I 2021 kom det også opp informasjon om anbefalte overnattingssteder i Dovre og Folldal. Det er mange besøkende til Grimsdalen. Disse tiltakene har styrt overnattingen til færre steder. Der det er mulig å håndtere søppel mm.

Som tidligere har det gjennom oppsynet vært prioritert tilstedeværelse i forhold til de besøkende. Dette er rapportert i verneområdeloggen.

2.3 Anbefalte oppfølgingspunkter

I tråd med bestillingen fra nasjonalparkstyret vil det bli vektlagt å ha oppsyn og kontroll i de sentrale trekk og bruksområdene for villreinen. De besøkende er mottakelige for veiledning og informasjon i felt. Rondane er lett tilgjengelig både sommer og vinter. Grimsdalsveien har gjennomgangstrafikk mellom Dovre og Folldal kommune, går gjennom Grimsdalen landskapsvernområde med Dovre nasjonalpark på nordsiden og Rondane nasjonalpark på sørsiden. I tillegg går Dørålseterveien, veien til Spranget/Rondvassbu og veien til Smuksjøseter langt inn i fjellområdet. Veiene åpner for ferdsel som kan være problematisk for dyrelivet i verneområdene.

I 2022 vil det bli laget en samlerapport på tilretteleggingstiltak gjennomført i regi av nasjonalparkstyret (bestillingsdialogen). Dette for å avdekke om det er nødvending med vedlikehold. Eksempel bru over Vesle Ula ved Peer Gynt hytta.

2.4 Ulike tiltak

2.4.1 Brukerundersøkelse

I 2021 ble det gjennomført brukerundersøkelse etter mal fra undersøkelsen i 2009.

Selvregistreringskassene ble plassert på de samme plassene.

Kassene ble satt opp i uke 24 og tatt ned i uke 42. Skjemaene ble tatt inn hver uke på de mest besøkte innfallsporene. De andre minimum annen hver uke. Kassene ble primært ettersatt hver mandag. Kassene var plassert på følgende steder: Høvringen-mot Sletthø, Smuksjøseter mot Peer Gynt hytta, ved Spranget langs veg til Rondvassbu, ved Straumbu (ved gangbrua over Atna), Dørålseter (sør ut fra p-plassen v/Nedre Dørålseter), Gautåsæter, mot Grimsdalshytta og sti ved Barthbua (sørsiden av Grimsa).

Selvbetjeningskasse i Dørålen.

Undersøkelsene fungerte bra. Brukerne forstod hvor skjemaene skulle legges.

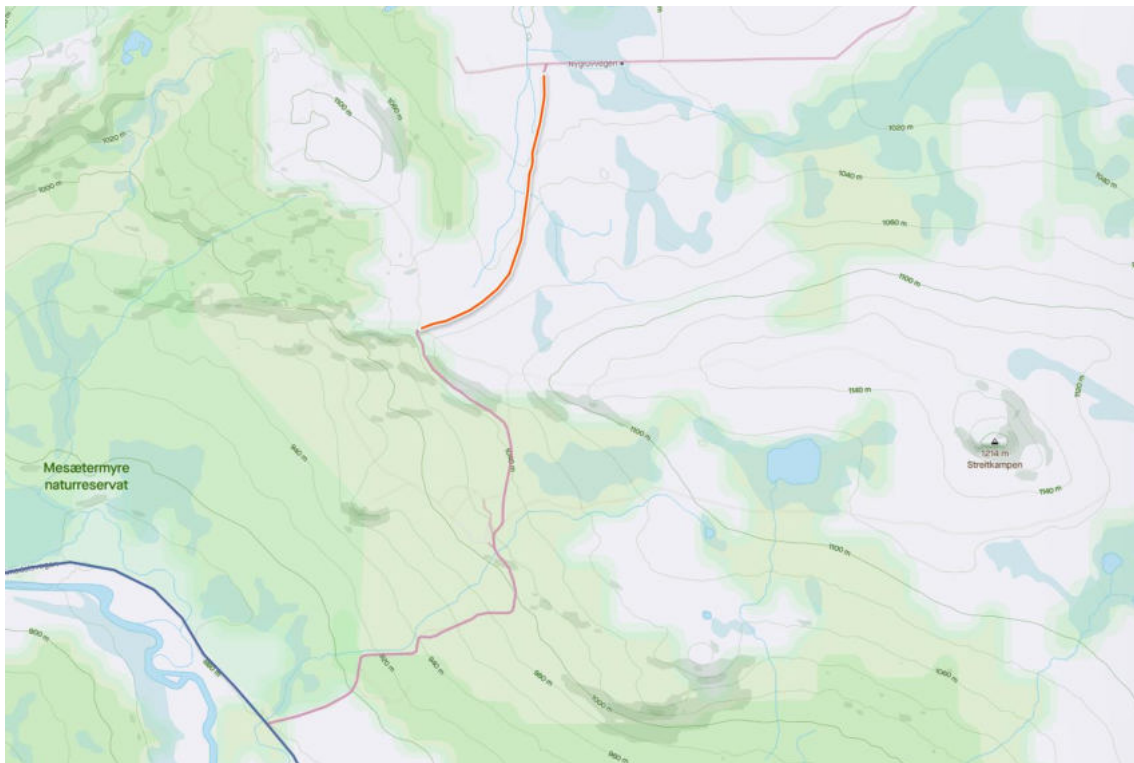
2.4.2 Ferdelsregistrering - sykkel

I 2021 prøvde vi å registrere bruk av sykkel i Grimsdalen. På grunn av tekniske problem fikk vi ikke gjennomført dette i 2021. Derfor har NINA (Tobias Holter og Vegard Gundersen) gjort et uttrekk av Stravadata fra Grimsdalen for perioden 2016-2021. Hele kapitelet bygger på rapporten fra NINA. For Stravabruken av sykkel i hele Grimsdalen er det valgt 3 forskjellige transekter (Strava kaller det edges) i Grimsdalen. Ett i øst, et midt i ved Grimsdalshytta og et i vest (Figur 1).

Figur 1 - De tre transektene som er undersøkt i Grimsdalen

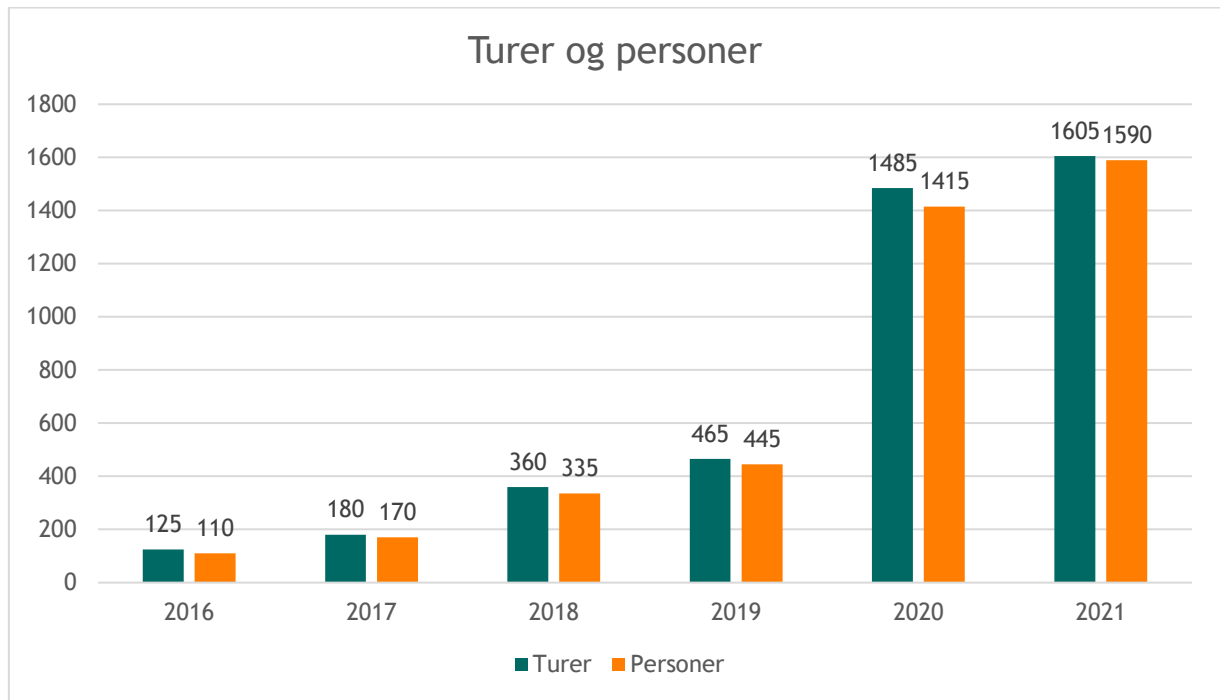
Data fra 2016 til og med 2020 er lastet ned som årlige data, mens data for 2021 er lastet ned som månedlige data.

Figur 2 - Data for transektet merket i orange er lastet ned og analysert for årene 2016-2021

Dataene som er hentet ut viser utviklingen av antallet syklister i Grimsdalen i perioden 2016-2021.

Det har vært en økning i antall syklister hvert år fra 2016-2021. Figuren under viser antall personer som har syklet gjennom en eller flere av de 3 transektene i løpet av sin tur. Den største økningen ses fra 2019 til 2020.

Figur - De tre transektene som er undersøkt i Grimsdalen i perioden 2016 til 2021

2.4.3 Fjerning varding på tidligere T-merka sti

DNT flyttet Gråhøgdbu i 2020 til Maihaugen. Denne hytta ble erstattet av Veslefjellbua. Det merka stinettet ble flyttet blant annet mellom Veslefjellbua til Eldåbu. Den merka T-stien går nå fra Veslefjellbua frem til hovedveien over Venabygdsfjellet til Spidsbergseter over Flaksjøhøgda og ned til Storkvanndalen videre til Venåssætra - Eldåsetrene og til Eldåbu.

DNT henvendte seg i juni 2021 og forespurte om nasjonalparkforvaltningen kunne gjøre enkle tiltak for å unngå at turgåerne gikk feil. De hadde fått flere henvendelser fra turgåere som hadde gått den gamle traseen og hatt problem med å finne fram.

Den nedlagte stien ble gått over og fjernet T-merking som var kommet opp. I tillegg ble skiltingen i de nye stidelenes flyttet noe slik at det ikke var tvil om hva som var riktig sti mellom Veslefjellbu og Eldåbu. Ved stidelet fra sør ble det gjort mindre revevegeteringstiltak ved Dørmyrin.

Stidele ved Dørmyrin.

Omleggingen av hytte og stinettet til DNT er gjort av hensyn til villreinen sin arealbruk. Etter at det ble foretatt en mindre fjerning av gamle T-varder og tydeliggjort T-stien i sti delene har vi ikke fått meldinger om at turgåere har gått feil. Noe av utfordringene er at det er mange gamle papirkart som viser den gamle ruten som ikke lengre er merket i terrenget. Mange plasser er denne stien også vanskelig å finne.

2.4.4 Deltagelse i oppsetting informasjonspunkt

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har fått etablert merkevaren «Norges nasjonalparker» på ulike informasjonspunkt rundt nasjonalparkene. Leveranser og arbeid er utført av ulike lokale firmaer og entreprenører. Montering av plakater er utført av SNO. Alle plakater blir vasket hver vår før sommersesongen starter. Merkevaren er nå oppe på Putten seter, Høvringen, Venabu, Kvamsfjellet, Rondvassbu, Eftanså, Fallet, Brattbakken, Hjerkinholen og Hageseter. Det gjenstår å montere noen temaplakater på disse informasjonspunktene. I tillegg gjenstår noe finpuss rundt infopunktene på Brattbakken, Hjerkinholen og Hageseter. På Spranget gjenstår noe arbeid som er planlagt i 2022. Nytt punkt er også planlagt i Dørålen og ved Folldal gruver.

Informasjonspunkt Hagester.

2.4.5 Forebygging av erosjonsskader stier

I stinettet rundt Rondvassbu er det en del erosjon på grunn av at vegetasjonen bli slitt bort på grunn av tråkk skader. Deretter blir det erosjon på grunn av vann og tråkk.

Strekning av sti mot Veslesmeden der tiltak er utført er markert med blått.

Erosjonsutsatt skråning før og etter.

Alle tiltakene er gjort i eksisterende T-merka sti.

Det ble laget en enkel dreneringsgrøft med håndmakt på toppen av bakken for å hindre overflatevannet å renne ned i den delen av stien som er steinsatt.

Det er ikke synlige kjørespor etter dette oppdraget mellom veien til Rondvassbu og inn til stien til Veslesmeden på andre siden av Stor Ula. Det ligger rester av et gammelt veifar til Rondvassbu som ble benyttet på sørsiden av Stor Ula.

I tillegg ble det gjort mindre tiltak i stien fra Dørålseter til Rondvassbu for å unngå at stien bredda seg i et fuktig parti.

2.5 Utviklingstrekk og utfordringer

Rondane er et fjellområde med stor bruk både sommer og vinter. Samtidig som man har et sårbart dyre og fugleliv i området. Det er en utfordring å informere godt nok til de besøkende. Det er nå oppe informasjonspunkt ved alle de mest brukte parkeringsplassene rundt Rondane og Dovre nasjonalparker. I tillegg er det etablert en besøksrettet nettside for verneområdene. Informasjonen til de besøkende er svært bra.

I tillegg er det på plass verneskilt og underskilt de plassene der dette er aktuelt. Skilting med at motorferdselsforbud på vei i verneområdene også gjelder El-sykel og sykkelforbudskilt på aktuelle stier vil være på plass våren 2022.

Villreinen sin arealbruk er påvirket av fritidsbruken i Rondane.

2.6 Anbefalte oppfølgingspunkter

Gjennomføre planen for informasjonspunkt som er vedtatt av nasjonalparkstyret. Få på plass underskilt med sykkelforbudt og gjelder også El-sykel på utvalgte punkt. Det er behov for å gjøre tiltak på Spranget og på veien fra reinsbommen inn til Spranget. Tiltak langs veien fra Blæsterdalen til Dørålseter må også vurderes. I tillegg må det vurderes tiltak langs veien fra Vegaskillet og inn til Haverdalssetrene. Tiltak som ble avklart i 2021 må gjennomføres i 2022. Dette er tiltak for å unngå parkering i sårbare områder og forebygge at det kjøres i utmark med bil.

Hvordan man skal regulere kjøring med bil før Peer Gynt setervei åpner, må avklares.

3. Andre tema

SNO gjennomfører en rekke oppgaver i verneområdene på Rondane som er forankret i sentrale oppgaver i SNO. Dette arbeidet presenteres kort nedenfor.

3.1 Villrein

SNO deltar i villreinjakttoppsynet i samarbeid med de lokale rettighetshaverne.

SNO har deltatt i oppstarten på arbeidet med kvalitetsnormen for villrein i Rondane villreinområde. Arbeidet har bestått i gjennomgang og revidering av kunnskapsgrunnlaget for villreinens arealbruk.

3.2 Jerv

SNO har ansvaret for bestandsovervåking av jerv i Norge. Bestandsovervåkingen utføres i hht nasjonal instruks og rapporteres til Rovdata i databasen Rovbase. Overvåkingen baserer seg på besøk på kjente hilokaliteter og innsamling av DNA-prøver gjennom vinteren.

3.3 Rovfugl

SNO har ansvaret for ekstensivovervåking av kongeørn og hubro i Norge. Begge artene inngår i hvert sitt nasjonale overvåkingsprogram med tilhørende instruksjoner. SNO registrerer og rapporterer til Rovdata, via databasen Rovbase. Kongeørn er registrert i verneområdene i Rondane.

SNO bidrar også i overvåkingen av jaktfalk i regi av Statsforvalteren i Innlandet.

Øvrige rovfuglarter som registreres av SNO rapporteres i Rovbase eller artsobservasjoner.no.

3.4 Kulturminner

Kulturminner er en del av verneformålet for nasjonalparkene og SNO fører tilsyn med og registrering av kulturminner som en del av feltarbeidet. Dette arbeidet rapporteres til de respektive Fylkeskommunene.

Det ble under ledelse av Fylkeskommunen gjennomført vedlikehold på fangstanlegget på Formokampen.

Skader på fangstrusa på Formokampen.

Etter at skadene på reparert.

4. Vedlegg

Statens naturoppsyn

Telefon: 03400/73 58 05 00 | **Faks:** 73 58 05 01

E-post: post@naturoppsyn.no | **Nett:** naturoppsyn.no

Post: Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim

Besøksadresse: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim

Miljødirektoratet er et statlig forvaltningsorgan underlagt Klima- og miljødepartementet. Statens naturoppsyn (SNO) er Miljødirektoratets feltpersonell.

SNO ivaretar nasjonale miljøverdier og forebygger miljøkriminalitet. Oppgavene spenner fra kontroll og overvåking, til skjøtsel i verneområder, tilrettelegging i viktige natur- og kulturminneområder, informasjon og formidling.

SNO har også mange oppgaver knyttet til store rovdyr, både registrering av bestander, dokumentasjon av skader på husdyr og tamrein, og uttak av dyr det er gitt fellingstillatelse på. Ledelsen i SNO sitter i Trondheim, og vi har ca. 60 lokalkontor spredt over hele landet.

ST 4/2022 Delegerte vedtak
DS 1/2022 Delegert sak - Dispensasjon - Motorferdsel snødekt mark 2022 - 2025 - varetransport - Bjørnholia DNT AS 2022/258 25. jan 2022 00:00:00
DS 2/2022 Delegert sak - Dispensasjon - Motorferdsel snødekt mark 2022-2025 - Østkjølen-Vuludalen beitelag 2022/5 26. jan 2022 00:00:00
DS 3/2022 Delegert sak - Myldingi NR - avslag - motorferdsel - 2022 - snødekt mark - oppkjøring av skiløype - Gammelgården - Langglupen 2022/1130 31. jan 2022 00:00:00
DS 4/2022 Rondane NP - dispensasjon - motorferdsel - snødekt mark - reparasjon Kvannslådalsbua 2022/1542 4. feb 2022 00:00:00
DS 5/2022 Delegert sak - Rondane NP - dispensasjon - motorferdsel - 2022 - 2025 - snødekt mark - utkjøring av saltstein - Venabygdsfjellet - Ramshytta Gjeterlag SA 2022/1701 10. feb 2022 00:00:00
DS 6/2022 Delegert sak - Rondane NP - Dørålen LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2022 - 2025 - snødekt mark - transport til Stygghøbue 2021/12411 8. des 2021 00:00:00
DS 7/2022 Delegert sak - Rondane NP - Frydalen LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2022 - 2024 - snødekt mark - utkjøring av saltstein - Bløyvangen - Nedre Tverrglitra - Øvre Tverrglitra 2022/414 20. jan 2022 00:00:00
DS 8/2022 Delegert sak - Hemmeldalen NR - dispensasjon - motorferdsel - 2022 - 2025 - snødekt mark - transport mellom Myklebysætra og Hemmelsjøen - Evenstad Jakt og Fiskeforening 2022/970 27. jan 2022 00:00:00
DS 9/2022 Delegert sak - Dispensasjon - Motorferdsel snødekt mark og barmark - 2022-2025 - Andreas Hartz 2021/11443 25. nov 2021 00:00:00
DS 10/2022 Delegert sak - Rondane NP - Frydalen LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2022 - snødekt mark - fiskebu til gbnr 28/1 ved fremre Vulutjønn 2022/951 20. jan 2022 00:00:00
DS 11/2022 Delegert sak - Dovre NP - Motorferdsel snødekt mark - Hardbakken-Einbuggdalen beitelag 2022/1412 15. feb 2022 00:00:00
DS 12/2022 Delegert sak- Dispensasjon 2022-2025 - motorferdsel snødekt mark - Høvringen Sti og Løypelag 2021/11767 14. des 2021 00:00:00
ST 5/2022 Referatsaker
Endelig vedtak - klage - Grimsdalen LVO - byggetiltak - Nørstegårdssætra gbnr 86/1/45 - Tverrlisetre - Hans og Inger Skomakerstuen 2019/16655
Vedr tiltak knyttet til Rondvassbu og saksbehandling 2020/10351
Svar - Rondane NP - Dørålen LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2022 - 2025 - snødekt mark - transport til Stygghøbue 2021/12411
Frydalen LVO - om vedlikehald og restaurering av fjøs gbnr 330/6 - Øyasetra - Kvamsnysætrin 2021/8863
Svar - Grimsdalen LVO - motorferdsel - barmark - frakt av gravmaskin Grimsdalsvegen - Stian Brenden Maskinservice AS 2021/12396
Søknad driftsmidler nasjonalparkstyre, forvaltningsplaner- og skjøtselsplan 2022 2021/9548
Administrativ uttale - Forvaltningsplan for rovvilt og samfunn i region 5 2020/12722
Delegert sak - Rondane NP - motorferdsel snødekt mark 2022 - 2025 - Eldåbu - DNT Oslo og Omegn 2021/12781
Endelig vedtak - klage - Grimsdalen LVO - nydyrking - beitekulturivering - Haverdalseter gbnr 86/1/95 - Ingvild Haugom Amundgård 2019/10186
Melding om vedtak - Hemmeldalen NR - snødekt mark - leiekjøring - Anders Grønli 2021/12145
Melding om vedtak - Hemmeldalen NR - snødekt mark - leiekjøring - Åmot snøscooterservice 2021/12842
Høring om eventuell deling av Innlandet fylkeskommune 2021/13030
Dispensasjon motorferdsel snødekt mark 2022-2025- kvisting av skiløyper - DNT

ST 6/2022 Eventuelt